

OB TEDNU SOLIDARNOSTI Z VIETNAMSKIM LJUDSTVOM

Vietnam - vest vsega človeštva

Petnajsti november je po vsem svetu minil kot dan mednarodne mobilizacije za ustavitev vojne v Vietnamu. Izvršni odbor zvezne konference SZDL Jugoslavije je sprejel predlog jugoslovanskega koordinacijskega odbora za pomoč vietnamskemu ljudstvu, da tudi v naši državi organiziramo težen solidarnosti z bojem vietnamskega ljudstva od 15. do 22. novembra. Tako tudi naša domovina podpira poziv stookholmske konference predstavnikov mednarodnih in nacionalnih organizacij, ki se zavzemajo za prekinitev nečloveške vojne v Vietnamu. Tudi naš glas se znova čuje, ko hkrati z vsemi mlajšimi in svobodoljubnimi silami sveta zahtevamo, da se nečloveška vojna v Vietnamu prekine.

Prav Jugoslovani imamo veliko vzrokov, da pred vsem svetom zahtevamo pravice vietnamskega ljudstva.

(Nadaljevanje na 6. str.)

Narasli potoki

V petek zvečer so v Ribnici, Dolenji vasi in še v nekaterih vaseh ribniške doline podivjale vode: na več krajih so potoki preplavili ceste in grozili, da bodo zalili stanovanja. Na srečo je dež na to le ponehal, tako da do najhujšega ni prišlo.

Med pogovorom v Metliki so si poslanci zapisali veliko podatkov, ki jih bodo lahko koristno uporabili pri oblikovanju resolucije o socialnem varstvu v naši državi. (Foto: Ivan Zoran)

SKUPINA ZVEZNIH POSLANCEV MINULI ČETRTEK V BELI KRAJINI

Zibelki našega partizanstva danes pojo uspavanko socialni problemi

13. novembra je obiskala Belo krajino skupina zveznih poslancev, ki pripravljala resolucijo o socialnem varstvu. Skupino je vodila poslanka zbora narodov Hajra Marjanović, v njej pa so bili še poslanec zbora narodov Mustafa Ašim, poslanca socialno-zdravstvenega zbora zvezne skupščine dr. Aleksander Nardin in dr. Bosiljka Rajhvan, sekretar odbora SZD zvezne skupščine za socialno in otroško varstvo Budimir Vesić in pomočnica sekretarja socialno-zdravstvenega zbora republiške skupščine Anka Tominec. V Metliki so se poslanci pogovarjali s predstavniki obeh belokranjskih občin, nato pa so obiskali tovarno BETI in konfekcijo KOMET.

Na pogovoru v sejni sobi občinske skupščine v Metliki je podpredsednik te skupščine inž. Ivan Kostelec seznanil poslance in druge udeležence z glavnimi značilnostmi metliške občine, enako pa so storili predstavniki iz Črnomilja za svojo občino.

Podpredsednik inž. Kostelec je povedal, da daje metliška občina za reševanje socialnega varstva ljudi 11 odstotkov svojega proračuna ali okoli 80 din na prebivalca. Tu (Nadaljevanje na 5. str.)

Požar v Stari cerkvi

17. novembra okoli 13.30 ur v Stari cerkvi izbruhnil požar. Zgoraj so bleg, skedenj in drvarnica, last Ferdinand Janeža. Po nestrokovni oceni je škoda za 40.000 do 50.000 din. Postrvovalnim gasilcem je uspelo požar omejiti, da se ni razširil na sosednja poslopja. Pri gašenju se je neki gasilec poškodoval in so ga pripeljali v ljubljansko bolnišnico. Požar so znehtili otroci.

POŽAR JE UNIČIL VEČINO STROJEV

Opekarna v plamenih

V petek, 14. novembra, je lilo kot iz škafa. Malo pred 16.30 je nenadoma začelo goreti v prostorih ribniške opekarnice. Ogenj je najprej opazil kurjač Boštjan. Goreti je začelo v oddelku opekarnice, kjer je bila peč za žganje opeke. Ogenj se je začel širiti s strahovito naglico. Kurjač Boštjan je poskušal omejiti požar z gasilnimi aparati, vendar brez uspeha. Nato je hitro poklical na pomoč.

Na kraj požara so kmalu prihiteli gasilci iz Ribnice, Bukovice, Dan, Vinje in drugih krajev. Prišli so tudi gasilci iz Kočevja, vojniki JLA iz ribniškega garnizona, na

Na Kočevskem prvi sneg

16. novembra je padel na območju kočevske in ribniške občine prvi sneg. Bil je moker in se ni obdržal dolgo. Najgosteje je padel na območju Loskega potoka.

INDUSTRIJA STAVBENEGA POHIŠTVA

OKNA, POLKNA VRATA
(sohna, vhodna, garažna)
PRODAJA NA KREDIT
ZAHTEVAJTE PROSJEKTI

Jadranka Bobič in njen rešitelj Marjan Grišin

PRISEBNOST 18-LETNEGA FANTA

Otrok je padel 10 m globoko

Padec dveipolletne Jadranke Bobič s kuhinjskega okna v drugem nadstropju se je srečno končal, ker jo je prestregel Marjan Grišin

18-letni Marjan Grišin iz Podgorske-ulice 17 v Kočevju se je 6. novembra okoli 13. ure pogovarjal na vogalu bližnjega bloka v isti ulici z dekletom Glicico Levstik, ko je zaslišal otroški jok. Ozrl se je okoli, pa nikjer ni videl nobenega otroka. Ko pa je pogledal po stanovanjskem bloku navzgor, je presenečen opazil, da z nekega okna v drugem nadstropju visi dve do triletni otrok, joka in se z zadnjimi močmi drži za pločevino na okenski polici.

»Hitro sem rekel dekletu, naj gre gor v tisto stanovanje, jaz pa sem stekel pod okno, s katerega je visel otrok,« mi je pripovedoval Marjan Grišin o razburljivem dogodku. »Še meter ali dva sem imel do okna, ko se je otrok spustil. Hitro sem napravil še dva koraka, kar je bilo dovolj, da sem otroka prestregel. Zaradi velike višine, s katere je padel — bilo (Nadaljevanje na 20. str.)

IZ DROBNJAKARSTVA KONČNO LE V SIRINO

Bo urbanizem lahko dohajal gospodarstvo?

Predsednikovo mnenje so podprli tudi strokovnjaki - Industrijsko središče na Šentjernejskem polju

Četrtekova 3. seja novomeškega sveta za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve je bila najbrž prvi sapa zapirajoč uraden in javen, stvaren in hkrati drzen pogled v prihodnost mesta na okljuku Krke. Če do zdaj ta organ večkrat ni imel niti osnovne, niti spodbude, večkrat pa tudi poguma ne, da bi priskrbel potrebam novega Novoga mesta, potem moramo zapisati, da se je zdaj stara miselnost začela lomiti na vsej žrti.

Odločne zahteve za svoj življenjski prostor so postavile poleg IMV in NOVOLESA še druge hitro se razvijajoče tovarne: KRKA, NOVOTEKS in LABOD. Načrtovalci so na zahtevo teh podjetij predlagali spremembo (Nadaljevanje na 5. str.)

SMRT JE STOPILA V STARODAVNO MESTO ob Vrbasu in v hipu ustavila igre vseh otrok v Bosenski Krajini. Zda, ko je minila prva groza uničevalnih sil narave, so se otroci spet zbrali; večino šolske in druge mladine so iz mesta preselili v različne kraje po vsej Jugoslaviji. — Več o potresu berite na 4. strani današnje številke! (Foto: S. Doki)

REME
OD 20. DO 30. NOV.
Nekako do 25. novembra bo prevladovalo suho vreme, nato deževje, ki se pozneje lahko spremeni v sneg.
Dr. V. M.

Slovenci in naše osrednje letališče

Brnik dobi tudi poletno vzletno stezo za vožnje po zemlji - S široko anketo bodo zbrali želje in možnosti za povečanje prometa na letališču Ljubljana

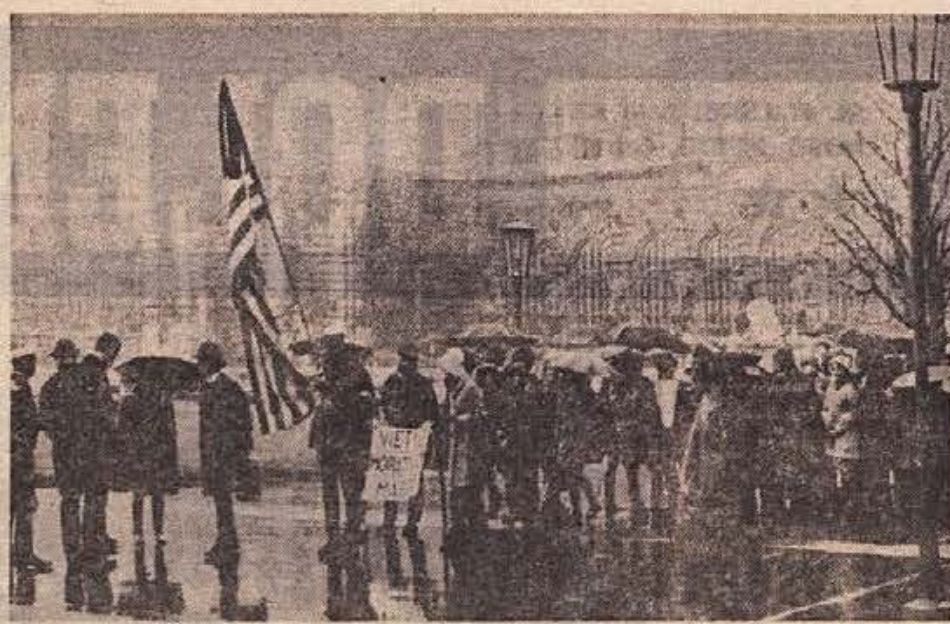
Prejšnji teden je bilo na Brniku pri Ljubljani posvetovanje zastopnikov letališča Ljubljana - Pulj s predstavnikoma tiska, na katerem so govorili o pripravah letališča na zimsko sezono, pa tudi o načrtih za prihodnjo glavno sezono, ki se bo začela maja 1970. Treba je poudariti, da si vodstvo našega osrednjega civilnega letališkega podjetja v resnici krepko prizadeva, da bi povečalo potniški promet, hkrati pa tudi, da bi se Brnik še bolj uveljavil pri prevažanju najrazličnejših tovorov po zraku.

Osrednja misel tiskovne konference je bila: razčistiti mišnje, ali je Brnik res še vedno izredno težavno letališče glede na dejstvo, da mu vendarle še primanjkuje nekaterih sodobnih tehniških naprav. Prav tu pa je

rešitev na dlani: v zadnjem času so na letališču že začeli postavljati nekatere nove tehnične naprave, večino pa jih bodo montirali do začetka nove letalske sezone. Prav gotovo se bodo nato različne evropske družbe laže odločale, ko bodo tudi slovenski Brnik vključevale med svoja stalna ali občasna pristanišča. Ne smemo zamolčati tudi dejstva, da je letališko podjetje že doslej dobilo vrsto pohval od tujih letalskih družb in raznih držav vsega sveta. Predstavniki teh družb sporočajo, da so bili nadvse zadovoljni s sprejemom in odpravo svojih letal na Brniku, ki ga uvrščajo glede so- lidnosti in hitrosti celo na prvo mesto v Evropi.

Zaradi naštetih vzrokov so se na Brniku odločili, da bodo tehnične pogoje za pristajanje in vzletanje letal, kakor tudi za odpremo potnikov in tovornega blaga v najkrajšem času modernizirali in s tem bistveno izboljšali. Letališče bo dobilo nov ILS sistem (instrumental landing sistem), ki bo omogočal varno pristajanje in vzletanje letal ob vsakem vremenu. Doslej je bila predpisana minimalna vidljivost 1500 metrov. Brnik dobi tudi nov radar GCA, nov radiofar v koridorju pri Ilirski Bistrici, pridobili pa bodo še nekaj površin za poletno vzletno stezo za vožnjo po zemlji, ki bo tekla vzporedno z glavno pristajalno stezo; to bo bistveno prispevalo, da bo na Brniku lahko pristajalo še več letal, pa tudi vzletanje bo še hitrejše.

Cimprej bodo začeli graditi tudi novo pristaniško poslopje, ki bi se postaja v poletni sezoni premajhno. Dobili bodo tudi več vilicarjev, različnih vozil za prtljago in tovor, nove stopnice itd. Na Brniku računajo tudi z vedno večjim prevažanjem tovorov in so začeli graditi tudi novo skladišče za tovarni promet. S posebno anketo bo letališče Ljubljana - Pulj v kratkem

TUDI NA DUNAJU PROTEST - Kaldih 150 ameriških študentov na Dunaju se je zbralo in korakalo po dežju, da bi ameriškemu veleposlaniku izročilo petico z zahtevo po umiku ameriških čet iz Vietnoma. Tudi marsikje drugod po svetu so se ameriški državljani pridružili vietnamskemu protestu, ki je dobil svoj najmočnejši izraz v pohodu miru v soboto v Washingtonu. Telefoto: UPI

zbralo želje in potrebe turističnih agencij, hotelskih in gostinskih podjetij ter gospodarskih organizacij glede naraščanja prevozov različnega blaga po zraku.

Poprečni osebni dohodki

Poprečni osebni dohodek zaposlenega Jugoslavana znaša 1000 novih dinarjev mesečno. V letošnjih prvih osmih mesecih so se osebni dohodki povečali v gospodarstvu za 15 odst., v negospodarstvu pa za 13 odst. v primerjavi z istim lanskim obdobjem. Najvišji osebni dohodki so v bankah, zavarovalnicah, ladjedelništvu. V letalskem prometu, elektrogospodarstvu in zunanji trgovini, najmanj pa zaslužijo prosvetni delavci, v zdravstvu, železniškem prometu, gozdarstvu in gradbeništvu.

Piva pijemo iz leta v leto več

V Belgiji spijejo na leto do 180 litrov piva na prebivalca, na Bavarskem nekaj nad 160 litrov in v Sloveniji po zadnjih ocenah okrog 43 litrov na prebivalca. V drugih področjih Jugoslavije je potrošnja piva sorazmerno nižja, vendar iz leta v leto narašča.

tedenski zunanjepolitični pregled

V ponedeljek 17. novembra so se začeli v Helsinkih - kakor je bilo napovedano - predhodni pogovori o začetku pogajanj o omejevanju strateskega oboroževanja (SALT) med sovjetsko in ameriško delegacijo. Dve leti in pol so predstavniki obeh super sil dajali izjave, da so voljni začeti razgovore. Zdaj so se naposled začeli. Pogajanja se dve šestčlanski delegaciji. Eni in drugi poudarjajo, da so to predhodni razgovori, ki bodo trajali tja do božiča. Prava pogajanja naj bi se začela šele januarja ali februarja prihodnjega leta verjetno na Dunaju.

Vsaj za Američane je znano, da so šli na te pogovore skrajne previdno. Vse važnejše odločitve bodo prišle od ameriškega varnostnega sveta oziroma od predsednika Nixona. Nixon se je očitno odločil, da se bo odpovedal vsem večjim načrtom oziroma »senzacijam«. Videti je, da je zmagala tista šola v Washingtonu, ki se zavzema za skromne začetke. Propadel je celo predlog o začasnem prekinitvi tekmovanja s strateskim oboroževanju, vsaj dokler trajajo razgovori.

V jedrski arsenal super sil, s katerim se obojestransko »zastrašujeta«, sodijo medcelinske rakete v utrjenih silosih na kopnem, rakete Polaris na atomskih podmornicah, ki jih je mogoče oborožiti z več naboji, strateski bombniki z dolgim dosegom, sovjetski sistem raket, ki delno letijo v tiru okrog Zemlje, in antiraketni sistem, ki ga označujejo tudi s kratico ABM. Ravnotežje strahu je predvsem ogroženo zaradi izstrelkov z več naboji, ki se rapršijo v zraku in letijo potem na vnaprej določene cilje, in zaradi protiraketnih sistemov, ki so jih začeli graditi Rusi okrog Moskve in Leningrada.

Zaradi vseh teh orožij in drugih, ki so še v »delu«, je zelo težko poiskati »enačbo«, ki bi zadovoljila obe strani. Toda obe strani sta vendarle spoznali, da je za zdaj cena za vse te vrste orožij tako velika, da je treba vsaj poskusiti omejiti to strašno oboroževalno dirko.

Obe strani si od predhodnih pogovorov v Helsinkih

BRAZZAVILLE - Naglo sodišče je na procesu proti organizatorjem izjalovljenega državnega udara, s katerim so hoteli strmoglaviti režim predsednika Nguabija, obsojilo na smrt štiri zarotnike, druge pa na kazni od 15 do 30 let zapora.

WASHINGTON - V nekaj dneh se bodo verjetno začela pogajanja med novo libijsko vlado in ameriško vlado o ukinitvi ameriškega letalskega oporišča v Libiji, Wheelus Field.

SAARBRUCKEN - Oblasti v tem zahodnonemškem mestu so v zadnjem hipu prepovedale, da bi bil kongres von Thaddenove nacionalsocialistične stranke v tem mestu.

ohetata, da bosta nadrobneje ugotovili, kaj vse sodi v »strateska orožja«, čeprav je jasno, da ne bo ne ena ne druga stran izdala drugi kakšne pomembnejše skrivnosti. Za Američane so stratesko orožje poleg medcelinskih raket in protiraket tudi sovjetske rakete srednjega dosega (700), ki ciljajo na zahodno Evropo, niso pa stratesko orožje ameriške taktične jedrske rakete (7000), ki branijo zahodno Evropo in so po mnenju skupine za jedrsko planiranje pri NATO, ki je te dni zasedal v Washingtonu.

Začetek SALT

izrednega pomena za strategijo atlantskega pakta. Vsekakor ni pričakovati od predhodnih pogovorov v Helsinkih kakih čudežev in ne hitrih uspehov od pravih pogajanj, ki se bodo začela prihodnje leto.

Pretekli teden se je v indijskem političnem življenju zgodilo spet marsikaj usodnega in dramatičnega. Konservativni voditelji kongresne stranke, zbrani v tako imenovanem delovnem odboru, so izključili predsednico vlade Indiro Gandhi iz stranke in pozvali poslance v parlamentu, naj glasujejo proti njej. Toda Indira Gandhi si je v svojim naprednim socialnim in gospodarskim programom zagotovila ne samo podporo širokih množic v deželi, ampak tudi podporo večine poslancev kongresne stranke v parlamentu in drugih poslancev na levici. Zato je z lahkoto zmagala v parlamentu: 306 poslancev je glasovalo zanjo, 140 jih je bilo proti. Boj pa se nadaljuje, ker se stara garda, to je konservativni politiki, ki so doslej preprečevali prenovitev stranke in izvajanje socialistične politike, še naprej upra. Gotovo je že, da se je kongresna stranka razklatla. Staro vodstvo verjetno še vedno drži v rokah dobršen del aparata stranke in bo poskušalo še nagažati Indiro Gandhi in večini v kongresni stranki. Zato je pričakovati še hude boje, obtožbe in razkole. Toda Indira Gandhi je spoznala, da je že skrajni čas, da je prišlo v Indiji do »polarizacije« političnih sil. Tako se bo lahko prerocjena, četudi oslabiljena kongresna stranka, lahko zlad temeljito lotila naolog, ki stojijo pred njo in Indijo.

TELEGRAMI

WASHINGTON - Japonci prometni ZDA so se demonstracije proti vojni v Vietnamu končale v soboto z velikim pohodom miru, pri katerem je sodelovalo skoraj milijon ljudi. Demonstracije so potekale brez večjih incidentov.

MANILA - Na parlamentarnih volitvah na Filipinih je prepričljivo zmagal doseđani predsednik Marcos. Zda je to prvo zgodilo, da je bil kdo dvakrat zaporedoma izvoljen za predsednika republike.

KAIRO - Arabski komandosi so nastavili razstrelivo pod dve izraelski ladji v pristanišču Elat. Obe ladji sta hudo poškodovani. Clo. veskih žrtve ni bilo.

WASHINGTON - Japonski premier Eisaku Sato je prispeval v Washington na pogovore s predsednikom Nixonom. Sato upa, da bodo ZDA kmalu vrnilo otok Okinavo Japoncem. Sato so demonstranti poskušali preprečiti odhod iz Tokia.

VARSAVA - Na šestem plenarnem poljske partije je generalni sekretar Gomułka govoril o nizki produktivnosti v poljskih podjetjih in se med drugim zavezal za to, da bi tehniški inteligenca zagotovili ugodne delovne pogoje.

BONN - Vlada ZR Nemčije je poslala Moskvi noto s predlogom, da bi se začeli pogovori o sklenitvi sporazuma, s katerim bi se odpovedali uporabi sile ali grožnji z uporabo sile v odnosih med Bonnom in Moskvo.

Zbor občinskih delegatov je razpravljal o osnutku resolucije, s katero naj bi določili okvire ekonomske politike in politiko zbiranja ter uporabe sredstev za splošno potrošnjo v letu 1970 v Sloveniji. Os-nutek te resolucije predvideva, da se bo družbeni proizvod v Sloveniji prihodnje leto povečal za 8 do 9 odstotkov, zaposlenost za 2 do 3 odstotke, osebni dohodki na zaposlenega pa za 10 do 11 odstotkov.

Poglavitno: stabilizacija

PO SUSI - POVODENJ - Po skoraj dvomesečni suši, zaradi katere smo morali nekaj dni omejevati porabo elektrike, so se začeli v drugi polovici prejšnjega tedna v nekaterih krajih hudi nalivi. V petek je voda skoraj odrezala od sveta Bohinjsko Bistrico, v katero so kruh dovažali samo preko Jelovice. Gladina Bohinjskega jezera je narasla za 4,5 m nad normalo.

VEČJI OTROŠKI DODATEK - Republiška skupnost otroškega varstva je predlagala skupščini, naj bi se otroški dodatek prihodnje leto povečal. Za prvega otroka naj bi

dodatek znašal 60 din mesečno, za vsakega naslednjega otroka pa 80 din. Pravico do tega dodatka naj bi imela družina v kateri znaša mesečni dohodek manj kot 640 din na člana gospodinjstva, če gre za dohodek iz delovnega razmerja in manj kot 116 din mesečno na člana gospodinjstva, če gre za dohodek iz kmetijstva, od opravljanja samostojnih obrtnih, intelektualnih in drugih dejavnosti.

CENEJSI KMETIJSKI STROJI - Lahki kmetijski stroji, vključno traktorji do 35 konjskih moči, se bodo pocenili, ker je ukinjen zvezni davek na promet na te stroje. Podobno velja za šolsko opremo, vključno za televizorje, ki služijo šolskemu pouku. Poveča pa se davek na uvožene luksuzne vžigalice in boljše vrste uvoženih cigaret, prav tako pa se bo podražil oziroma izenačil v ceni z bencinom plin butan in propan.

PREJEMKI ZVEZNIH FUNKCIONARJEV - Administrativna komisija je zvezni skupščini predlagala, naj sprejme sklep o najnižjih, naj sprejme sklep o najnižjih, ki jih imenuje ali voli zvezna skupščina. Po tem predlogu naj bi bil osebni dohodek predsednika zvezne skupščine najmanj 5750 din, predsednika zveznega izvršnega sveta in ustavnega sodišča Jugoslavije pa 5500 din.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

EKONOMSKA POLITIKA 1970: Zbor narodov, družbenopolitični in gospodarski zbor zvezne skupščine so prejšnji terek in sredo obravnavali elemente ekonomske politike v letu 1970. O tem je uvodoma govoril predsednik ZIS Mitja Ribičič. Poudaril je, da se moramo v prihodnjem letu osredotočiti na politiko gospodarske stabilizacije. S tem pa ni mišljeno omejevanje, marveč ustvarjanje možnosti za zdrav nadaljni zagon gospodarstva. Na široki fronti je treba ustvarjati gospodarske pogoje za samostojno dejavnost samoupravnih čimteljev, da se z lastno politiko dohodka borijo za večjo proizvodnjo, za boljše izkoriščanje zmogljivosti, moderniziranje proizvodnih programov in poglobljenejšo urejanje kadrovskega problema, predvsem z zaposlovanjem mladih strokovnjakov. Poslanci so podprli temeljne zamisli o ekonomski politiki za l. 1970, o kateri bo ZIS na podlagi doseđanjih razprav pripravil osnutek resolucije.

PRVI ZBOR OBČINSKIH DELEGATOV - Prejšnji teden, v četrtek, so se zbrali delegati občin na svoje prvo zasedanje v republiški skupščini. S tem zasedanjem je - kot je poudaril predsednik skupščine Sergej Kraigher - slovenska skupščina zaživela v sestavi, kakršno predvidevajo spremembe ustave, sprejete v letošnjem februarju.

Kakšne kmetijske zadruge hočemo?

V letošnjem statističnem letopisu SRS smo našli podatke o sestavi skupščine SR Slovenije.

V republiško skupščino je bilo za leto 1969 izvoljenih 285 poslancev, od teh je samo 25 žensk. Največ poslancev (148) je v starosti od 40 do 49 let, najmanj pa do 27 let (3). Samo 7 poslancev je starih od 27 do 29 let, kar 86 pa jih je v letih od 30 do 39. Nad 50 let starih pa je 41 poslancev.

Po spolski izobrazbi smo v najvišje ljudsko predstavništvo izvolili 13 poslancev z osnovnošolsko izobrazbo, 6 s poklicno šolo, 7 s srednješolsko izobrazbo in 196 z višjo ali visoko šolo.

Po poklicnih skupinah pa se delijo takole: 10 poslancev je kmetovalcev, oz. gozdnih delavcev, 1 je industrijski delavec, 2 sta finančna oz. pisarniška uslužbenca, 203 so med vodilnimi osebami, 62 je strokovnjakov in umetnikov, 7 pa je poslancev z lastnimi dohodki.

Pri uresničevanju nalog s tega področja pa moramo biti predvsem veliko učinkovitejši! Kmetje in drugi delovni ljudje na vasi, med katerimi si je Socialistična zveza pridobila ugled in zaupanje, bodo začeli dvomiti v njeno uspešnost in sposobnost, če se ne bomo bolj organizirali in bolj vneto zavzeli za uspešno uresničevanje sprejetih odločitev. To smo dolžni storiti tudi v smislu znanih tez republiške konference SZDL Slovenije. Odločno je, bolje pripravljeno ter bolje organizirano moramo doseči, da bomo stališča, ki jih sprejema Socialistična zveza, tudi uresničevali! Dostikrat ni bilo organizirane akcije in vztrajne dejavnosti zato, ker čestokrat le niso imeli na demokratični osnovi izdelanih enotnih stališč. Tam, kjer bodo ovire, bodo morali organizirano in enotno nastopati. Za določeno uresničevanje posameznih na-

log pa bodo potrebnejši še ponovni razgovori in družbeni dogovori s komunisti, s skupščinami, s sindikati, zbornico, mladino, znanstvenimi institucijami, z novinarji, društvi, itd.

Organizacije Socialistične zveze so seveda na vseh ravneh in še zlasti v občini zavzete s številnimi nalogami. V vseh organizacijah pa si moramo glede na obilico nalog in še zlasti na neposredno odgovornost za njihovo skupno reševanje s članstvom odločneje prizadevati, da bomo posvečali vso potrebno skrb zlasti tistim vprašanjem, ki so važnejša in težja.

Glavne naloge v prihodnjem letu

Položaj v kmetijstvu je po splošni oceni glede ekonomsko-političnih izgledeov še vedno slab, zlasti če ga ocenjuje-

mo s stališča sposobnosti kmetijskih organizacij in kmetijskih gospodarstev za razširjeno reprodukcijo. Tovariš Simončič je na posvetovanju med drugim dejal, da se poslovne izgube v kmetijstvu še marsikje povečujejo, poslovni obseg, osebni dohodki in zaposlenost pa se zmanjšujejo. V najvažnejših kmetijskih predelih Jugoslavije se pojavlja vedno večji premiki v kmetijstvu, ki se kažejo v vedno večjem deležu žita v proizvodnji in v vedno manjšem deležu živine. V Sloveniji se v takem obsegu seveda ne moremo preusmeriti zaradi naših naravnih razmer. Tu di kmetijske organizacije še nadalje preusmerjajo svojo dejavnost, zmanjšujejo lastno proizvodnjo in kooperacijo, povečujejo pa trgovino, odkup, predelavo, razne storitve itd. Hkrati ugotavljamo, da se blagovna proizvodnja še nadalje zmanjšuje, zlasti še organizirana proizvodnja živinoreje.

Na osnovi lanskih razprav o kmetijstvu sta slovenska, republiška in zvezna skupščina sprejeli številne ukrepe, ki bodo pomagali reševati trenutni položaj kmetijstva, zlasti na področju sekundarne delitve dohodka, ki vsekar zmanjšuje režijo v kmetijstvu. Zveza je odstopila obresti na poslovni sklad kmetijskih organizacij, na kar odpade v Sloveniji pribl. 10 milijonov din. Rogros na obresti pri bančnih kreditih je povečan, kar spet zmanjšuje poslovalne stroške in povečuje dohodek organizacij. Republika prav tako pomaga pri delnem pokrivanju anuitet, kar spet zvečuje podjetniško akumulacijo (10 milijonov din), pripravljajo pa tudi še nekatere nove ukrepe.

Proizvajalci v kmetijstvu pa vendarle v celoti ugotavljajo, da smo z dosedanjimi ukrepi storili le še premalo, da bi spremenili tok osnovne delitve, da bi zmanjšali učinek razlik v cenah kmetijskih pridelkov ter industrijskih proizvodov za potrebe kmetijstva, čeprav tudi tu čutimo nekaj ugodnih sprememb. Za 1970 bi predvsem morali uresničiti že sprejeta stališča v ekonomskem sistemu, ki lahko popravijo nastale odnose — to pa so:

- zadržane cene,
- ugodni krediti itd.,

ki bodo vnaprej pametneje usmerjali delovanje tega. To bi nam dalo vsaj določeno čvrstost glede cen in prodaje, kar pričakujejo tako proizvajalci kot tudi potrošniki.

O slovenskem dolgoročnem razvojnem načrtu za kmetijstvo

Povedati pa je tudi treba, da dosednji ukrepi vplivajo neposredno samo na del

kmetijstva in da nikakor ne rešujejo številnih širših vprašanj v naši kmetijski politiki. O tej politiki mnogo razpravljamo, izdelujemo številne študije, sprejemamo stališča in priporočila, tako da včasih »... zaradi poplave vseh teh stališč že skoraj ne vemo več kdo je za kaj odgovoren, in se nas včasih res že polasta občutek nemočnosti...« kot je dejal med drugimi v svojem poročilu tovariš Simončič.

Da bi v bodoče v Sloveniji uspešneje in ustrezneje razvijali kmetijstvo in našo vas, je v izdelavi dolgoročni program za razvoj kmetijstva, seveda v sklopu razvoja celotnega gospodarstva. Uresničenje tega načrta je seveda v znatni meri odvisno od tega, kako bodo rešena nekatere osnovna sistemska vprašanja. Pri tem je treba jasno določiti pristojnosti zveze, republik, občin in tudi samoupravnega področja kmetijskih delovnih organizacij in njihovih združenj. Za Slovenijo še zlasti velja, da bi za nekatere najpomembnejše pridelke in smeri kot so:

- živinoreja,
- sadjarstvo in vinogradništvo,
- krompir in
- hmelj

ter še za kaj zagotoviti čvrstost tržišča in določiti zajam cene zaščitne cene.

Več potrošniških posojil kot lani

Konec avgusta letos je bilo stanje potrošniških kreditov kar za 112 odst. boljše od stanja v enakem času lani oziroma je za 83 milijonov višje kot je bilo ob koncu preteklega leta. Zdj imajo potrošniki odobrenih 812 milijonov potrošniških posojil, od česar je večina iz kratkoročnih sredstev (797 milijonov din), le 15 milijonov din pa je iz investicijskih sredstev. Od skupnega zneska posojil so odobrile banke samo 178 milijonov din, večino — 634 milijonov din pa kreditirajo gospodarske organizacije. V 8 mesecih je bilo odobrenih v Sloveniji 676 milijonov din potrošniških posojil ali za 66 odst. več kot lani v enakem obdobju.

Letošnji pridelavec fizola je v naši državi približno na 10 odst. večji od lanskega, kljub temu pa odkup ne poteka ugodno. Pridelovalci ne popustijo pri ceni (za vsto svetovnega trga fiziola do 2,6 din za kilogram, kmečje pa zahtevajo zanj po 2,8 din) za ostale vrste nučajo trgovci od 2 do 2,4 din. Pridelovalci pa hočejo imeti po 2,3 do 2,6 din za kilogram). Trgovina računa s tem, da je bila letos na svetu obilna fiziola letina in da so nudbe na svetovnem trgu precejšnje. Razni prekupovalci plačujejo fiziolo po vsaki ceni, ker se je njejeva potrošnja precej povečala sprtič višjih cen mesa.

Mar res odveč?

Odbor za kadrovske in strokovno izobraževanje pri zvezni gospodarski zbornici razvaja v neki svoji publikaciji, da iščejo jugoslovanska podjetja ta čas predvsem naslednje poklice:

- gradbene, prometne, strojne in elektro inženirje, pa tudi ekonomiste in pravnike (slednjeje predvsem v mestnih središčih). Po prav teh podatkih pa ni pravega zanimanja za ljudi, ki so:
- leonalski gimnazijci, srednje ekonomsko šole, srednje medicinske in kmetijske šole, sodboč so še arhitekti, kmetijski in gozdarski inženirji, kot tudi diplomanti filoloških in filozofskih fakultet.

Kaj bo s ceno bencina?

Spet so se razširile govorice, da se bo bencin morada podražiti. Po najnovejših vesteh iz poslovnega združenja Petrol-union, katerega člani so proizvajalci in razpečevalci bencina iz večine naših republik, pa kaže, da se bencin v Jugoslaviji vsaj za zdaj ne bo podražil. V poslovnem združenju namreč menijo, da je mogoče dobiti večja sredstva za ceste tudi drugače, na primer s ponovno razdelitvijo sedanjih cen bencina. Slabe izkušnje, po katerih so podobnim govoricam prej ali slej pa le švedile podražitve, nam ne vlivajo upanja, da bo tudi res tako!

Brez prehitevanja - in zaostajanja!

Prejšnji teden so bile v Beogradu seje zbora narodov, družbenopolitičnega in gospodarskega zbora Zvezne skupščine. Predsednik ZIS Mitja Ribičič je na seji poročal o gospodarstvu in med drugim dejal, da je letošnja resolucija o gospodarski politiki sicer določila potrebna skladna gibanja proizvodnje in potrošnje, toda skoraj vse oblike porabe so vendarle narasčale hitreje od proizvodnje in dosežene proizvodnosti.

Predsednik ZIS Mitja Ribičič je poslancem poročal o letošnjih gospodarskih gibanjih in ekonomski politiki za 1970. Opozoril je najprej na dosežene uspehe, ki jih je doseglo letos gospodarstvo, hkrati pa tudi na nekatere manj razveseljive ugotovitve, pri čemer je menil predvsem naše gospodarske odnose s tujino, kjer narasča primanjkljaj v plačilni in trgovinski bilanci. Žal niso uresničena tudi predvidevanja o povečanju sposobnosti našega gospodarstva za reprodukcijo. Sredstva se počasi obračajo, ni pa tudi malo zahtev, da naj bi država uveljavila predreformne metode in rešitve.

Občutno so narasli letos proizvodni stroški, kar med drugim spet potrjuje, da je gospodarstvo močno obremenjeno z različnimi obveznostmi in drugimi stroški poslovanja. Vse to seveda slabi konkurenčno sposobnost našega gospodarstva na svetovnem trgu, vse pa tudi neheho pritiska na narasčanje cen na domačem trgu.

V 1970: S PRAVOČASNIMI UKREPI ZA UCVRSTITEV!

Predsednik Mitja Ribičič je nato dejal, da stopamo v prihodnje gospodarsko leto s pozitivnimi gibanji in konjunkturo, pa tudi z narasčajočo nestabilnostjo. Pravočasno moramo ukrepati, da nam slednje ne bi razvrednotilo velikih uspehov, ki smo jih v preteklih letih vendarle že dosegli. Razmere moramo ustaliti, to pa je tudi osrednje težišče gospodarske politike prihodnjega leta. V 1970 moramo ustvarjati možnosti za nadaljnji krepak razvoj tistih gospodarskih činiteljev, ki lahko vskladijo svoje plačilne sposobnosti z povpraševanjem na vedno bolj odprtem do-

mačem in tujem trgu. Samoupravni činitelji se morajo z lastno politiko dohodka boriti za večjo proizvodnost dela, za boljše izkoriščanje zmogljivosti, za moderniziranje proizvodnih programov in podobno. Kar se le da, je treba zmanjšati obremenitve gospodarstva, ki zdaj ovirajo njegovo večjo konkurenčno sposobnost.

Ko je govoril o proračunu zveze za 1970, je Mitja Ribičič med drugim dejal, da

ZIS letos prvič predlaga deficitno financiranje federacije in da se mu ni posrečilo speljati proračunske potrošnje zveze v meje rednih dohodkov. Tak položaj nas zato silii, da bomo z vsemi sredstvi in obveznostmi kar najskrbneje ravnali. Program in način financiranja negospodarske potrošnje moramo pogumneje prilagajati znanim načelom reforme.

K uvrstitvi tržišča sodijo tudi ukrepi za zboljšanje likvidnosti. Glede cen v 1970 je Mitja Ribičič med drugim dejal, da je treba preprečiti njihove širše premike in podražitve, čeprav bodo nekatere popravki glede osnovne delitve narodnega dohodka in popravki nekaterih cen pa le potrebni.

(Karikatura iz beogradskega JEZA)

Nove ugodnosti za varčevalce

Zvezni sekretar za finance Janko Smola je pred kratkim pojasnjeval v zvezni skupščini, zakaj je bil začasno umaknjen predlog o spodbujanju tako imenovanega »vezanega plačevanja« z davčnimi olajšavami:

»Čeprav je varčevanje že doseglo 12 milijard N din, je pri ljudeh, kakor računamo, še precej denarja, ki bi ga sicer lahko koristno uporabili za razširitev naše investicijske aktivnosti. Pri oblikovanju predpisov, ki naj bi spodbudili varčevanje, pa smo se srečali z nekaterimi socialno-ekonomskimi elementi, ki jih zdaj poskušamo vgraditi v novi sistem.»

Gre za to, da je v izdelavi predlog o davčnih olajšavah za tiste občane, ki svoj denar nalagajo na vezano hranilno vlogo ali pa ga spremene v obveznice. Gre za predlog, da bi vsem obveznikom prispevka iz skupnega dohodka občanov ne dajali enakih davčnih olajšav, če donar naložijo na »vezano varčevanje«. Delna oprostitve vplačevanja takega prispevka bi bila namreč urejena po posebni lestvici, po kateri bi bili največjih olajšav deležni tisti občani — davčni obvezniki, ki imajo razmeroma nižje dohodke. Pri izjemno visokih dohodkih bi takih olajšav sploh ne bilo, manjše pa bi bile pri tistih, ki imajo srednje do-

hodke. Gre skratka za to, da bi kar najbolj spodbudili varčevanje pri najbolj številni vrsti davčnih obveznikov iz skupnega dohodka občanov. Gre za ljudi, ki zaslu- žijo na leto od 20.000 do 35.000 Ndin. Davčne olajšave bi taki občani prav gotovo pozdravili, skupnost pa bi imela velike koristi od množičnega dolgoletnega varčevanja.

Misel na spodbujanje varčevanja z davčnimi olajšavami je torej le začasno odložena, da bi jo lahko vskladili s predpisi in praviciami republik ter zveze. Prav pa bi bilo, ko bi za to novost občani čimprej zvedeli!

Kmetijski nasveti

Kemija in plevel v nasadih

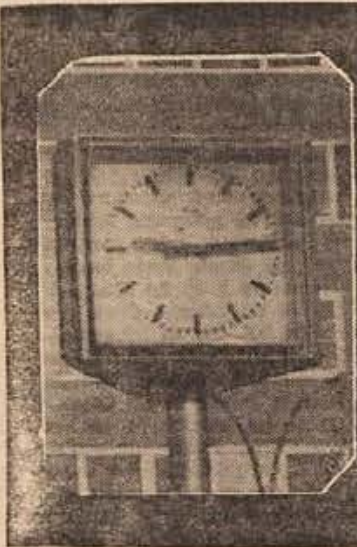
Herbicidi, kemične snovi za uničevanje plevela, so se v poljedelstvu uveljavili že skoraj povsod, v sadjarstvu, vinogradništvu pridelovanju ribeza in hmelja pa se še bodo. Kemična industrija ponuja vse mogoče pripravke, s katerimi lahko zatiramo plevel tako, da kulturne rastline ostanejo nepoškodovane.

■ Hmeljarjem prav uporaba herbicidov omogoči obvarovati nasade pred nadležnimi plevelci: drsnimi, rugoviljkom, pirnico, kurjimi črevcami, ki se bobotno razrastejo na zagojenih zemlji. Da pripravke pobije kar največ vrst plevelov, je koristno uporabljati mešanice različnih herbicidov (na primer domatol, semparol). Močno se je razširilo škropljenje s simazinom in atrazinom, ki ju glede na čas uporabljamo v različnih odmerkih. Ni preprosto znati se med različnimi pripravki, kar smore le dobro podkovani strokovnjaki. Prav zato se je koristno z njim posvetovati. Za jesensko uničevanje semenskih plevelov izberemo na primer radokor ali gesapram, če je plevel že vzklil, sicer pa simazin, ki obdrži nasad dalj časa čist. Spomladi je treba biti bolj pazljiv, ker lahko poškodujemo tudi sadice.

■ Simazin in atrazin sta uporabna tudi v sadovnjakih, količina pa je odvisna še od starosti dreves (v starejšem nasadu do 5 kg simazina). V nasadih pečkatega sadja priporočajo mešanico herbicidov — semparol ali pa mešanico simazina in atrazina. S prvo mešanico škroplimo poleti in jeseni, z drugo pa spomladi. Semparol se je zelo obnesel v ribezu proti slaku in pirnici. Škroplimo po obriranju grozdijca.

V naših podnebnihih razmerah, za katere je značilno veliko padavin, dobro razvrščenih skozi vse leto, je boj s pleveli posebnega pomena. Le poznavanje uspešnih načinov, ki segajo od načina obdelave, sajenja pa vse do kličnih pripravkov, lahko zagotovi uspešno pridelovanje.

Inž. M. L.

LJUDI ZDRUŽUJE SKUPNA NESREČA

NAJNOVEJŠE IZ BANJALUKE

Potresov je bilo največ zabeleženih med 5. in 7. novembrom; v treh dneh jih je bilo 57. Najhujši je bil 5. stopnje.

Oči se večkrat uprejo v nebo; ljudi je strah, da bo doževalo.

Trgovina se odvija tudi sredi ceste, tam je namreč najbolj varno. Iz nekaterih prodajalnic se vedno nosijo blago, ki bo še uporabno.

Red na cestah delajo posebni mladi redarji s palčami. Kajti ljudje najraje sami brskajo po ruševinah in bi lahko prišlo do nesreče.

Enkratem je pri teh ljudeh sedaj neznana beseda. Nesreča združuje ljudi!

Sarajevo bo v Banjaluki zaradi novo gimnazijo in eno osnovno šolo na podežlju.

Brez izmene je potresni sunok obrčunal z dimniki, ključovali so samo tisti iz salonita.

Avtomobili in ostala prevozna sredstva so za čudo ostali v glavnem nepoškodovani. Zato so nekateri avtomobile še precej časa imeli za edino streho nad glavo.

Najbolj poškodovani objekti so velika stanovanjska zgradba »Titanik«, študentski dom, gimnazija, medicinski center, doma kulture in večina drugih, večjih stanovanjskih objektov. Na stenah teh je napisan rumen križ, kar pomeni »podprti«; fideji pomeni »eventualno popravitelno«, zeleni pa »možno bivanjske«.

Javni razgovori na ulicah še vedno tečejo o potresu. Vsak ima svojo zgodbo, ki jo hoče povedati drugemu.

Armirani beton je najboljša sredstva pred potresom. Nekateri novejši zgradba iz tega materiala so odnesle samo manjše poškodbe.

Ljudje so najbolj razočarani, ker jim je potres uničil več kot 400 let stari zgodovinski spomenik Ferhat-pašino džamijo. V spomin na potres bodo minaret pustili tak, kot je ostal po potresu.

Učenci in dijaki banjaluških šol so se v glavnem odpravili na morje, tam bodo do maja nadaljevali pouk. Med temi je tudi 840 dijakov porušene gimnazije. Izselilo pa se je tudi veliko družin, odšle so v različne kraje Jugoslavije.

Kdor ima garažo, ta ima veliko. Garaže je danes toliko vredna, kot dvosobno stanovanje. Ironija je, da se ni nobena garaža podrla, verjetno zato, ker so jih v glavnem gradili zasebniki sami.

Avanturisti in mihovinarji so zavohali donosno trgovino. Vendar so jim prebivalci, vojaki in kaznovani ogranji krepko stopili na prste. Zdej pa je mir.

Banjaluka največje mesto v severozahodni Bosni, leži v južnem delu banjaluškega polja na obeh bregovih reke Vrbas. Na območju današnjega mesta so Rimljani zgradili trdnjavo Castru, proti severu pa naselji Ad Ladios (Trn) in Ad Fines (Laktoš). Vse to leži ob cesti, ki je povezovala Savo z Jadranskim morjem. V zgodovinskih dokumentih se mesto prvič omenja 1494, ravno tako tudi potresi, vendar nikoli tako hudi.

Banjaluka je danes odprta ljudska rana; huda in boleča. Vendar je pri teh ljudeh ukoreninjen običaj, da ranjenemu govorijo takole: »Sretno ti rane, junače, sretno prebollo.« Obliž sicer daje, da se rane ne vidijo; vendar znajo ti ljudje prenašati bolečine s stisnjenimi zobmi, pa če še tako počijo.

Stanje v mestu in okoliških vaseh počasi prihaja v običajni tek. Tu in tam se še sliši posem, sicer se vedno ožoga vendar junaška. Ljudje v njej utaplajo tugo, ki še vedno visi nad mestom

in nad vsemi. Močan vtis napravijo prebivalci, ki se trudijo, da bi čimprej obnovili streho nad glavo. Kajti kot Damoklov meč visi nad vsemi deževje, ki ne bo prizanašalo. Na več mestih v začasni skladiščih ljudje čakajo v vrstah, da dobijo gradbeni material. Vsem se mudi, vsak bi rad čimprej.

Mestni prebivalci živijo v glavnem pod šotori. Na vrtovih se je sem in tja spraznilo kakšno mesto; stanovalec se je preselil ali pa je šel nazaj v hišo. Vendar niso vsi enake sreče, nimajo še vsi strehe nad glavo. Precej jih potrebuje šotore, upajo, da jih bodo dobili.

Štab za borbo proti elementarnim nesrečam, ki usmerja vse življenje, ne prejema več materialne pomoči, ampak v glavnem denar. Vendar ljudje menijo, da je bila poteza preuranjena ker potrebuje še marsikaj. Šaj so v glavnem ročili samo tisto, kar imajo na sebi in denar.

Banjalučani, čeprav kažejo na zunan precej

mirnosti, so še vedno nezaupljivi, vsak pok jih prestraši. Pri podiranju ruševin večkrat zabobni, tedaj se vsak pripravi, če bo spet treba...

Čeprav je mesto danes zdesetkano, ne bo izumrlo. Mladega sveta ni, sprejele so ga tople roke širom po Jugoslaviji.

Prepričani smo se, da so ljudje potrebni hitre pomoči od zunaj. Veliko jih čaka na pomoč. Ne bomo jih pustili same, z njimi bomo. Strinjamo se s Titovimi besedami: »VSI BOMO POMAGALI!«

Katastrofa in tragedija Banjaluke 27. oktobra ob 9. uri 11 minut in 33 sekund je največja odkar stoji mesto. Banjalučani, ponosni na preteklost in tradicijo mesta polni zanosa verujejo, da se bo mesto še bolj razcvetelo, ker vsi ljudje Jugoslavije in ves svet pomaga celiti rane. Ljudje so polni optimizma in potrpežljivosti, prenašajo vse nevednosti in posledice katastrofe. Verjamejo, da bodo s svojimi rokami in s pomočjo drugih ljudi zgradili še trdnejšo lepoto Krajine, kot je bila.

POTEGNILO ME JE V NEPROSTOVOLJNI PLES

MILKO TRTIC, 21-letno uslužbenko (ob naslovu v sredi), smo našli s mamo pred šotorom v naselju št. 7. Med taborečimi je bilo tudi precej otrok, čeprav jih v mestu ne srečate. V glavnem so še vsi odpočivali. Milka se je v času potresa nahajala v četrtem nadstropju stolpnice, s ko se je začelo trepeti, smo vsi bežali pod oboke vrat. Imela sem občutek, da se zadenja nekakšen prisiljen plus v krogu. V trenutku smo bili vsi beli od ometa. Vreščanja je bilo na pretek. Ko smo se v naglici spuščali na prsto, smo med potjo naleteli na murive in se prestreljivo kričali ranjenih. Imela sem občutek, da je več ljudi mrtvih. Kasneje sem opazila, da se jih je precej onesvestilo, je pripovedovanje zaključila Milka.

V tej skupini so bili tudi ljudje iz sosedstva. Pritoževali so se nad slabo blokovsko gradnjo. Res, da so najbolj poškodovani novozgrajeni stanovanjski velikani, ki so, gradeno z nestrokovnega zornega kota, površno grajeni. V tej skupini je bila tudi mlada nenavadno oblečena ženska, ki je zatrjevala, da je neki možak pri njih doma točno napovedal potres. Vedna se mi je takrat smejala, vendar je imel pravi

IZ ZEMUNA SMO PRIŠLI!

KAREL RAZLAG (ob naslovu levo), vojak iz Maribora: »Nisem iz Banjaluke, sem iz posebne zemunske čete JLA za reševanje. Ko smo zvedeli za nesrečo, smo ta, koj odšli na pot. Doma imamo vedno dovolj šaj je porušena velika, celo več kot sem mislil ob prihodu. Ljudje nam radi pomagajo, vendar jim zmanjkuje delov-

15 noči že ni mesta — namesto njega so samo taborni ognji, šotori, barake in zasilna zavetišča. Ognji svetijo kot simboli neke nesreče, kot simboli tistega tragičnega dejanja prirode

nega orodja. Razen tega je nevarno hoditi pod v nebo štrlečimi betonskimi bloki, ki lahko vsak čas povzročijo nesrečo. Občudujem mirnost teh ljudi. Vse se je pomirilo; ljudje so trdoživji, zdržali bodo.»

Čeprav je bil še bel kot mlinar in tudi popraskan, se je kar naprej spuščal pod grosečo povešeni strop, ki bi se vsak čas lahko porušil. Pravijo, da so bili fantje v uniformah večasih prevlečeni in so jih njihovi predstojniki moral držati nazaj. Nihče ni hotel saostajati, vsak se je hotel izkazati!

NAJVAŽNEJŠE JE OHRANITI ŽIVLJENJE

RUDI SLAK (ob naslovu desno), sodnik za prekrške v Banjaluki, doma iz Dobruške vasi, Slovenec Slak je potres preživel takole: »Zena je zbolela, z mlajšim sinom sta odšla v Ljubljano. Doma sva ostala sama s starejšim sinom. Ko se je najhuje strelalo, sem ravno opravljal gospodinjstva dela (pral sem s pralnim strojem); luč je ugasnila, omet je začel padati, ljudje so tekli na prsto. Med njimi sva bila tudi s sinom. Nekateri so celo skakali skozi ok-

na. Razumljivo, da so se poškodovali.

Zalosten je bil nočni pogled na številne ognje, ob katerih smo se grohli. Vse je prevzela nekakšna tišina. Vlada je mirniški mir, kot da bi pričakovali še buje.

Ljudje smo se hitro znašli. Organizirali smo se v štab za pomoč onesrečenim. Veliko nam je pomagalo vojaštvo. Nekaj minut po nesreči je še bilo med nami. To je bilo ohranjenjelo!

KOT VEDNO SPET — JLA!

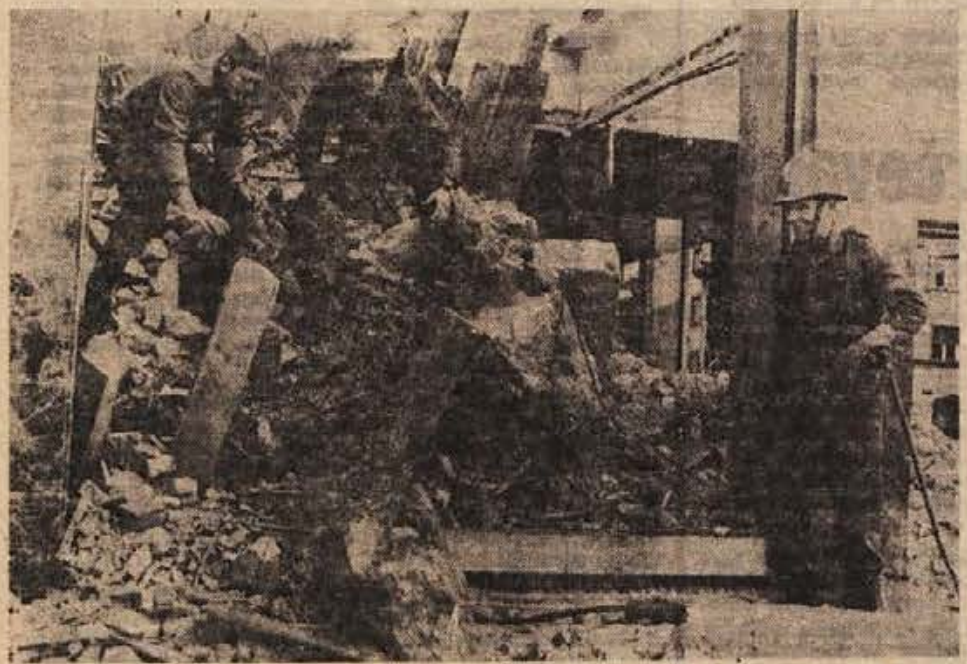
Vsi brez izjeme, s katerimi smo se pogovarjali, so se strinjali da je le-vji delež pri odstranjevanju posledic nesreče ime-la JLA. Stara ženica nam je na uho šepnila: »Veste, vse bi moralo imeti v rokah vojaštvo potem bi bil pravi red.«

Fantje iz vseh krajev Jugoslavije so solidarni z vsemi jugoslovanskimi ljudmi; s svojimi zglebi so stkali trdne vezi prijateljstva.

VSAJ PLATNENO STREHO!

DOBRILO DRAGULIC je izgubil vse, ostali sta sami z mamo. »Ostalo mi je samo to, kar imam na sebi. Če mi ne bi pomagali vojaki, bi ostala samo pri tem. Tako pa so ispod ruševin potegnili še marsikaj, kar nama bo koristilo. Ne morem reči, da nisimo prejeli pomoči. Menim, da nas je še precej, ki smo dobili samo po dve odeji in nekaj konzerv. To pa je premalo! Potrebujemo streho nad glavo. Če ne gre drugače, je za enkrat dober tudi šotor, je s solzami v očeh pripovedovala črnolasa Dobrila.

SLAVKO DOKL

Kot vedno so tudi tukaj vojaki in oficirji JLA opravili kot pravijo sami, samo svojo dolžnost

TUDI VASI SO PRIZADETE

Katastrofalni potres je zapustil težke posledice tudi v vaseh bosansko-gradškega Podkozarja. Vse, kar so ljudje tega območja zgradili v zadnjih 25-letih na ruševinah minule vojne, so spet ruševine.

Vasi pod Kozaro niso zdaj nič boljše kot leta 1945, le človeških žrtv ni bilo. Kot da bi narava razumela, da je tam med vojno izgubilo življenje blizu 9000 prebivalcev.

V 14 letih ne bo spet tako kmalu šolski zvonček poklical podkozarskih učencev; kajti njihove torbe visijo na stivah, pod šotori ali pa so ostale pod ruševinami.

Po oceni posebne komisije je na tem območju porušeni 920 objektov in ljudje nimajo niti najosnovnejših možnosti za življenje. Ležijo v zemljan-kah, svinjakih in pod šotori, z vrhov Kozare pa brije veter, ki preti s snegom; napadel je še do samih vasi...

Bo treba oditi iz ljubljenejega mesta? Ali se bo našla boljše streha kot je platnena?

IGRAČE

Najboljša igrača: HRANILNIK!

Že otroci naj se mimogrede nauče varčevati in v igri bodo spoznavali življenjsko resnico: zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača! Tudi vi lahko dobite hranilnik za svojega otroka pri

Dolenjski banki in hranilnici

v NOVEM MESTU in njenih poslovnih enotah
v KRŠKEM, TREBNJEM ali METLIKI!

TUDI HRANILNO KNJIŽICO lahko dobite vsak čas pri vseh poštah v občinah Novo mesto, Krško, Metlika in Trebnje!

DBH Novo mesto obrestuje navadne hranilne vloge po 6 odstotkov, vezane pa do 7,5 odstotka.

Metliškim občanom, posebno pa še našim varčevalcem čestitamo za občinski praznik!

NAJUDOBNEJE IN NAJCENEJE:

Dolenjski list vsak četrtek na svoj naslov!

Zibelki našega partizanstva danes pojo uspavanko socialni problemi

Med obiskom v Metliki so zvezni poslanci zvedeli za številne probleme, ki tarejo belokranjski občini - Bela krajina po svojih močeh že zdaj rešuje vprašanje borcev in drugega prebivalstva

(Nadaljevanje s 1. str.)

V metliški občini skoraj ni hiše, ki ne bi med vojno sodelovala v NOB. Podobno je tudi v sosednji občini Crnomelj. Obe občini sta danes

znani kot zibelka slovenskega partizanstva. Predstavniki obeh občin pa so poslancem povedali, da danes ta zibelka ni sposobna sama rešiti vseh vprašanj borcev.

Poslanci so si posebej zapisali podatke, da so priznavalnine za borce tega območja precej manjše od republiškega povprečja, da si obe občini prizadevata po svojih močeh zadovoljivo reševati gmožna in druga vprašanja ljudi, ki so kakor koli sodelovali v revoluciji, da priznavata občinski skupščini borcem-kmetom olajšave pri davkih in podobno.

Kot so nadalje povedali, je precej kmetov-borcev prizadelo zdravstveno zavarovanje. Ker je njihova plačilna zmožnost majhna, niso mogli vsi plačati prispevkov za kmečko zavarovanje. Zato jim kmečko zavarovanje ni hotelo potrditi zdravstvenih izkaznic, to pa pomeni, da se ne morejo zdraviti na račun skupnih sredstev kmečkega sklada.

Zvezni poslanci so se zanimali, kako je z reševanjem ostalega socialnega varstva. Odgovorili so jim, da so poseben problem družinske invalidnine, vzdrževanje ostarelih ljudi na vasi. Občini te zadeve rešujeta, toda bolj v posameznih primerih. Prav tako jima zmanjkuje denarja za socialne podpore. Spodbudno pa je, da se v Metliki lepo ravnja dom počitka, ki so ga letos preuredili.

Poslanci so se strinjali s tem, da je potrebno probleme, o katerih so slišali v Metliki, sistemsko rešiti, v reševanje pa vključiti večjo pomoč republike. Vprašali so se, ali ne bi morda tudi v Sloveniji kazalo ustanoviti poseben sklad za razvoj njenim nerazvitim območjem.

Sejmišča

Cene neizpremenjene

V ponedeljek, 17. novembra, je bilo na novomeškem sejmišču naprodaj 614 prašičkov, prodali pa so jih 528. Kupci so prišli bolj od daleč in so plačevali po enakih cenah kot pretekli teden. Za manjše puške so dajali 140 do 200 din, za večje pa od 210 do 640 din.

Brežiški sejem

V soboto, 15. novembra, je bilo na brežiškem sejmišču naprodaj 633 prašičkov, prodali pa so jih 567. Manjši puški so veljali 11 din kg, večji pa 7 din kg živu teže.

M. MOSKON

(Nadaljevanje s 1. str.)

urbanističnega programa Novoga mesta in povečanje dosega vršenih industrijskih površin za 60 do 90 odstotkov! S tem v zvezi je moral svet obravnavati tudi življenjski prostor bršlinske ISKRE, oživilne ELE, klavnice, novih industrijskih železniških tirov proti Ločni, Cegelnici in Gotni vasi, in zlasti odseka nove ceste I. reda od Poganc proti cestni I/1 Ljubljana-Zagreb z mostom čez Krško pri Mačkovcu. Kandljski most je namreč dosegel svojevrstni rekord v Sloveniji, saj gre čezenj na dan več kot 16.000 vozil! Ni redko, da se na obeh koncih nabere tudi po sto avtomobilov, ki morajo lep čas čakati, da se zvrste na njem.

Poleg predstavnikov omenjenih podjetij in projektantov DOMINVESTA je prišel na sejo tudi predsednik občinske skupščine Franci Kuhar, ki je med drugim dejal:

»Dokončno se moramo znebiti predsodka, da je mesto samo na trgu! Staro jedro niti prostorsko niti namensko tega ne prenese več. Stanovanjski centri z vsemi pritliklavimi godijo in se lahko ustrezno razvijajo samo v smeri Bučne vasi, Grabna in Broda, Industriji, ki si je v mestu že prislužila domovinsko pravico, pa moramo dati možnost razmaha v Cegelnici, Ločni ter med Gotno vasio in Smihelom. Ne smemo več spraševati nobene tovarne, če na koncu njihove ograje lahko postavimo stanovanjsko naselje. Za izdelavo idejnega projekta razvoja mesta moramo omogočiti sodelovanje vsem jugoslovanskim strokovnjakom.«

Naši metropoli se torej obeta le malo manj kot je veljala v Valvasorjevih časih, ko je slavni zgodovinar napisal, da je Novo mesto za Ljubljano najiminitnejše na Kranjskem...«

Tudi Miha Hrovat, direktor DOMINVESTA, je postregel z osupljivimi podatki:

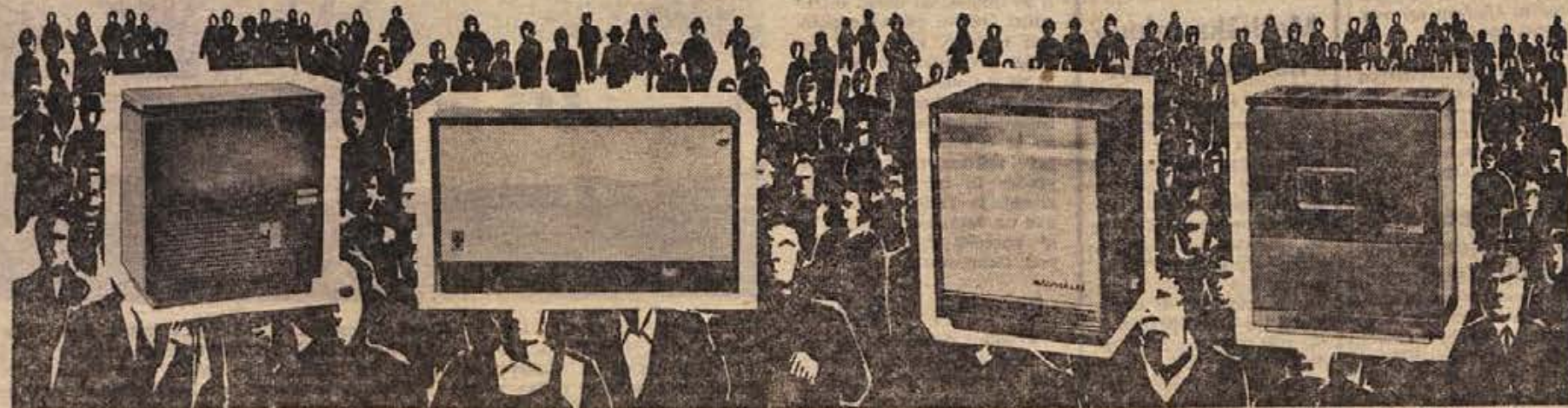
»Po vsem tem pa ugotavljamo, da na ožjem področju Novoga mesta ne bo dovolj prostora za kakšno novo industrijo, niti za večja širjenja današnje ne: polskati bomo morali nove površine izven mesta. Ker bo smer od KRKINEGA rezervata v Cegelnici proti NOVOLESU v Straži zasejena z že obstoječim podjetjem in velikim novim športnim letališčem, se kot najugodnejši ponuja ravniški predel med Sentjernejem in Dobruško vasjo, ki je gospodarsko izredno zanimiv: kot vir energije bi mu služila zlasti atomska centrala pri Krškem; cestna povezava je odlična, saj leži predel med dvema velikima cestama; po potrebi bi bilo mogoče zgraditi še železnico Novo mesto-Krško, za katero so načrti že narejeni; tržno in širše gospodarsko zaledje pa je tako, kot ga nima slepa kakšen kraj v Sloveniji!«

Naše področje je bilo že pod Rimljani in še posebno v srednjem veku med prometno in gospodarsko najbolj zanimivimi, kar dokazujejo tudi zadnja izkopavanja arheologa dr. Šribarja, ki je stulil in odkril veliko srednjeveško mesto Guttenwerth prav na kraju, kamor naj bi se preselilo bodoče industrijsko središče Dolenjske.

Težko je po prvi širokogrudni seji sveta za urbanizem računati katera predvidevanja načrtovalcev in gospodarstvenikov se bodo uresničila, razveseljivo pa je že dejstvo, da smo tudi na tem področju sodobni: čas začetni gledati s sodobnimi očmi. Nemaio so temu doprinesli prav kolektivi, ki so šele z gospodarsko reformo zares zadihali in odprli tudi nekdanj zapostavljeni Dolenjski pot v poslovno življenje in uspeh doma in v tujini.

VEČ MILIJONOV ZADOVOLJNIH POTROŠNIKOV

S PEČMI ACEC, POTEZ, FENIX, KI JIH IZDELUJE PO LICENCI »STANDARD«

ZATO V VAŠ DOM PEČI „STANDARD“

Informacije in prodaja: Predstavništvo »STANDARD«, Ljubljana, Poljanska 6, telefon: 313-003

EP »Gospodarski vestnik«

Vietnam - vest vsega človeštva

(Nadaljevanje s 1. str.)

stava, ki si želi predvsem svobodno in samo izbrati svojo družbeno ureditev. Dobro vemo, kako je bila krvava in z najdragocenejšimi žrtvami poplačana naša revolucionarna pot do svobode. Prav zato toliko bolj cenimo hrabro vietnamsko ljudstvo, ki se že toliko let in vedno uspešneje upira tujim zavojalcem. Nikoli ne bomo pozabili besed tovariša Tita, ki je na velikem mitingu v Pnom Penhu januarja 1968 med drugim dejal:

»Vojna v Vietnamu postavlja danes pred preizkušnjo vest vsega človeštva. Na svetu narašča gibanje solidarnosti z bojem vietnamskega naroda in vedno močnejše so zahteve, da se ta vojna konča, dokler še ni prepozno, ker bi plamen uničenja lahko zajel tudi širša področja, pa tudi ves svet. Od vsega začetka smo sodili, da je ustavitve agresije in vmešavanja ter priznanje legitimnih pravic vietnamskega ljudstva edina pot, da se najde miroljubna in pravična rešitev v duhu ženevskega sporazuma...«

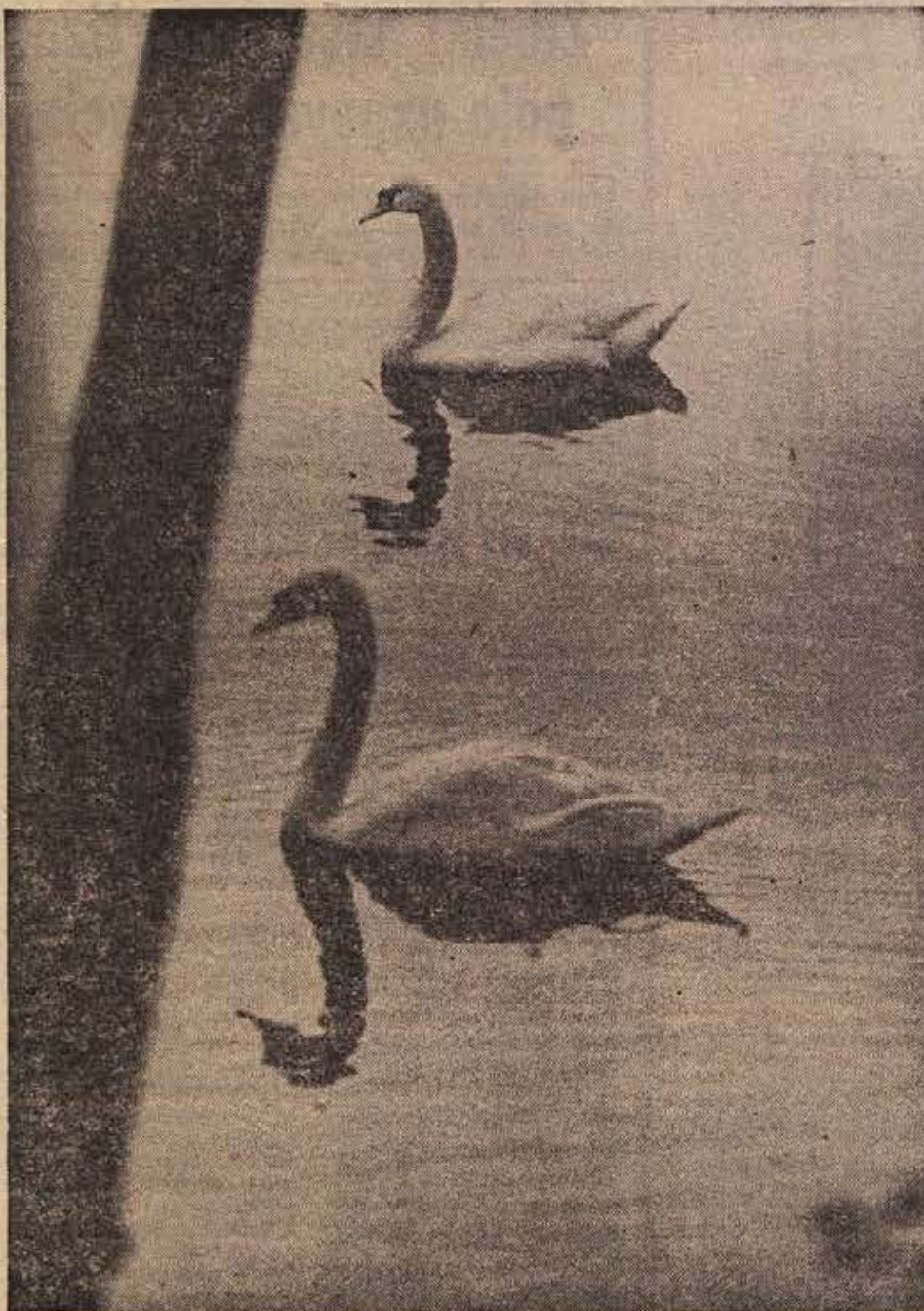
Ko te dni Zadržene države Amerike z najsodobnejšo tehniko že v drugič stopajo na starodavna tla Lune in ko se stotisoči Amerikancev čedalje odločnejše izražajo proti vojni v Vietnamu na velikih manifestacijah v svojih največjih mestih, je vedno bolj očitno, da postaja umazani in krvavi boj ene izmed največjih tehničnih sil na svetu proti mali azijski državi resnična sramota za ZDA. Gibanje proti nadaljevanju vojne v Vietnamu dobiva vedno večjo množičnost in čedalje bolj se nam kaže spremenjeni obraz Amerike, ki vendarle opravičuje vero vsega na prednega človeštva, da bodo tudi v Ameriki končno zmagale demokratične ideje in protivno razpoloženje ameriškega ljudstva. Lunski boj vietnamskega ljudstva je izrazil mnoge odgovorne ljudi v ZDA, da le ne morejo vsiljevati drugim deželam svoje oblasti in svojega načna življenja.

Naša pomoč vietnamskega ljudstva je hkrati naša iskrena želja, da bi pogumni borci za svobodo Vietnamu čimprej doživeli dokončno zmago in osvoboditev svoje dežele. Doslej smo poslali v Vietnam 43 pošiljk krone plazme, zdravil, sanitetnega materiala in 3 bolnišnice v skupni vrednosti ene milijarde starih dinarjev. Predstavniki Vietnamu so se za vso pomoč našim ljudem ter vladni iskreno zahvalili.

V teatnu solidarnosti z bojem vietnamskega ljudstva to pomoč še povečajmo, teleten pa naj bo spodbuda za še načrtnejše delo in našo pomoč pogumnemu vietnamskemu ljudstvu.

Prihodnje leto srečanje izseljencev v Čateških Toplicah

Predstavniki občinskih konferenc SZDL iz Krškega, Brežic, Crnomlja, Metlike, Novega mesta, Trebnjega in Sevnice so se v ponedeljek, 17. novembra, sestali v zdravilišču Čateške Toplice. Dogovarjali so se o pripravah na srečanje izseljencev, ki je za prihodnje leto predvideno v Čateških Toplicah.

BELI POTEPUHI NA OTOČCU — Pisali smo, da so pred dnevi prispeli na Otočec štiri beli labodi iz Švice. S to vestjo smo opozorili ljubitelje prirode in živali, da so si šli ogledat belo ladjeve. Vendar so obiskovalci nemalo presenečeni, labode je težko videti. Beli potepuhi jo najraje popihajo proti Strugi, nič kaj radi se ne zadržujejo v okolici otoškega gradu. Razumljivo, da se zaradi takšnih sprehodov labodov gostinski in turistični delavci bojijo, da bi se kakšen preveč zagret lovec lotil lepih in miroljubnih ptic na njihovem potepu. (Foto: S. Doki)

Velika odgovornost za 1100 banjaluških otrok

Lahko trdimo, da je naša republika, ko se je odločila, da prevzame do konca letošnjega šolskega leta v obmorske počitniške domove 1100 otrok iz Banjaluke, ki bodo tu nadaljevali solanje, pred veliko moralno in materialno odgovornostjo. Po grobih izračunih bo bivanje teh otrok stalo približno 10 milijonov din. Otroci bodo ostali v Sloveniji do junija.

Občinski odbori RK pozivajo občane, naj ne odrekaajo pomoči, ko se pri njih oglašajo poverjeniki RK, ki zbirajo pomoč za Banjaluko. Tudi dolenski občine se bodo morale vključiti v vseslovensko solidarnostno akcijo.

Metliška mladina dobi klub!

Ko se bo preselila otroška varstvena ustanova v gradu v nove prostore, bo metliška mladina dobila stare prostore vitca za delovanje kluba. Občinska konferenca ZMS je že sestavila več komisij, ki so pripravile načrte za preureditev prostorov, izdelale pravilnik in urnik kluba ter obdelale finančno plat poslovanja. Mladinski klub bodo začeli preurejati po občinskem prazniku in upajo, da bo do novega leta že začeli delati.

Napoved za 36 razgovorov

Sekcija za kmetijstvo in gospodarstvo občinske konference SZDL v Krškem napoveduje bogato izmenjavo mišljenj s kmetovalci in lastniki gozdov. Pogovarjali se bodo o sodobnem gospodarjenju v kmetijstvu, o zdravstvenem zavarovanju kmetov, o davčni politiki, o obnovi vinogradov in sadovnjakov ter načrtnejšem gospodarjenju z gozdovi.

»NOVOTEKSOVI« mladinci obiskali Tržič

Mladinski aktiv »Novoteksa« je zadnjo soboto in nedeljo organiziral dvodnevni izlet za svoje člane. Obiskali so ljubljanski obrat »Utenšilje«, od tu pa so odpotovali v Tržič, kjer so si ogledali predilnico in tkalnico in se s predstavniki tamkajšnjega mladinskega aktiva izmenjali izkušnje. V Tržiču so si ogledali še spomenik pri nekdanjem taborišču, predor in tržiški čevljarski muzej. Iz Tržiča so odpotovali na Jezersko, odkoder so se povzpeli do Češke koče pod Grintovcem.

Srečanje v Čabru

V dolini Čabranke na meji med Slovenijo in Hrvaško leži mestece Čabar. Tu je bila 15. novembra svečana proslava v počastitev 50-letnice KPJ, SKOJ in zveze sindikatov. Na proslavo so prišli tudi predstavniki sosednih slovenskih občin: Ko-

čevja, Ribnice in Cerknice. Sekretar občinskega komiteja ZKH Jurač Malnar je v svojem govoru poudaril zgodovinsko povezanost obeh bratskih narodov. Prisotne je navdušil tudi mešani pevski zbor z Reke in folklorna skupina »Studenta z Reke z narodnimi nošami in lepimi plesmi. V tovariškem srečanju po proslavi pa so obiskovalci zapeli slovenske in hrvaške pesmi. Sklenili so nova prijateljstva in se razšli z željo, da bi se spet kmalu srečali.

KAREL ORAZEM

Jakijev „mali“ svet

V petek, 14. novembra popoldne, je slikar Joža Horvat-Jaki odprl v svoji galeriji v Nazarjih razstavo najnovejših del pod skupnim naslovom »Miniatura — gravura — les«. Spet se nam je predstavil z izvirnim svetom fantastike, polnim ukročenih demonov in v pisan splet barv, potez in najfinejše risbe ujetih živalskih figur davno minulih in sedanjih časov.

Joža Horvat — Jaki, samorastli slovenski umetnik

Umetnikovo razstavo je predstavil Zoran Kržišnik, ravnatelj Moderne galerije, ki je med drugim poudaril Jakijevo vztrajanje na poti, ki ga formalno, čeprav s pomisleki, uvršča med surrealiste-fantaste. Razkošje barv, motivov in že kar omotično prepletanje in migotanje nestetih figur — divji, pravi bestiariji — v presiljajnih blestečih zvezah in odtenkih pa nam je v najnovejši Jakijevi miniaturni gravuri tokrat pokazalo tudi zanimivo umetnikovo samodiscipliniranost. Zvest sebi in prehojeni poti se je tokrat pustil ujeti v sila zapleten svet umetnine na kar najmanjših ploskvah — in ustvaril občudovanja vredne dragotine.

Na razstavi sta tržaška umetnika Dina Slama (černobalo) in Miloš Pahor (flavta) odlično zaigrala Vivaldijevo

Sonato v F duru in Švarovo Dodekafonijo III. Med gosti na otvoritvi razstave (bilo jih je pribl. 70) sta bila tudi Čiril Pevec, predsednik občinske skupščine Trebnje, ter Janez Gartner, predsednik odbora tabora slovenskih mladih in ljudskih slikarjev ter kiparjev. Slikar Jaki je nedavno tega na njuno povabilo obiskal Trebnje ter se zelo zanimal za dosedanje kot bodoče delo tabora slovenskih mladih slikarjev, pri čemer je obljubil tudi svojo pomoč in sodelovanje.

TONE GOSNIK

Knjiga na črnem indeksu?

»Fant, pamet v glavo pa knjigo v roke, da bo kdaj kaj iz lebele«

Pogosto slišimo tu dobri nauk, ta lepi napotek staršev otroku, ki ga pošiljajo v šolo.

In fant, kakopak, uboga. Poleg tega v šoli zahtevajo, da se uči iz vadnic, da prebere za domače štivo ta roman in ono povest.

Toda solanje ni večno. Brž ko je diploma v roki, gre vse, kar diši po knjigah, navadno na klin. Za zrelega človeka sta vendar tarok, nogometna tekma...

Zalostno je, da branje v mnogih družinah sploh ni čislano. Bolj se ga otepljuje kot davščin ali samoprispevkov. V »užitnem sicer že dolgo na črnem indeksu. V mislih imamo mestne prebivalce, o kmetih pa sploh ni potrebno posebej govoriti.

Zakaj tako? Ali niso za to krive tudi cene knjig?

Pred cenami klobuk z glave, prerazle so našo plačilno zmožnost. Dobra knjiga je, žal, prav toliko

kot kosilo za dve osebi v luksuznem hotelu. Sicer pa so vse naše knjige v primerjavi s tistimi, ki izidejo v zahodni državi, vsaj za 100 odstotkov dražje.

Velika znota pa bi bila, da bi se sklicevali samo na cene. Tu je še nekaj drugega, najbolj žalostnega. Knjiga tudi tam ne gre, kjer je skoraj zastoj: v knjižnicah oziroma njihovih izposojevalnicah. Poglejmo nekaj podatkov iz dolenskih, spodnjeposavskih in belokranjskih občin.

Lani so imele matične in druge knjižnice v devetih občinah (na našem območju) 166.526 knjig, izposodili pa so jih 132.228 nekaj manj kot 76.000 obiskovalcem. Obiskovalcev je bilo v resnici nekajkrat manj, ker so prihajali v knjižnice isti ljudje po večkrat.

Kot da je prepad med knjigami in ljudmi!

To pa že presega okvir pričujočega zapisa ob mesečni knjigi, ki traja do konca novembra.

IVAN ZORAN

SE ENO DARILO BANJALUCANOM! Novomeška IMV je v petek podpisala s sarajevskim UNISOM pogodbo za dobavo 1028 avtomobilskih prikolic, ki jih je kupila direkcija za obnovo Banjaluke za ljudi, ki so ostali brez strehe. UNIS je plačal za prikolice polno ceno, IMV pa je nakazala posebni popust prizadetemu mestu v znesku 30 milijonov Sdin neposredno direkciji za obnovo Banjaluke. Poleg tega in pomoči ki so jo poslali še takoj naslednji dan po potresu, so poklonili direkciji za obnovo še eno svojo največjo 9-metrsko prikolico ADRIA 900 za pisarno štaba za obrambo pred elementarnimi nesrečami. Druge prikolice so začeli transportirati v soboto z vlakom. Na sliki: 9-metrška ADRIA v ponedeljek na poti proti Banjaluki. (Foto: Vid Bauer)

Ogrožena je tudi naša varnost Odgovor na žalitve borcev NOV

V imenu Ciganov, ki smo redno zaposleni, imamo stalna prebivališča in živimo v popolnoma enakopravnih razmerah z drugimi državljani v Sloveniji, bi rad opisal dogodke, do katerih ni prišlo po naši krivdi.

Na dan mrtvih je Darinka Hudorovac, delavka v Novotekstu obiskala grob svojega sorodnika na imihelskem pokopališču. V njeni bližini se je ves čas zadrževala Ciganka Uta, mati zapuščenih enajstih otrok, s svojimi pomagači. Na pokopališču je prišla že vinjena in je ves čas iskala priložnost, da napade Darinko Hudorovac. Začela jo je nagovarjati, naj ji da denar za pijačo. Ko Darinka tega ni hotela, jo je napadla, zgrabila za lase in začel se je pretep. Na eni strani so bili Utini pomagači, oboroženi s orožjem, na drugi pa Marjan Brajdič z družino, ki zaradi premoči ni mogel braniti Darinke Hudorovac. Eden od Utinih pomagačev je z nočem napadel Marjana Brajdiča in pri tem njegovi ženi prerazil jopico in obleko, potem pa mu je Darinka nož iztrgala iz roka. Pretep se je nadaljeval in Utini Cigani so vso pot zasledovali Darinko in druge člane družine. Pretep so prijavili organom LM, vendar so jim ti odgovorili, da se ne bodo vmešavali v ciganske zadeve in niso ukrenili ničesar, čeprav je bil pretep na javnem mestu.

Po ustavi ima vsaka narodna manjšina pravico do urejenega življenja, toda zdi se, da to pri nas ne velja. Pišem v imenu tistih Ciganov, ki smo redno zaposleni in hoče-

mo živeti kot drugi državljani, do česar imamo vso pravico. Toda ves čas nam grozi, da nas bodo drugi Cigani, ki tega ne odobravajo, pobili. Kadar se kaj zgodi, si drugi Cigani vedno najdejo priče in dosežejo, da kaznujejo nas. Cigani, ki niso zaposleni, poudarjajo svoje pravice, za dolžnosti pa nočejo ališati. Mi pa poznamo svoje dolžnosti, pravice pa nimamo. Ne zahtevamo nikarkršne socialne pomoči, ampak zaščito, da bomo lahko mirno živeli.

Vse to traja že leta in leta, vendar nihče ničesar ne ukrene. Komisija za ciganska vprašanja obravnava vsako zadevo samo takrat, kadar gre za kakšen krvav obračun, in še to zopet kmalu zamre. Resno in mišno zahtevamo zaščito!

Darinka Hudorovac je redno zaposlena 7 let in trenutno sama, ker mož dela v Nemčiji. Zato se ne bo mogla sama braniti pred napadalci in posledice bodo za vse Cigane sramotne, zanjo pa usodna.

Enako je tudi s Marjanom Brajdičem, ki ima že 22 let neprekinjene delovne dobe. Njegova hiša je na samotni v Reberci vasi, zato si sam ne upa več spati doma, družina pa je nenehno v strahu, otroci pa si ne upajo več v solo, ki so jo do nedavnega redno obiskovali. Grožnje, da bodo ubili njega, njegove brate in vso družino, so Cigani izgovorili pred predstavnikom javne varnosti. Vendar se nam zdi, da imajo ti vse to za prazno besedičenje.

To se stalno ponavlja, kar lahko ugotovimo iz raznih virov: zasliševanj, obtožb in kazni. Nočemo se povzdignovati nad drugimi Cigani, zahtevamo samo mir in varnost. Smo Cigani, vendar smo predvsem ljudje.

Ni nam v ponos početje ciganskih otrok, da po cestah pobirajo cigaretno ogorko, da so umazani, da jih matere učijo krasti, da očetje vse dni pijančujejo. Nihče pa se ne vpraša, odkod tem pijančencem denar, kakšno je njihovo zdravje in kakšen bo rod, ki se poraja iz tega. To je sramota za nas in za družbo, vendar vsi zapiramo oči in nihče ne pomisli, da se la rod razvija in da hodo zaradi spregledovanja njihovih na-

pak nekoč še bolj dvignili glave in ogrožali tudi druge ljudi.

Upamo, da to pismo ne bo zaman, kot je bilo vse naše dosedanje prizadevanja!

MARJAN BRAJDIČ,
Regerča vas, n. h.
Novo mesto

Impoljca: starčki vlečejo voz

V vašem listu, pa tudi drugje sem že bral sestavke o razmerah v domu počitka na Impoljci. Opisujete, kako prijetno je v domu, kakšen mir vlada in da ostarelim ljudem ni treba delati.

Da bi pokazal tudi bolj senčnato stran teh domov, vam pošiljam fotografijo (ker je tehnično zelo slaba, je nismo mogli objaviti), na kateri je videti, kako štirje starčki vlečejo voz, ki se običajno uporablja za konjsko vleko. Tako večkrat prevažajo smeti in odpadke, včasih pa celo krompir in prasico krmu. Mislim, da tako obremenjevanje starejših ljudi ni na mestu.

Zlatko Pigac
ARTO 15

Kot dopisnik glasila ZZZB NOV Slovenije TV — 15 in drugih listov sem dobil več pisem od ljudi različnih poklicev, ki me spodbujajo, kako naj pišem in bičam napake pri nas. Pisma so bila dobronamerna in podpisana vse dolge, dokler nisem v Nedeljskem dnevniku objavil v rubriki »Priložna knjigo, prosim sestavka« Kdo žali borce revolucije in njene pridobitve?.

Po objavi omenjenega prispevka 2. novembra sem prejel kar tri anonimna pisma, ki žalijo in klevetajo borce NOV, naš družbeni red, naše voditelje in mene samega. Poslal sem jih na uredništvo TV — 15.

V enem izmed njih, ki ga je napisal neznanec iz Ljubljane, so hude žalitve na račun nedeljske radijske oddaje »Se pomnite, tovariši.« V pismu je zapisano, da so ti spomini pravilice za osnovnošolske otroke, češ da drugi ljudje ne verjamejo »kvase nju o junastvu«. Neznani »junaki«, ki pravi zase, da je bil tudi partizan, grdo šali borce NOV ter naše najvišje voditelje s psuškami in na način, tako značilen za nekdanje delogardistične časopise.

V uvodu pisma se neznanec sprašuje, kje sem dobil toliko poguma, da sem prispevek objavil s celim imenom, hkrati pa domneva, da sem pod sestavek pripisal izmišljeno ime, kot da sem strahopetec njegove baže.

Drugi anonimni pisec je obrnil svojo ost proti že umrlim in še živečim političnim voditeljem Slovenije in Jugoslavije. Republiške voditelje imenuje narodne izdajalce, naš narodnoosvobodilni boj pa fasado, za katero se skrivajo sleparji in goljufi slovenskega naroda. Svetuje mi, naj bolj prebram časnike in bolj sledim televizijskim oddajam, češ da naši novinarji enajzo povedati, kje smo, da smo »srbska kolonija in heografski pašaluka. Na koncu

se dodaja, naj odprem oči, da bom videl, kako uničujejo našega kmeta, kako propada, česar nočem videti, ker sem se za majhno pokojnino prodal tistim, ki živijo kot milijonarji na račun delovnega ljudstva.

Ob vsem tem bi rad samo povedal, da sem že med zadnjo vojno odprl oči in se boril proti takim ljudem, kot so pisci teh pisem, ki bi se udingjali tujim gospodarjem in bili pripravljeni izdati domovino za Judeževе groše. Zalostno je, da takih ljudi življenje ni izučilo, da izrabljajo naše napake za netenje sovraštva med jugoslovanskimi narodi in se ne zavedajo,

da za našo ljudsko oblastjo stoji armada poštenih ljudi, rodoljubov, udeležencev narodnoosvobodilnega boja, komunistov, ki so pripravljene braniti pridobitve, ustvarjene v težavnem obdobju povojne graditve.

Kot skromen človek, ki živi na razmeroma zaostalem kmetijskem območju, sem globoko prepričan, da bo tako kot vedno doslej naša dežela prebrodila tudi težave v kmetijstvu. Tudi moderne ceste bomo zgradili brez netenje sovraštva proti drugim narodom Jugoslavije.

KAREL ZORKO
Zavratac 32

Grenak je kos kruha v tujini...

Tovariši urednik!

Sem naročnica vašega vedno bolj priljubljenega lista, ki ga redno prejemam. Vedno, kadar ga dobim, se mi zdi, da imam kos domačega kruha, kakršnega mi tujina ne more dati. Zato vam bom napisala nekaj svojih misli k nedavnemu članku iz vašega lista, v katerem pisec piše, da tovarne zelo občutijo odhod delavcev v tujino in da tujina marštkoga ruščura.

Res je, da je tu treba krepko delati za priložen denar. Marsikdo bi raje delal za manjšo plačo v domačem kraju, da bi le bil pri svojih. Vendar so tudi nekatera domača podjetja kriva, da mnogi delavci odhajajo v tujino, ker jim obračajo hrbel takrat, ko jim je zaslužek najbolj potreben.

Poznam primer, ko je delavka tri leta v podjetjih prosila za delo in željno čakala na kakršnokoli ugodno rešitev. Ko je dobila obvestilo ene izmed tovarn, da jemljejo delavke v službo, je vsa srečna ob misli na skromen zaslužek odhitela tja, ne da bi po-

misllla na dolgo pot, ki jo je morala vsak dan prehoditi pes. V sprejemni pisarni pa so jo odpravili s hladnim posmehom, ki je razočeval, da je premalo izobražena.

Visoke izobrazbe res ni imela in je še danes nim. Odsla je v Nemčijo in tu opravlja zelo natančno delo. Nemški delodajalci vedo dobro izkoristiti lake primere. Marijino delo in tihno prenašanje krivic je v tujini edino, kar za nas velja. Kdor se upre, mora kloniti pod tujevo roko. Če pa nekatera domača podjetja ne bi zapirala vrat pred nami, pa nam vsega tega ne bi bilo treba prenašati. Lepo vas pozdravlja

VIDA REZEK,
München
Nemčija

Lubi muji brauci!

Prejšn tedn ma je muja Tina rekla de se u mest zvedia de se do ole taku podražila de si ga clouk še za zdravje ne bo mo-gu prošet. Eni tuvaršic u en pisarn je nesla frišna jajca po tanov oon kukr usak tedn pa je vidla de si je tud ona že kupila enmau mn kukr deset flaš ola še po tastar oen. Pol je pa tud mene prisllla de sm šu z vuzem pa s sodem u trgovino pu ole. Taku je zračunala de smo najmn 25 jurju pršparal in de je blu tazadn cajt ke bo tadrug dan že močnu dražji.

No pol se je pa začelu! Ole ni blu draži ne ta drug in ne tatret dan pol sm pa u cajtingah prebrau de se zdej sploh še ne bo podražlu. Jest pa do-na poun sod ola! Taku sm blu jezen na Tino deb lo blu najraj z glavo u

MARTINEK BREZSUL

Zakon o obveznem pokojninskem zavarovanju obrtnikov je preveč posplošen

Zakon o obveznem pokojninskem zavarovanju obrtnikov je bil res potreben, toda le za obrtnike, ki jim je obrt glavni ali edini poklic. Ni pa primeren za male obrtnike, ki jim je obrt le postranski zaslužek in pomoč za zvišanje življenjske ravni. Ti mali obrtniki so predvsem lastniki potočnih mlinov. Nekdaj, v starih dobrih časih, so bili ti mlini precej donosni, saj so mletli žito noč in dan, če je le bilo kaj vode. Toda danes, ko imamo že skoraj v vseh večjih krajih valjane mlina in ko imajo tudi še nekateri kmetje mlina na električni ali motorni pogon, pa ta obrt zamira.

Precej dobro poznam razmere teh potočnih mlinarjev na Dolenskem in vem, da jim dohodek od mlina prinaša 10 do največ 20 odstotkov letnega dohodka v gospodarstvu, ker imajo pretežni dohodek od kmetijstva, s katerim se bavijo več kot z mlinom. Če

Nov oddajnik YU 3 DDT na Prekopi

Velika želja prekopskih radioamaterjev se je uresničila: dobili so nov oddajnik TS-510 iz Japonske. Te dni so opravili važna dela. Postavili so anteno in oddajnik v prenovljeno klubsko sobo. Zopet slišimo po etru klce radioamaterjev s pozitivnim znakom YU3DDT, ki znova razpletajo nevidne prijateljske vezi po vsem svetu. Prihodnje leto bodo slavili 5-letnico obstoja, na katero se že sedaj pripravljajo.

Oddajnik je uvozila Elektrotehnika iz Ljubljane. Njegova moč je 160 W (25 W v SSB tehniki) in stanje 6.900 dinarjev brez zveznega prometnega davka in brez priključkov. Do sedaj so plačali je 5.000 dinarjev. Toliko so dobili pomoči od raznih organizacij, Obs Krško in v prvi vrsti od gospodarskih podjetij. Največ je prispevala ISKRA, tovarna elementov za elektroniško v Ljubljani, na predlog tovarnika Ludvika Simoniča, direktorja »Uporov iz Sentjerneja (3.000 dinarjev).

Ob tej priložnosti so prekopski radioamaterji iskreno zahvaljujejo vsem, ki so kakorkoli pomagali pri nabavi oddajnika. Obenem pa obljublajo, da bodo svojo delavnost še povečali, saj so jim sedaj na široko odprta vrata v svet.

JOZE ZAGORC

Darilo iz Francije

Naju z ženo je zelo pretresla nesreča v Banjaluki, zato vam pošiljava 10 frankov za pomoč žrtvam potreba. Hkrati želiva delavske-mu razredu po vsej Jugoslaviji veliko uspehov ob narodnem prazniku 29. novembra!

FRANC IN ALOJEZIJA KASTELIC
Noyelles s/Lens

VRATA OKNA POLKNA NA ribnica KREDIT

Iz malega raste veliko!

Šele dobrih deset let je minilo, kar se je Metlika začela vzpenjati na področju gospodarstva, in že ni več spoznati nekdanjega podeželskega mesteca ne njegovih ljudi – Kako daleč se je Metlika že prerinila v slovenskem gospodarskem prostoru? Na vprašanja odgovarja predsednik občinske skupščine Ivan Zele

— Kaj pomeni industrija v metliškem gospodarstvu danes?

— Industrija predstavlja 82 odst. narodnega dohodka, ki ga ustvarja s 1635 zaposlenimi; od tega je več kot tri četrtine žensk. Naše gospodarstvo je začelo pomembneje rasti šele pred 10 leti brez političnih investicij. Kar imamo, smo sami ustvarili. V domači industriji pomenijo največ podjetja Beti, Novoteks, Komet, zadruga, komunalno podjetje, v zadnjem času tudi obrat IMV na Suhorju in novo podjetje Metlika-trans. Narodni dohodek znaša letos že 5.820 din na prebivalca.

— Kakšne so dobre in slabe strani metliške industrije?

— Dobro je to, da podjetja venomer rastejo, modernizirajo proizvodnjo in se vedno bolj uveljavljajo v izvozu, slabo pa je, da nimamo dovolj strokovnjakov. Na 100 zaposlenih imamo komaj 1,05 odst. ljudi z visoko izobrazbo, medtem ko znaša jugoslovansko povprečje 18, slovensko pa 16.

— Kaj je trenutno najbolj pereč problem občine?

— Vsekakor kmetijstvo. Imamo še 49 odst. kmečkega prebivalstva, ki v standardu daleč zaostaja za drugimi občani. Občinska skupščina se zaveda, da bo morala neglede na zvezne in republiške resolucije ter načrte sama poseči

v saneljo kmetijstva. Z vso odgovornostjo se tega lotimo. Prvi ukrep bo: ustanovitev močnega občinskega sklada za pospeševanje kmetijstva.

— Kako ocenjujete razvoj turizma?

— Kljub prizadevanjem še ni pravega finančnega učinka. Imamo srednjeročne in dolgoročne načrte za turistični razvoj občine in z vlaganji, ki so se že začela, bo turizem v kratkem dal veliko več kot doslej. Več novih asfaltnih cest in novi most čez Kolpo bodo privabili prehodne goste, z ureditvijo kampa in kopaljšča ob Kolpi v letu 1970 pa se bo mnogo bolj razvil tudi počitniški turizem.

— V vaši občini je vsak četrti prebivalec član ZZB. Kako je poskrbljeno za borce?

— V urejanju borčevskih zadev smo letos izredno napredovali, čeravno stanje še daleč ni zadovoljivo. Borci so dobili za 2.780.000 din posojil za gradnjo ali popravilo stanovanjskih hiš, medtem ko smo prejšnja leta v te namene lahko dajali povprečno 200.000 din. Na območju občine dobivajo 303 borci priznane, 80 prošelj pa še čaka na rešitev. Naše priznavalne pa so izredno nizke, v povprečju znašajo 70 din na mesec. Zavedamo se, da bo treba tudi to urediti, vendar vsega naenkrat ne zmoremo.

— Kakšna so prizadevanja občinske skupščine za komunalno izgradnjo?

— Ob nagli rasti industrije komunalna izgradnja na vseh področjih zaostaja. Vsa vprašanja, kot so elektrifikacija, gradnja vodovodov, urejanje pokopališč, kanalizacija, gradnja gasilskih domov, šol, varstvenih ustanov, poti itd., rešujemo postopoma v sodelovanju z občani in delovnimi organizacijami. Naši občani že 10 let plačujejo samoprisevek za razna komunalna dela in zelo požrtvovalno sprejemajo nova in nova bremena. V večjih mestih, kjer so veliko boljši zasluzki, tega ni. Ob tej priložnosti bi se rad našim delovnim ljudem iz srca zahvalil za vse, kar so že prispevali k napredku, obenem pa jih prosim za nadaljnje razumevanje. Mnogo imamo še načrtov in potrebi. Če bomo občina, podjetja in delovni ljudje še naprej tako dobro in tesno sodelovali, se ne bojim, da ne bi zmogli nadaljnje poti navzgor.

Za občinski praznik bo odpyta tudi nova varstvena ustanova v stanovanjskem naselju. Vrtec za predšolske otroke bo eden najlepše urejenih na Dolenjskem.

Ko za občinski praznik 26. november v mislih obujamo prehojeno pot, smo lahko ponosni na dosežene uspehe. Vsem občanom in delovnim organizacijam iskreno čestitamo, obenem pa želimo, da bi z enakim delovnim poletom uresničevali nove naloge.

OBČINSKA SKUPŠČINA METLIKA
OBČINSKA KONFERENCA SZDL – OBČINSKA KONFERENCA ZK – OBČINSKA KONFERENCA ZMS – OBČINSKI SINDIKALNI SVET – OBČINSKI ODBOR RDEČEGA KRIZA – OBČINSKI ODBOR ZZB NOV

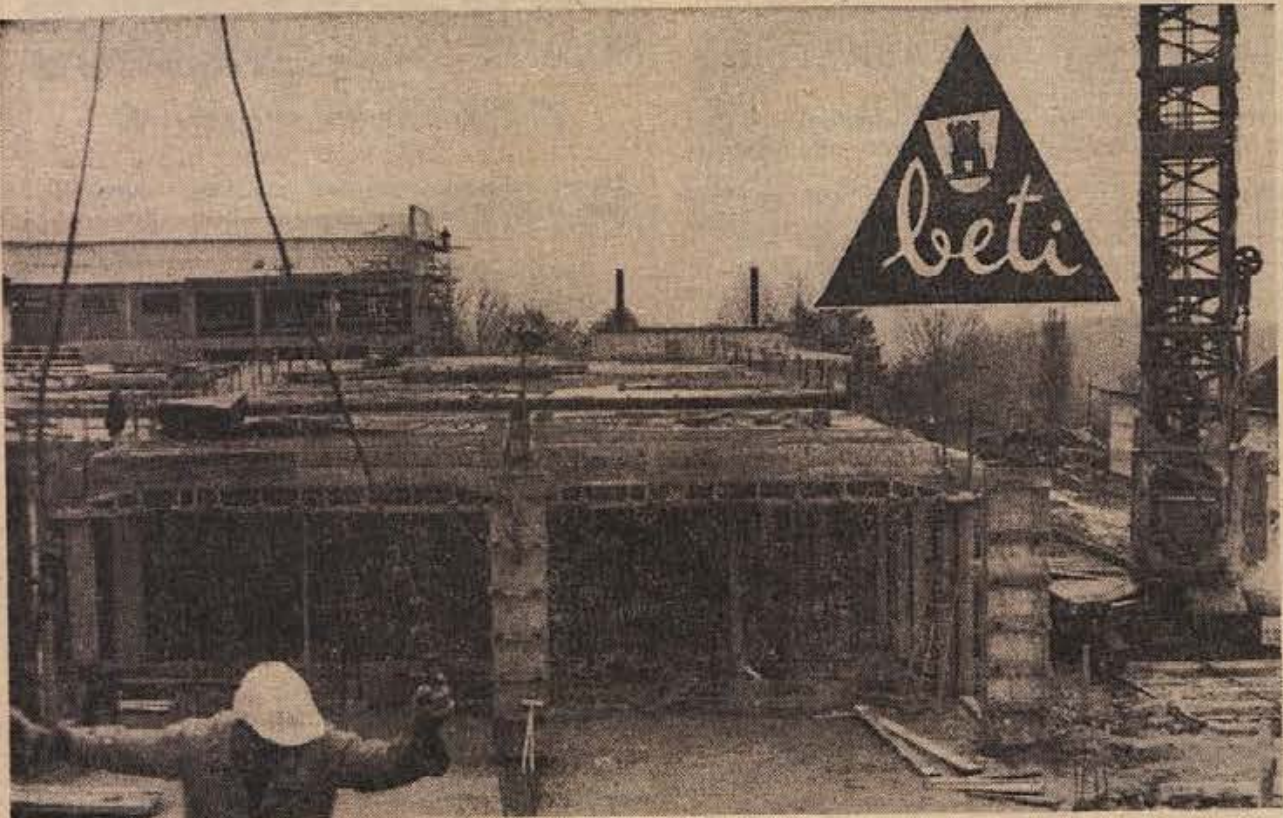

Novi dom upokoencev je ena izmed letošnjih pridobitev mesta, kar dokazuje skrb tudi za ljudi, ki so družbi že dali svoje.

Tekst in fotografije: RIA BACER

Tudi starega dela mesta se Metličanom ni treba sramovati. Rože in nasadi, lepo urejena pročelja stavb in čistoča so odlika, ki je Metliko uvrstila na 6. mesto med najlepše urejenimi turističnimi kraji v Sloveniji

BETI

EDINA V JUGOSLAVIJI

V svetu zelo iskano blago DIOLEN-LOFT bo v naši državi proizvajala samo metliška BETI — Belokranjska trikotažna industrija se širi v treh smereh

7. novembra so v Metliki podpisali pogodbo z nemškim koncernom Glanzstoff za odkup licence v proizvodnji polyestra pod svetovno znano znamko »Diolen-loft«. Tega blaga ne delajo nikjer v Jugoslaviji in ga vsi trikotažarji uvažajo, zato odkup licence ne pomeni velikega napredka samo za kolektiv BETI, temveč za vso domačo trikotažno industrijo.

Samo v primeru, če BETI ne bi zmogla vseh naročil, sme po pogodbi tvrdka Glanzstoff prodajati ta reprodukcijski material na jugoslovanskem tržišču, toda le, če na prodajo pristane BETI.

Pogodba vsebuje tudi določilo, da omenjeni nemški koncern v prihodnjih petih letih ne sme prodati licence nikomur v Jugoslaviji, BETI pa v istem razdobju ne sme oddati podlicence. Pogodba se avtomatično podaljša, če se medtem partnerja ne bosta drugače sporazumela.

Betin loft — diolen v preji ali metrskem blagu bo v prodaji samo na jugoslovanskem tržišču, končne izdelke, kot so ženske obleke, kostimi in kopalni kompleti, pa bo BETI tudi izvažala.

Z uvedbo proizvodnje loft-diolen ne bo posebnih težav. Glede na to, da bodo zahteve po tem zelo iskane blagu velike, bodo morali v BETI občutno povečati proizvodne zmogljivosti. Na prostor so računali že pri gradnji novega obrata krepirne preje, v teku pa so pogovori s tujimi poslovnimi partnerji, da bi

financirali še potrebno strojno opremo. Ob vpeljavi proizvodnje loft-dioleni tudi ne bo dodatnih stroškov za klimatske naprave, z oskrbo električne energije, s skladišči itd., ker se vse to že gradi.

Sirjenje tovarne kar v treh smereh

Za proizvodnjo lastnih končnih izdelkov pa nameravajo prihodnje leto povečati zmogljivosti še v obratu Dobova. Za večjo rekonstrukcijo tega obrata obstajajo že sporazumi z občinsko skupščino Brežice in s Kreditno banko v Celju.

Težko si je predstavljati, kako velikih načrtov so se lotili v tem kolektivu, kajti neverjetno velik napredek uresničujejo kar v treh smereh: dokončujejo zadnji del rekonstrukcije starega obrata, gradijo nov obrat krepirnice s francoskim kapitalom, zdaj pa so se odločili še za proizvodnjo loft-dioleni z nemškimi partnerji.

Nič več povprečnih izdelkov!

V skladiščih že stojijo ogromni zaboji z novimi stroji, namenjeni staremu obratu. Z izdelovanjem perila se bo BETI ukvarjala še naprej, vendar bodo iz proizvodnje izločili vse stroje, ki so sposobni izdelovati samo povprečno kvalitetne izdelke. Odločitev je padla: BETI bo dajala na trg samo prvovrstno perilo!

Medtem ko bo stari obrat za eno tretjino povečal proizvodnjo, zelo veliko pa bodo pridobili na kvaliteti izdelkov, se bo predelava raznih materialov povečala v letu 1970 od dosedanjih 500 na 1100 ton proizvodnje, obseg proizvodnje v novi krepirnici in teksturirnici pa pomeni za podjetje 70-odstotno povečanje. V letu 1971 so proizvodni plani še veliko bolj drzni. Izvoz na zahodni trg se bo že v prihodnjem letu povečal od 1.250.000 dolarjev na 2.700.000 dolarjev.

Nove stroje bodo prevzeli strokovnjaki

Gradnja objektov za novo proizvodnjo bo februarja 1970 že toliko pri kraju, da bodo lahko začeli montirati strojno opremo, aprila pa nameravajo spustiti

RAST, PRIKAZANA V ŠTEVILKAH

1959	3,186.000 din	206
1960	4,400.000 din	215
1961	7,663.000 din	281
1962	7,442.000 din	478
1963	12,942.000 din	586
1964	19,914.000 din	667
1965	30,153.000 din	760
1966	53,000.000 din	1100
1967	47,870.000 din	1109
1968	62,270.000 din	1030

Iz starega obrata bo šlo na trg samo najkvalitetnejše blago, proizvodnjo povprečnih izdelkov pa bodo opustili

v pogon stroje v krepirnici in v proizvodnji loft-dioleni.

Kljub tako velikim skokom v obsegu denar se zaposlenost ne bo bistveno povečala, ker bodo vsi novi stroji avtomatizirani. Dve skupini ljudi bosta v kratkem odšli v Francijo in Nemčijo na specializacijo, tako da bodo nove dragocene stroje prevzeli zares usposobljeni ljudje.

Značilnost BETI: organska rast

Tudi pri velikih spremembah, ki jih dozivlja kolektiv, so obdržali staro značilnost — organsko rast. Pravočasno so uskladili premike na kadrovskem področju, v finančnem poslovanju, pri delovni površini in na tržišču. Kljub zelo velikim investicijam bo BETI svoja sredstva lahko puščala v skladu obratnega kapitala, investicije pa gredo na račun tujcev. Kako težko je priti do takega denarja, si lahko mislimo! BETI pa si je pridobila v inozemstvu tako velik ugled in zaupanje, da je denar dobila celo brez garancij.

Kolektiv se je doslej zavestno odrekal večjim osebnim dohodkom, a požrtvovalnost ni bila zaman. Vsakemu delavcu in delavki lahko zaigra pri sreči, ko pogleda veliko gradbišče za tovarno, kajti takega Metlika še ni videla. V slehernem napredku tovarne pa je delček vsakega posameznika.

Barvarna se bo kmalu preselila v novo, veliko stavbo

Kdaj bo spel izšla „Ukana“?

Pomenek s Francem Kovačem, vodjem poslovalnice Mladinske knjige na Glavnem trgu v Novem mestu - Kupce vabi obročno odplačevanje

Tone Svetina je v Novem mestu že več mesecev gotovo najbolj bran slovenski pisatelj. Njegov roman »Ukana«, s katerim je zaslovel tudi zunaj slovenskega prostora, je vzbudil toliko zanimanja med kupci in bralci, da leti že nestrpno sprašujejo v knjigarni Mladinske knjige, kdaj bo izšel tretji del. Za zdaj je »Ukana« med čistimi deli slovenskih pisateljev, ki se kar sama prodajajo.

Tovariš Kovač, zanima nas, po kakšnih oziroma po katerih knjigah kupci najraje segajo?

»Literatura s partizansko vsebino na splošno hitro najde pot do kupca in bralca. Dobro pa se prodajajo še: Zgodovina umetnosti (v zlozbi MK), Umetnost (DZS) v osemnajstih knjigah, zbirka

Nasa beseda, zabavni romani (Angelika, Roža in meč, V vrincu, Povesi greha) itd. Veliko zanimanja je za slikarice. Na kratko bi rekli, da se knjige v boljši opremi, četudi so zaradi tega dražje, prej prikupijo kupcem.«

Ljubitelja knjig je, recimo, zanimala zbirka, ki jo je videl v izložbi vaše knjigarne.

Rad bi jo kupil, pa nimam dovolj denarja. Ali zbirko kljub temu lahko dobi?

»Knjigarna ima že dalj časa uvedeno odplačevanje na obroke. Kupce, ki ne more takoj plačati knjige ali zbirke knjig, lahko dolg povrne v desetih mesecih. Čas, v katerem je treba plačati knjige, je odvisen od zneska, za katerega kdo nakupi. V tem knjigarna ni toga. Trenutno imamo več kot 500 kupcev, ki odplačujejo obroke.«

Kdo kupuje knjige?

»Po policih ljudi ne bi našteval, ker vseh tudi ne poznam, pa tudi na zunaj soditi človeka je dokaj težko. Opazam pa, da prihajajo sem predvsem izobraženci, tudi delavci, medtem ko je kmetov bore malo. Kmetje malo kupujejo knjige.«

IVAN ZORAN

Gostoval bo »Emil Adamič«

V počastitev dneva republike bo 27. novembra v novomeškem Domu kulture gostoval priznani pevski zbor »Emil Adamič« iz Ljubljane. Zbor se imenuje po znanem slovenskem skladatelju, ki je uglasbil nešteto ljudskih, narodnih in umetnih pesmi. V Novem mestu bo nastopil z izbranim sporedom.

Kaj predlagate vi?

Za posavsko skupnost!

Danes odgovarja na naši vprašanji ravnatelj osn. šole v Krškem tovariš Slavko Smerdel

SLAVKO SMERDEL

Kakšno skupnost bi ustanovili vi: občinsko ali medobčinsko oziroma pokrajinsko?

»V kulturne skupnosti moramo zajeti več občin. Sem za skupnost Posavje, ta pa se naj povezuje s

pokrajino: ali z Dolenjsko ali s Štajersko.

Na večjem območju so boljše možnosti za organizacijo kulturnih prireditelj, na njem lahko sodeluje tudi več kulturnih delavcev. Kulturne vrednote bodo v takem obsegu cenejše in bolj izrabljene. Gre pa tudi za to, da bodo dostopne vsem ljudem.

Ali mislite, da se bo z ustanovitvijo kulturnih skupnosti kultura lahko povsem izgala iz odvisnosti občinskih proračunov?

»To je odvisno od tega, ali so vsi, ki morajo skrbeti za razvoj kulture, pripravljeni na to ali ne. Skrb za to bi morala vzeti naše republika in odmeriti svoj denar. Da občine na tem področju ne morejo kaj dosti napraviti, smo videli zdaj.«

kultura in izobraževanje

21.000 obiskovalcev

Letošnje prireditve novomeškega Zavoda za kulturno dejavnost je po približni oceni obiskalo več kot 21.000 ljudi. Poleg abonmajskih gledaliških prireditev, koncertov in drugih nastopov raznih kulturnih skupin so vštete tudi prireditve Dolenjskega poletja 69. redni in potujoči kino. Prireditve so bile tako izbrane, da so zadovoljile preprostega obiskovalca (delavca in kmeta) in tudi bolj razgledane ter zahtevne ljudi. Letošnji obiski so pretežno vse druge do zdaj.

Letos: Raztrganci

KUD »Ivan Cankar« iz Velike Loke, eno redkih, ki ima amatersko igralsko skupino, namerava v letošnji zimski sezoni uprizoriti Borovo »Raztrgance«. Lani je to društvo pripravilo Jurčič - Govekarjevega »Deseta brata« in imelo z njim lep uspeh doma in v drugih krajih.

Sprehod skozi smeh

Da Slovenci nismo samo od muh ampak tudi od brenceljev nas pouči razstava šalovitih listov, prirejena v novomeški študijski knjižnici »Miran Jarc« ob 100-letnici prvega našega tiskanega humorističnega in satiričnega lista »Brencelje«.

Razstava obsega 68 listov in je na njej prikazano domala vse, kar je od leta 1969 do danes izhajalo tiskanega za smeh. Manjka le trinajst listov, ki jih tudi v ljubljanski NUK — ta je sicer posodila fotokopije za nekatere liste — ni bilo možno dobiti. Tako obiskovalcem ni dan vpogled niti v edini humoristični list, ki je sploh kdaj izhajal v Novem mestu. Gre za »Lampijone«, od katerega ni menda ostal niti en izvod.

Med posebne zanimivosti razstave je šteti dvojice humorističnih glasil, ki sta izhajali med NOB. To sta partizanski Toti list in Pavliha, predhodnik edinega sedanjega lista za pametne Slovence itd.

Največ listov je imelo izdajateljica mesta v Ljubljani in Trstu, izhajali pa so tudi v Mariboru, Celju, Kranju, Gorici in drugih manjših mestih.

I. Z.

ZARADI IZREDNEGA ZANIMANJA OBISKOVALCEV

Poianova razstava podaljšana

Dela italijanskega slikarja bodo v Belokranjskem muzeju v Metliki razstavljena še do konca novembra - Vredno si jih je ogledati

V Belokranjskem muzeju je že od 25. oktobra odprta razstava italijanskega slikarja Orianda Poiana. Pristrčnost, ki so jo Metličani izkazali umetniku ob otvoritvi razstave — ta je bila prirejena v okviru sodelovanja med Metliko in pobratenimi Ronkami — je vzbudila zanimanje za Poianovo delo. Razstava je že doslej zabeležila zelo lep obisk in bo prav zaradi tega zanimanja podaljšana.

Morda obiskovalec, zlasti mlajši, ne dojame takoj pomena in govornice razstavljenih del, zato je prav, da o njih zapišemo nekaj besed. Vsa olja so kljub različnim motivom ubrana na isto temo. Slikar skuša prizadeto pokazati današnji razklani svet, razvojit ljudi, ki jih tesni strah pred socialnimi krivicami v svetu, strah pred izkoriščanjem ljudi in temu sosedim vojnam. Prav ta strah pred vojno in uničenjem pa na drugi strani potencira neumičljivo željo človeka po enakopravnosti, svobodi in miru.

Človek si je za simbol mi-

ru izbral ptico — goloba, na razstavljenih slikah pa je prav človek tisti, ki ubija ptice. Te beže pred njim, se v strahu rešujejo čez temno, grozljivo močvirje (prispodoba današnjih dni), pa jih vendar le premnogokrat na tem begu preseneči lovčev svinec.

Prav tako tudi druge umetnikove podobe kažejo današnji vznemirjeni čas, ki ga v svetu še vedno pregnetajo izkoriščanje, nasilje in vojne. Ljudje stare privilegirane družbe skušajo preostali svet zaplesti v svoje mreže in ga zasušiti. Toda v viharju in nezadržni težnji za boljšim, svobodnim življenjem izkoriščanci trgajo mreže, medtem ko prav ta vihar odnaša in zasipava staro, preživelo egoistično družbo.

Izkoriščani v svojih plemenitih prizadevanjih ne bodo odnehali. Našli bodo moči, da bo končno premagano tudi to zlo, da bodo slednjic le izgnila močvirja in bo v svobodnem življenju zasijalo očiviljoče sonce.

O vsem tem nam umetnik Poian na svojih platnih govori z sugestivno slikarsko govornico, govori z globino misli, pa tudi z globino srca. Zato si je te podobe, ki so zrcalo našega časa, vredno ogledati.

Razstava bo v Belokranjskem muzeju odprta do konca novembra.

-ar

Mali kulturni barometer

SHAKESPEAROVI SONETI — V preposelitvi Janesa Menarta je sadala Državna založba Slovenije pred nedavnim sajeto knjigo odličnih sonetov Williama Shakespeara. Zbirka zajema namreč 154 sonetov tega svetovnega klasika dramatika.

GALLUS V TUJINI — Znani oktet Gallus iz Ljubljane je na desetdnevni turneji po Belgiji in Nizozemski. Prve tege okteta dobro pozna tudi občinstvo na Dolenjskem, zlasti v Novem mestu.

DVE ZBIRKI — V zbirki Pota mladih sta pri Mladinski knjigi izšli pesniški zbirki dveh slovenskih pesnikov najmlajšega rodu: Oretu Prehju so natisnili zbirko »Oči«, Janesu Premku pa »Pesniški. Kritika je zbirki ugodno sprejela.

ŠTIRI POMEMBNE NAGRADE — Pisatelj Meša Selimović je dobil na svojo knjigo »Dorovi in smrti štiri pomembne nagrade. Roman je preveden v številne je-

zike. V slovensčino ga je preložil novomeški književnik Severin Šali.

MAGYAR V TUJINI — Viktor Magyar, največ s Čateša, razstavlja trenutno skupaj z drugimi slikarji v Londonu na razstavi jugoslovanskega narodnega slikarstva. Ob koncu novembra pa se bo Magyar predstavil z 30 deli na samostojni razstavi v galeriji Del Cortile v italijanskem mestu Novara.

BETONJEVA RETROSPEKTIVA — V novi galeriji »Karass« v Karlovcu je ta mesec odprta retrospektivna razstava del znamenitega jugoslovanskega slikarja Marjana Betonje. Razstava zelo dobro nakazuje posamezna obdobja slikarjevega ustvarjanja.

PISATELJSKO SREČANJE — V Budimpešti je bilo pred kratkim srečanje pisateljev Jugoslavije in Madžarske. Po pogovorih so imeli skupni literarni večer.

Za danes 50 vabljenih

Občinska konferenca Socialistične zveze in občinski sindikalni svet v Novem mestu sklicujeta za danes popoldne s pričetkom ob 17. uri v sindikalni dvorani na Društvenem trgu javno razpravo o osnutku slovenskega zakona o kulturnih skupnostih in financiranju kulturnih dejavnosti. Za to razpravo so organizatorji posebej povabili okoli 50 ljudi, kulturnih in drugih javnih delavcev.

Monika Fink, učenka 6. razreda osnovne šole »Trnovo« v Ljubljani, razstavlja na razstavi GRAFIKA JUGOSLOVANSKIH PIONIRJEV v Kostanjevici na Krki linorez »Gorenjska narodna noša«. Razstava bo odprta do 1. decembra.

Anton Repnik se je rodil 13. 12. 1935 pri Sv. Vidu nad Vuzenico, živi pa v Muti št. 158.

Repnikova socialna angažirana umetnost

V ljubljanski Mali galeriji vzbujajo te dni razveseljivo pozornost razstava slikarja-samouka Antona Repnika iz Mute. Ker bo odprta še nekaj tednov, nanjo opozarjamo ljubitelje umetnosti. Morda ob tem ni tako pomembno razveseljivo dejstvo, da je skoraj polovica razstavljenih platen medtem že prodana, kot veliko zanimanje za izvrtna dela kovača-umetnika in angažiranega slikarja. O Repniku je ravnatelj Zoran Kržnik med drugim zapisal v razstavnem katalogu:

... Dinamično razgibane slike prikazujejo kdaj pa kdaj simbolično akcijo — in ponovno daje dogajanje na platni simboličen pomen pomenovanje slik. Toda ti direktni namigi za Repnikovo ustvarjalnost niso bistveni. Bistvena je prodorna moč tiste notranje umetnikove resnice, ki jo izžarevajo njegova platna celo mimo njegovega hotenja in zavestnih spoznanj: tista podoba mačehovskega, vkleščanega obstoja, na katero so obsojena njegova bitja, čeprav so dejansko Dediči in Ustvarjalci. Kot rezek kriki drhiti krivice in te obsedenosti nad Repnikovimi deli...

Orkester JLA v Novem mestu

Za 5. december je v Novem mestu napovedano gostovanje orkestra JLA pod vodstvom Ladislava Leška iz Ljubljane. Orkester bo spremljal pet vokalnih solistov, med drugim Marjano Deržaj in Nina Robića, ki sta novomeškemu občinstvu in ljubiteljem zabavne glasbe siara znanca.

Novomeščani so se prebudili

V predzadnjem kolu republiške šahovske lige sta obe dolenjski ekipi prijetno presenetili. Pomemben uspeh v neprilakovanim rezultatom. Verjetno hrbtenični kočevski šahisti ne bodo kljubili niti v zadnjem srečanju, ko igrajo doma z ostro ekipo Anhovega. Novomeščani so v Cerknici pobrali več, kot smo pričakovali. V glavnem so zaigrali tako kot znajo, in končno opravili svoje znanje. V zadnjem kolu bo padla odločitev. Novomeščani bodo skušali doma proti ljubljani deseti največ, kar se da.

Ljubljana : Kočevje
2,5:5,5!

V predzadnjem kolu I. slovenske šahovske lige v zahodni skupini je ekipa iz Kočevja nepričakovano, vendar zaslužno premagala odlično ekipo ljubljane. Kočevski šahisti so izvrstno zaigrali, zato jih

ŠAH

lahko pohvalimo. Upamo, da bodo igrali tako tudi v zadnjem kolu z ekipo Anhovega, ki je trenutno na tretjem mestu.

Rezultati: Jelen — Osterman 0:1, Bratko — Cimer 1:0, Siska — Mešek 0:1, Petek — Gornik 0:1, Kosanovič — Pražnik remi, Galic — Mohar 0:1, Halik — Rakovič 1:0 in Boh — A. Prasnjak 0:1.

I. STANIČ

Cerknica : Novo mesto
1,5:6,5

Novomeški šahisti so se končno prebudili, saj so v nedeljo v Cerknici pobrali več točk, kot smo pričakovali. Domača ekipa se ni mogla upreti boljšim Novomeščanom, ki so tokrat zaigrali s pomirni močmi.

Rezultati: Stefan — Penko 0:1, Brešar — Škerlj 0:1, V. Krašovec — Sporar, 0:1, Simičak — Sitar 0:1, T. Krašovec — Udir remi, Troha — V. Isenič 1:0, Šebalj — Lamut 0:1. Anica Iseničeva je dobila partijo brez boja.

PRVENSTVENA LESTVICA — ZAHODNE SKUPINE

1. Kočevje	8	4	1	1	31,5
2. Ljubljana	6	3	1	2	30,5
3. Salomén	6	5	0	1	29,5
4. Rovec	6	3	2	1	25,5
5. Novo mesto	6	2	1	3	23,5
6. Domžale	6	3	1	2	22,5
7. Koper	6	1	0	5	17
8. Cerknica	6	0	0	6	12

Sportnika Dolenjske 1969!

Kajne, da že razmišljate, koga boste igrali za sportnika in sportnico Dolenjske v letu 1969!

ROKOMET

Brežičani prvi v Gradcu

Moška rokometna ekipa Partizana Brežice je v soboto in nedeljo prvič gostovala v inozemstvu. Udeležila se je rokometnega turnirja v Gradcu (Avstrija). V obojni tekmi českoslovaške ekipe, ki je sodelovanje odpravila zadnji čas, so Brežičani zasedli prvo mesto. Graški čezpisci so se v nedeljo objavili pohvalne vesti o igri gostov. Brežičani so tokrat nosili na prsih napis zdravilišča Cateških Toplic.

Rezultati: Brežice — Lambach 11:4, Brežice — Herresauwald 18:0 in Brežice — Post 10:3.

V. PODGORŠEK

Pokal ostal v Črnomlju

V nedeljo je bil v Črnomlju odigran rokometni turnir v počastitev dneva republike. Na turnirju so sodelovale ekipe Novega mesta, Sevnice, BELTA in Ozalja. Prvo mesto in pokal so osvojili igralci BELTA, ki so v odločilnem srečanju premagali Novomeščane.

Rezultati: BELT — Ozalje 14:3, Novo mesto — Semič 30:8, Novo mesto — Ozalje 23:11, BELT — Semič 18:11, Ozalje — Semič 15:13 in BELT — Novo mesto 15:13. Končni vrstni red: 1. BELT 6 točk, 2. Novo mesto 4, 3. Ozalje 2 in 4. Semič 0 točk. Najboljši strelci turnirja je bil Lozar (Novo mesto) 22 zadetkov; sledijo Gorišek (BELT), Mihalič (Ozalje), in Kočevar (Semič).

A. LATERNER

Sevničani zmagali v Zagorju

Sevničani so osvojili prvo mesto na rokometnem turnirju v Zagorju ob Savi. Rezultati: Zagorje — Sevnica 17:30, Prule — Zagorje 11:11 in Sevnica — Prule 15:11. Končni vrstni red: 1. Partizan (Sevnica) 4 točke, 2. Zagorje 1, 3. Prule 1 točka.

Za Sevnico so igrali: Krejan, Valant 9, Sirk 8, Svačić 11, Perc 1 in Perc 11, Slemenšek, Imperl 1 in Trbovc 1.

J. BLAS

Rokometaši Leskovca (na sliki) so kljub nezkušenosti — ekipa je mlada — igrali dobro v zasavski rokometni ligi. Uvrstitev na lestvici ni prava podoba njihove igre.

ELAN, BELA KRAJINA in BREŽICE zadovoljili!

Končana so nogometna prvenstva v vseh ligah, v katerih nastopajo dolenjski predstavniki. Največ so v jesenskem delu dosegli nogometaši ELANA, BELE KRAJINE in BREŽICE. Te tri ekipe so v vrhu in lahko pričakujemo, da bodo v spomladanskem delu vodilne položaje tudi obdržale. Nekoliko so razočarali nogometaši CELULOZARJA, ki se nikakor niso mogli ujeti. Med tiste, ki nas niso preveč razveselili, prištevamo tudi senovske rudarje. Drugače pa smo z uvrstitvijo MIRENČANOV in SEVNICANOV zadovoljni.

Bela krajina : Odred 3:1

V zadnjem kolu jesenskega dela tekmovalja v ljubljanski potvoren-

ni ligi je Črnomalska Bela krajina dosegla svojo osmo zmago. Tekma ni bila na posebni višini. Domačini so večji del tekme bili v pre-

NOGOMET

moči, vendar so tudi gostje s svojimi redkimi napadi ogrožali vrata domačinov. Strelci za domače so bili Petrovič, Ferfolja in I. Zunič. S to zmago so Belokranjci obdržali korak z vodilnim ELANOM.

A. LATERNER

Steklar (R. Slatina) : Celulozar 4:2

V zadnjem prvenstvenem srečanju jesenskega dela VGNL je moštvo Celulozarja zadovoljilo več kot 200 gledalcev v Regijski Slatini. Do odmore je šlo vse dobro, saj je Kandić v 35. minuti z odličnim strelom dosegel vodstvo. V drugem polčasu pa je v moštvo Celulozarja popolnoma odpovedal vratar Šepetavc, ki je kelv, da je Celulozar prejel tri zadetke.

L. HARTMAN

Mirna : Rakek 6:0

Po dolgem času so Mirenčani končno nastopili v popolni postavi in borbenim gostom z Rakeka nasul pol ducata zadetkov. Na zelo težen terenu so domači zaigrali tako, kot jih še dolgo nismo videli. Vsi so igrali odlično in v moštvo ni bilo slabega mesta. Strelci golov: Rukavina 3, Smuc, Medić in Avsec po 1.

A. TRATAR

Rogatec : Rudar (Senovo) 3:4

V zadnjem kolu jesenskega prvenstva v celjski nogometni podzvezni je senovski Rudar v gostih premagal ekipo Rogateca 4:3. V prvem delu so domači vodili s 2:0, vendar so odlični gostje kasneje popolnoma zagospodarili na terenu in dosegli štiri zadetke. Strelci: Brinovec 3 in Gasec. Omeniti moramo odlično igro nadarjenega mladega vratarja Ziberta.

J. KODELJA

Brežice : Olimp 0:0

V zadnjem kolu jesenskega dela celjske nogometne podzvezne so Brežičani doma igrali z vodilno ekipo v ligi s celjskim Olimpom. Domačinom ni šlo nič od rok, čeprav so bili dosti boljše moštvo. Za namerke pa so zastreljali tudi enajsetmetrovko.

V. PODGORŠEK

Elan : Slovan (Ljubljana) 1:0

Derbi srečanje ljubljanske čestice lige med vodilnim Elanom in nevarnim ljubljanskim Slovanom je prineslo zaslužno zmago Novomeščanom. S to zmago so Novomeščani potrdili, da so poleg Belokranjcev najboljša ekipa v tej ligi in upravičeno pričakujejo, da bodo jeseni igrali v zahtevnejšem tekmovalju. Strelci zadetka je bil odlični napadalec Husna.

KONČNE LESTVICE:

II. republiška nogometna liga — vrhod

1. Steklar	11	9	1	1	36	9	19
2. Hranik	11	8	2	1	30	9	18
3. Puzinar	11	7	2	2	19	10	16
6. Celulozar	11	5	0	6	29	21	10

Ljubljanska čestica liga:

1. Elan	11	7	3	1	30	9	17
2. Bela krajina	11	8	1	2	31	19	17
7. Mirna	11	5	0	6	25	07	10

V tej lestvici je upoštevan rezultat 3:0 za Belo krajino iz srečanja Bela krajina — Elan, ki se je drugače končalo 4:1 za Novomeščane.

Celjska čestica liga:

1. Olimp	9	6	2	1	36	4	14
3. Brežice	9	4	3	2	18	14	11
6. Rudar	9	4	1	4	24	21	9

td.

Belokranjci na vrhu lestvice

Belokranjski nogometaši se na koncu tekmovalja v jesenskem delu nogometnega prvenstva ljubljanske čestice nogometne lige nahajajo skupaj z novomeškim ELANOM na prvem mestu. Za Novomeščani nekoliko zaostajajo, ker imajo slabšo razliko v golih. Na zadnji tekmi jesenskega dela nogometnega prvenstva z Odredom iz Ponove vase so zna-

gali s 3:1. Vendar bi lahko na tej tekmi dosegli vsaj 10 zadetkov. Gostje jim niso bili dosti. Belokranjci so delali, kar so hoteli.

Vratar Stane Zunič (na sliki zgoraj) na tej tekmi ni imel posebnega dela. Zadetke je prejel z enajsetmetrovko, ki je ni mogel ubraniti.

Milja Klajč (slika levo) kljub slabšemu zadržanosti naj, da se vedno dovolj časa, da se posveča belokranjskim nogometašem. Pri tem uspehu je tudi kancik njegovega dela in prizadevanosti.

Stane Mavrin (slika desno) je predsednik NK Bela krajina, razen tega pa opravlja še toliko nalog, da se mu lahko čudimo. Ko omenjamo uspeh Bele krajine, moramo njegovo prizadevanje še posebej poudariti.

Nogometaši Dobrivec Petrovič, Vinke Weiss in Ante Ferfolja (od leve proti desni) so na nedeljski tekmi z Odredom bili najbolj prizadevani. Petrovič je z mojimstranim strelom kmalu potresel mrežo gostom. Med tekmo je imel še vrsto podobnih priložnosti, vendar jih tokrat ta odlični nogometaš ni izkoristil. Da ni

v obrambi Vinke Weissa, bi vratar Stane Zunič imel dosti več dela. Tako pa mu Vinke s svojim posebnim smislom za obrambno igro lajša delo. Ante Ferfolja je povsod, zdaj je v napadu pred nasprotnim vratarjem, zdaj spet pomaga Vinke in Stanetu v obrambi. Na tej tekmi je dosegel tudi lep zadetek.

Tekst in foto: SLAVKO DOKL

Rokometaš Novega mesta Lozar sodi med najboljše rokometase na Dolenjskem. S svojim topovskim strelom zbujja strah pri rokometnih vratarjih. Dobro je igral tudi na nedeljskem rokometnem turnirju v Črnomlju.

(Foto: S. Dokl)

■ KRSKO — Plavalni klub Celulozar je obveščeno, da je zvezni kapetan za plavanje Nenadović doletel reprezentanco SFRJ, ki bo nastopala na mednarodnih tekmovaljih in evropskem prvenstvu leta 1970. V drugo skupino sta določena tudi krška plavalca Nevenka Jenkole in Franc Čargo. To je pomorno priznanje za krško plavalno delavce. (L. H.)

Šport

Od tu in tam

■ NOVO MESTO — Na novembrskem hitropoletnem šahovskem turnirju je zmagal Igor Penko, ki je dosegel 10 točk, enako številno točko je dosegel tudi drugouvrščeni Ivica Mišič. Končno vrstni red: 1. Penko 10, 2. Mišič 10, 3. Hrovatič 9, 4. do 6. Isenič, Udir in M. Picek 5,5, 7. Ščep 5, 8. Mladinec 4,5 itd. (I. P.)

■ CRNOMELJ — V prijateljskem rokometnem srečanju je na igrišču pred gimnazijo Novo mesto premagala BELT z rezultatom 22:19. (A. L.)

■ MOKRONOG — Na pionirskem šahovskem prvenstvu za prvo polletje je zmagala brez poraza Nada Peterle; sledijo: Zupančič, Zajc, Hrovat, Lozar, Borštnar, F. Strah, Rman, D. Strah itd. Na prvenstvu je sodelovalo 21 pionirjev in pionirk. (J. H.)

■ LESKOVEC — Pročel let je še minilo, odkar so se tamkajšnji rokometnaši vključili v zasavsko rokometno ligo. Ves ta čas so igrali na pesčenem igrišču, ki pa je bilo slabo. Zela vseh je bila, da bi dobili asfaltirano igrišče. Ta se jim bo končno le popolnala. S pomočjo osnovne šole Leskovec si bodo uredili igrišče za rokomet, kosariko in odbojko. Razen tega si bodo priredili toboganišnico v zadnjem delu, tako da bodo imeli možnost za znanostno vadbo. Otvoritev vseh teh objektov bo še v nedeljo, 30. novembra, ko bodo priredili tudi velik rokometni turnir s petdesetimi ob 3. uri zjutraj. Turnir bodo odigrali v čast 29. novembra; zmagovalna ekipa bo prejela pokal, darilo TVD Partizan Leskovec v trajno last. (A. S.)

■ NOVO MESTO — Tretjekategorijski šahovski turnir je v polnem teku. V prvem kolu so porabili zmage: Venc, Vidmar, Poljanšek, Božovič in Poredoš.

(S. V.)

■ CRNOMELJ — V Črnomlju je bilo občinsko prvenstvo v kroso za mladince in mladinke. Proga je tekla okrog Grička, Resuljatič; mladinke do 1954: 1. Milka Svetič (gimnazija), 2. Nada Požek (OS Črnomelj), 3. Tončka Adlešič (gimnazija) itd.; mladinci roj. 1955 in 1956: 1. Vida Veselič (OS Črnomelj), 2. Katica Tomazič (OS Vinica), 3. Nevenka Špehar (OS Vinica). Mladinci rojeni do 1953: 1. Branko Stuhlar (gimnazija), 2. Vlado Štepar (PKS), 3. Janko Frankovič (PKS); mladinci rojeni 1954 in naprej: 1. Marjan Balkovec (gimnazija), 2. Simon Zagar (OS Črnomelj), 3. Jože Hudejša (OS Vinica). Najboljše mladinke so se udeležile tudi jesenskega kroso za pokal dela. Najboljše so je odzvala Milka Svetič, ki se je uvrstila med prvih dvajset. (A. L.)

■ KRSKO — Treninge plavalcev in plavalk Celulozarja je ponovno prevzel glavni trener kluba prof. Niko Zibert, ki je bil precej časa omejenjen z drugim delom. Pri vadbi pa mu bo pomagala tudi trener pionirskega moštva in druge ekipe prof. Zilko Sebek. (L. H.)

■ TREBNJE — Pokroviteljsko nad odbojkarji Trebnjega, ki igrajo v republiški odbojkarški ligi, bo prevzel delovni kolektiv trebnjane KEMOOPREME. To ni osamljen primer; v zadnjem času smo priče, da nekateri delovni kolektivi prezemajo pokroviteljsvo nad športnimi aktivji in jim tako pomagajo. Ta primer in vse podobne — športniki toplo pozdravljajo. (R. R.)

■ MIRNA — V nedeljo bo tukaj prijateljsko nogometno srečanje med enajsterico novomeškega Elana in domačo ekipo. (F. T.)

■ KRSKO — Krški plavalci so v letošnji plavalni sezoni zasedli kar visoka mesta. V zadnjem času smo imeli priložnost videti lestvico in uvreditive posameznih krških plavalcev. Najvišje so uvrščeni: 200 m prstvo — 3. Čargo 2:12,4, 400 m prstvo — 1. Čargo 4:40,5, 1500 m — prstvo — 1. Čargo 18:44,5, 100 m prstvo — 2. Zlatič 1:17,1, 100 m dolžina: 1. Nevenka Jenkole 1:17,7, 200 m dolžina: 1. N. Jenkole 2:56,0. V moštveni razvrstitvi je Celulozar v skupni uvrstitvi šest. Navidežni nospah Celulozarja v slovenskem merilu je odraz supornih vaterpolistov, ki niso hoteli plavati za klub. Prav gotovo pa bo kvaliteta Celulozarjevih plavalcev v nekaj letih poskočila, saj še prihaja mlada garda. (L. H.)

■ NOVO MESTO — Prekinjeno odbojkarško srečanje prve republiške odbojkarške lige med Novim mestom in Mariborom, je odbojkarška zveza Slovenije registrirala s 3:0 za Novomeščane. Ker so Mariborčani v Novem mestu zapustili igrišče, so bili avtomatično diskvalificirani, tako da so izgubili tudi srečanje prihodnjega dne v Trebnjem s 3:0. Razumljivo, da so Mariborčani niso potlačili s takšno odločitvijo in so se pritožili. V kolikor bo njihova pritožba upoštevana, se bodo pritožili Novomeščani. Jasno je, da so Novomeščani zaslužili zmago, saj so v odločilnem nizu vodili s 11:4, imeli pa so tudi servis. V popolnoma izgnani igri Mariborčanom res ni preostalo drugega, kot da zapustijo tekmo! (S. D.)

Novomeški pevski zbor DFD Svoboda »Dušan Jereba« pred nastopom v Skofljicah. Z njimi so se slikali tudi: Pavel Kernjak (v klobukom), prof. dr. France Cigan (na sliki levo) in podpredsednik občinske skupščine Novo mesto Avgust Avbar, ki je spremljal pevce na Koroško (na sliki: zadnji na desni v prvi vrsti)

PRI LJUDEH, KI JIM JE SLOVENSKA BESEDA SVETINJA IN SLOVENSKA PESEM DOBRI VSAKDANJI DOMAČI KRUIH

Z Jerebovci po slovenskem Korotanu

S koncertoma v Skofljicah in Bilčovsu so novomeški pevci v nedeljo, 16. novembra, vrnil obisk pevskemu zboru »Gallus« iz Celovca

Dvorana pri zasebnem gostinstvu v Korošči, ki potuje lahko sprejme 150 ljudi, je bila polna že zgodaj popoldne. Slovensko prosvetno društvo »Edinost« je razglasilo, da gostuje pevski zbor DFD Svoboda »Dušan Jereba« iz Novega mesta, zato so ljudje pohiteli, da so dobili dobra mesta odirova vsaj seže.

Jerebovci, razvrščeni bolj okrog malnega odra kot na njem, so spored začeli s pesmijo »Mi smo Dolenjci«. Bojazen, da bo občinstvo hladno, je odpadla preden bi kdo sploh mogel pomisliti na to. Tej pesmi je sledila druga, nato tretja... Bučarjeve, Potocnikove, Saternejeve, Foersterjeve in druge melodije, ki so pod izkušeno roko pevovodje Toneta Marklja izvenice zdaj kot sanjavi zdaj rasposajeni pa spet kot melanholični akordi.

Posebne čestitke za »Katroc«

Omizja s poslušalci so med drugim mironava in zabavna, predani pozornosti, ki jo je

Novembra dozorele maline

Igra narave na Knafelčevem vrtu v Kočevju

Na vrtu družine Knafelčev v Beškovi ulici v Kočevju so sredi novembra na več malinovitih grmah dozorele maline. Čeprav imajo zasedane maline že več let, jim doslej še nikoli niso obradile dva krat na leto uziroma tako pozno jeseni, ko pričakuje mo že sneg.

Zanimivo je tudi, da so grmi, ki so novembra obradili, zrastle šele letos. Običajno grm v enem letu zraste, v drugem pa obradi. Vse pa kaže, da je letošnje muhasto vreme (v drugi polovici avgusta se je začelo deževno in mrazlo vreme, medtem ko je bila jesen topla) spravalos rastline.

Razen malin je na Knafelčevem vrtu obradilo novembra tudi nekaj vrtnih jagod,

ob koncu vsake trške pretrgal viharov aplava priznanja ustotupaciu. Nepopolno navdušenje je zajelo dvorano ob »Katroc«, katere sočasno Pavel Kernjak — preprost, a glasbeno zelo nedarjen koroški kmet — je sedel z ženo med pevskimi spremljevalci. Dobroдушni skladatelj Kernjak že med izvajanjem njegove »Katroc« ni mogel skriti sreče in zadovoljstva. Ko je zbor končal, je mož planil pokonci in vsem po vrsti čestital. »Saj ni mogoče, da imate tako odlične tenoriste«, je venomer vzdikal tudi kasneje — po koncertu — pri vrhu piva.

Med poslušalci so bili tudi: Hanzej Weiss, predsednik Slovenske prosvetne zveze iz Celovca, prof. dr. France Cigan — Prekmurec, ki mu je Korotan postal druga domovina — vodja slovenskega pevskega zbora »Jakob Petelin« — Gallus iz Celovca (ta zbor je letos parila gostoval v Novem mestu), poleg tega pa še pevci tega zbora iz Skofljic in okolice, kjer slovenska beseda in slovenska pesem se živita.

Dobra volja Novomeščanov klub utrjenosti ni pustila na cedilo. Po koncertu so se vsi že znova zbrali v gostinstvi sobi in prepregali ob koroški ovčica, ki so ga prinesli s seboj. Pridružil so se jim številni Slovenci iz vasi v Roku in zapeli več koroških ljudskih pesmi tako, kakor zajo samo oni. Novomeški zborovodja Tone Markelj je vohiteno poravnal, da tako lepim napevom še slepa ni ališal.

Pred nastopom v Skofljicah sta se na prijateljski pomenek dobila ustvarjalca in izvajalca priljubljenih pesmi »Katroc«: koroški ljudski skladatelj Pavel Kernjak in dirigent novomeški pevcev Tone Markelj (z očali in klobukom je skladatelj Kernjak)

DVE POVSEM ENAKI NESREČI

Prva ga je nagnila, druga pa podrla

Udeleženi sta bili ženski iz iste hiše

V teh dneh bo sodnik za prekrške v Kočevju obravnaval dva povsem enaka prometna prekrška.

V priporu spremenila ime

Prejšnji teden so delavci UJV prijeli in pripravili v Novem mestu tudi Jožeta Smrekarja iz Trbovelj, tako da je roka pravice dosegla tudi drugo polovico »zakonskega para«, osumljenega za številne vlome na Dolenjskem in v Zasavju.

V nadaljnji preiskavi pa se je izkazalo, da ženska, ki se je še po aretaciji izdala za M. Smrekar, ni žena Jožeta Smrekarja, ampak Marija Vidregar iz Litije, medtem ko prava zakonita Smrekarjeva žena živi v Trboveljah.

»M. Smrekar« je potem, ko je zvedela, da so prijeli tudi J. Smrekarja, zaželela, da se njeno pravo ime »Marija Vidregar« in da ni doma iz Trbovelj, marveč iz Litije.

Tudi Smrekar, litar brez zaposlitve, je trdil, da s prijeto žensko nimata — razen tega, da sta sodelovala — nič skupnega. Podatke, ki jih je nazadnje dala »bivša« Smrekarjeva žena, pa se preverjajo.

ve in Cankarjeve ceste dve enaki prometni nesreči. Obe nesreči sta povzročili ženski iz iste stavbe (Kočevje, Križičeva ulica 2), obe sta pripeljali z osebnim avtom po Tomšičevi cesti iz ribniške smeri in zavijali v Cankarjevo ulico. Obe je na križišču zaneslo, obe sta trčili najprej v prometni znak in nato še v drevo. Pri obeh avtomobilih sta bili poškodovani prednji premi in leva blatnika in pri obeh je po nestrokovni oceni škoda za okoli 300 din. Razlika je le v tem, da se je pri prvem trčenju drevo, v katerega sta trčili, le nagnilo, pri drugem pa se je podrla.

Obe nesreči je obravnaval isti miličnik in obe ženski sta predlagani sodniku za prekrške zaradi neprimerne hitrosti.

J. P.

Vijolice na Martinovo

Tako toplaga vremena po dnevu mrtvih, kakršno je bilo vse do torika, ne pomnijo ljudje v vsem povojnem času. Narava je bila videti kot da se pripravlja pomlad ne zima. Ponokod so vsvetlele tudi izrazito spomladanske cvetice, vijolice nam je v pisarni poslala Anica Savornj iz Božakovega, na Muhaberju pri Novem mestu pa jih je nabrala tudi Marija Samac iz Potočne vasi.

STOPINJE V OCEANU VIHARJEV

Ameriška vesoljska ekspedicijska »Apolla 12« je vsekakor najnapetnejši polet s človeškimi posadkami: Charles Conrad in Allan Bean sta z lunarnim vozilom »Intrepid« v sredo 19. novembra natanko ob 7.54 in 35 sekund pristala na kamniti ploščadi, 350 metrov od plitvega kraterja v Oceanu viharjev, kjer je 20. aprila 1967 pristal vesoljski robot »Surveyor 3«, medtem ko je Richard Gordon v komandni ladji »Yankee Clipper« sam krožil okrog Lune. Zanimivo je vsekakor, da nista zgrešila določene točke za pristanek niti za meter, kar je skorajda fantastično.

Človek je ponovno dokazal, da je njegova udeležba odlična v vesoljskih poletih, saj je Allan Bean tokrat prevzel ročno krmilo 152 metrov nad Lunino površino in skupno s Charlesom Conradom spustil lunarno vozilo »Neustrah« na določeno točko po 110 urah, 32 minutah in 29 sekundah vesoljskega potovanja od Zemlje do Lune. Ameriška astronauta sta med sedemurnim delom v brezračnem prostoru postavila pravi vesoljski laboratorij in obiskala vesoljskega robota »Surveyor 3«.

Vesoljski polet »Apolla 12« je nedvomno prispeval k nadaljnjemu spoznavanju vesolja in reševanju njegovih skrivnosti.

A. PASTERNJAK

Opekarna v plamenih

(Nadaljevanje s 1. strani)

Jakov se moramo zahvaliti, da se ni razširil na vse opekarno.

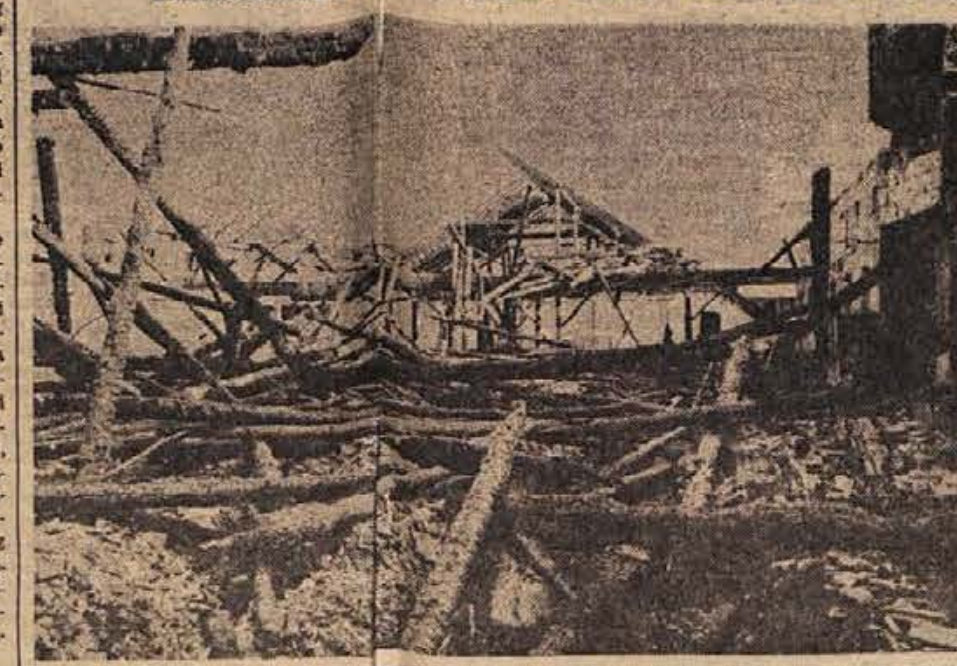
Škoda je precejšnija, saj znaša po prvih ocenah okrog 50.000 dinarjev. En vojak se je pri gašenju poškodoval, tako da so mu morali nuditi zdravniško pomoč. Dvema delavcema je ob požaru zgorela oktobra plača, ki sta jo prejela tisti dan, neki delavci pa so ob gašenju uničili pohištvo.

V soboto, 15. novembra, je kazalo pogorišče prav žalostno sliko: ožgani tramovi, uničeni stroji in povsod ostanki opeke. Uničena je tudi precej izdelana opeka, ki je bila pripravljena za odpremo. Delavci, zaposleni v opekarni, ki jih je nad 30, so žalostno strmeli v razdejane. Skrbni jih, kako bo z zaposlitvijo. V razgovoru z uslužbenci Stanovskega podjetja smo zvedeli, da bo podjetje skupno z odgovornimi predstavniki občine razmislilo, kako bo z novo opekarno. Glane je dovolj vsaj še za 300 let pri sedanjih proizvodnjah.

Vsekakor bo treba ljudi, ki bodo začasno ostali brez zaposlitve, denarno podpreti.

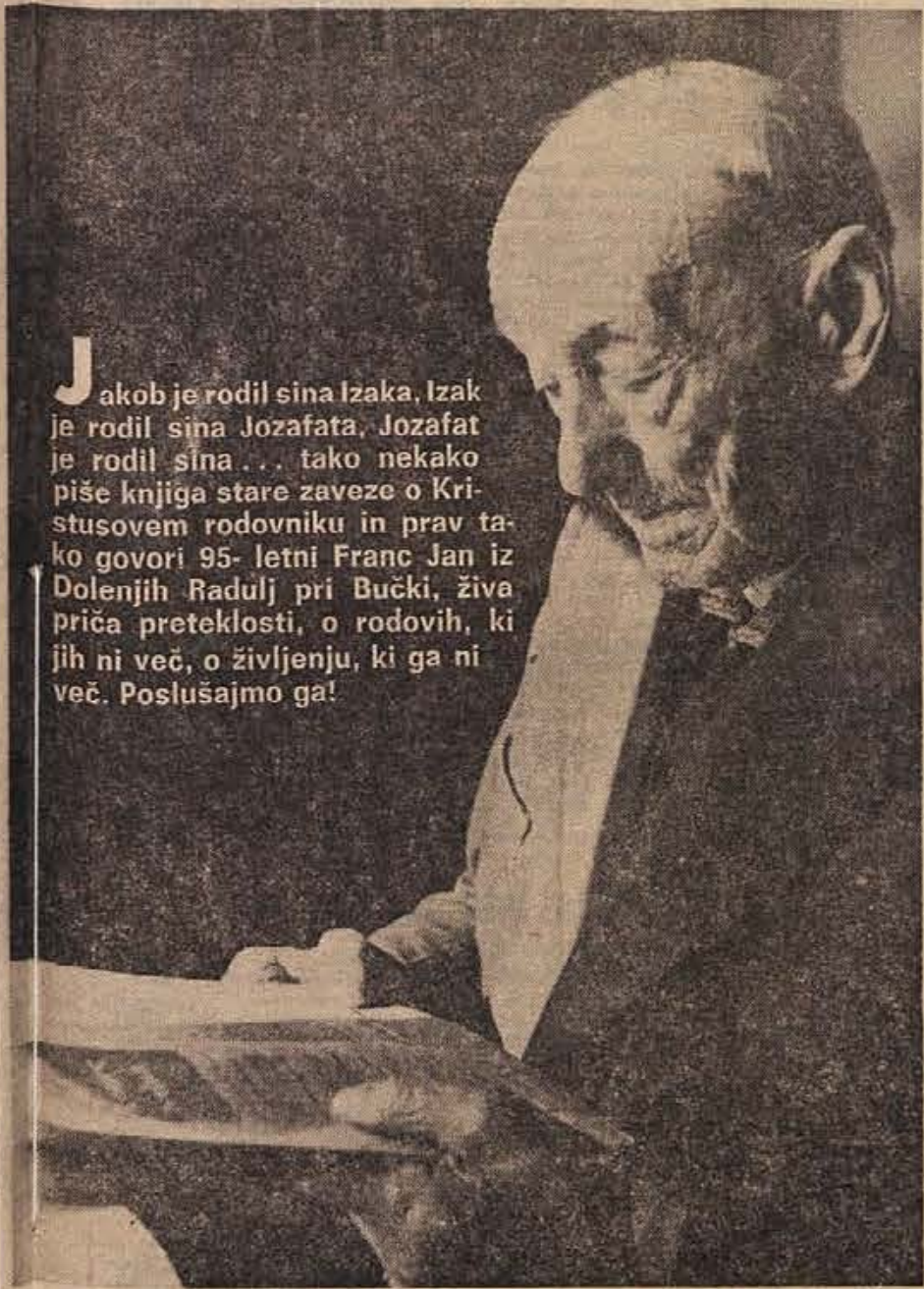
Med prvimi je obljubil pomoč občinski sindikatski svet. Upamo, da bodo temu sledili tudi delovni kolektivi in drugi v občini.

KAREL ORAZEM

Kjer so stali stroji in je tekla proizvodnja, so po končanem požaru žalostno štrleli v zrak ožgani tramovi, ki so bili spominjalni na nekdanje postopje ribniške opeke. (Foto: Drago Mohar)

OB KONCU STOLETJA V NAŠIH KRAJIH

Občinski tajnik pod tremi oblastmi

Bučka: bolj kot stari arhivi je zanesljiv dober spomin starega Jana

»Čas moje mladosti smo preživel v graščaki. V gradu v Bučki je živel grofica Marija Barbo, ki je imela na posesti celo marofu tudi do 50 hektarjev živine. Leta 1888 se je njena hči poročila z visokim uradnikom iz ministrstva na Kranjski. Kmalu zatem je bila poročilna prodana Karlu Kavčiču. Leta 1906 pa so jo kupili letno razdelili trije kmetje: Jože Pungertšič, Janez Novak in Franc Weiss.

Dobro se spominjam tudi pravi ovedovanj, kako so moj oče in drugi ljudje z Bučke prišli sto leti potovali na tabor v Bismoku. Za domovino gre, saj v Slovenstvo, živel Slovenec, so tedaj orili kličci.

Storžem nam sebe celo 90 let nazaj. »Tisto leto je moj oče kupil večje kmetstvo z velikim hlevom. Za likof smo jedli svinjski fižol, a smetano sabeljen, to je bilo takrat nekaj posebnega. Oče je zabel s trgovino in tudi mene je dal v trgovsko obrtno šolo. Toda v tistih časih ni bilo prostora za trgovca na vasi. Ljudje so kupovali le sol in malo sladkorja ter kako kovano orodje. Življenje je grenko in ne smemo si ga eladiti, so bogaboječje govorili, pa tudi denarja niso imeli.

Pustil sem trgovino in se oprijel kmetije. Mislite, da je bilo takrat tako kot danes? Vaške poti so bile take, da sta dva voz držala, eden pa peljal. Velika revščina je bila, vendar se na srečo na vse to pozabili.

Kot bi bilo večeraj, se spominjam, kdaj se je v naših krajih pojavila trnava. Leta 1887 sem se z vozom peljal na hlevom. Za likof smo jedli svinjski fižol, a smetano sabeljen, to je bilo nekaj posebnega. Oče je zabel s trgovino in tudi mene je dal v trgovsko obrtno šolo. Toda v tistih časih ni bilo prostora za trgovca na vasi. Ljudje so kupovali le sol in malo sladkorja ter kako kovano orodje. Življenje je grenko in ne smemo si ga eladiti, so bogaboječje govorili, pa tudi denarja niso imeli.

Se lahko še kdo pohvali, da je bil občinski tajnik v rajniški Avstriji, stari Jugoslaviji in novi Jugoslaviji? Stari Jan je to bil. Od leta 1900 pa do 1928, ko je propadla občina na Bučki, je vodil občinsko pisarnijo in jo nekaj let kasneje spet prevzel, ko je Bučka znova postala občina.

»Kot tajnik sem delal kar v županovi hiši. Zenske so predie in regljale, jaz pa sem stonel nad uradnimi knjigami in sprejemal stranke. Vse je bilo v enem prostoru, vse tako preprosto.«

Tako so minevala leta Francu Janu, ki bo prihodnjega aprila dopolnil 95. leto. Ko hodi vzravnat brez palice okoli hiše v Dol. Raduljah, še zdane ne pokaže tega. Celo po gobe se še napoti v gozd. Vid in sluh mu še nista odpovedala. Se več: vsak dan se odpelje po anevnik »Devo« na Bučko in ga sproti prebere brez naočnikov!

Do nekaj let nazaj ni nikoli potreboval zdravniške pomoči. »Držal sem se materinih navodil, ki me je učila: če si vroč, nikoli ne pij vode, če si greš k ščafu, se prej oddahni, pij in jej zmerno, in če se te da, ne slabo. Držal sem se materinih besed, in pogledaj me!«

te, da so naši vinogradniki verjeli? »Bežite no, kakšna us, to nesnago ima le žival in kve.« Jemu še zanemarjen človek! so se prepričevali med seboj. Ko jim je ta nevarna nadloga stisnila vinograde, so radi »verjeli...«

Se dosti drugih stvari je preživel Jan, ki rad modruje: »Vse je dobro, kar človek zna. Če ne bi znal nemško, težko, če bi še danes tlačil zemljo. Nemščina mi je pomagala, da nisem bil pred puške v avstro ogrski vojski.« Jan je v času vojne postal celo, kot sam pravi, asistent pri glavaru na Kantridi pri Reki.

Se lahko še kdo pohvali, da je bil občinski tajnik v rajniški Avstriji, stari Jugoslaviji in novi Jugoslaviji? Stari Jan je to bil. Od leta 1900 pa do 1928, ko je propadla občina na Bučki, je vodil občinsko pisarnijo in jo nekaj let kasneje spet prevzel, ko je Bučka znova postala občina.

»Kot tajnik sem delal kar v županovi hiši. Zenske so predie in regljale, jaz pa sem stonel nad uradnimi knjigami in sprejemal stranke. Vse je bilo v enem prostoru, vse tako preprosto.«

Tako so minevala leta Francu Janu, ki bo prihodnjega aprila dopolnil 95. leto. Ko hodi vzravnat brez palice okoli hiše v Dol. Raduljah, še zdane ne pokaže tega. Celo po gobe se še napoti v gozd. Vid in sluh mu še nista odpovedala. Se več: vsak dan se odpelje po anevnik »Devo« na Bučko in ga sproti prebere brez naočnikov!

Do nekaj let nazaj ni nikoli potreboval zdravniške pomoči. »Držal sem se materinih navodil, ki me je učila: če si vroč, nikoli ne pij vode, če si greš k ščafu, se prej oddahni, pij in jej zmerno, in če se te da, ne slabo. Držal sem se materinih besed, in pogledaj me!«

Prizadete prosimo, da nam napako, ki je nastala po krivdi tiskarne, oprostijo.

UREDNISTVO

Z naših vrtov

»Ribji tat«

Boris Kobe, slikar in arhitekt, je nekaj tednov pred otvoritvijo svoje sedanjice razstave slik v Dolenjski galeriji nekega dne sedel na obrežju Krke tik pod Stemburjem v Kandiji in slikal vedno zantmitvi starodavni novomeški Breg. Nenaodoma začuje s ceste nad sabo neprijazen glas:

— Kaj pa delaš za vodo? — Mislite mene? — je slikar radovedno vprašal neznanca, ki je oblastno srl nanj.

— Tebe, ja! — Slikam! — Poznamo take kurbe! Namesto da bi šel v ribiško društvo, pa tule na svare ribe loviš! — je spet zagrmel surov možakar na cesti in se, poln nezaupanja, narjo počasi oddaljil od slikarja.

Boris Kobe se zlepa ni v življenju tako nesmejal kot tokrat, ko ga je neznanci prijatelj ribe ozmerjal za tatu.

V Trstu živi Trstrar ...

Tovarišica je na neki osnovni šoli spravevala za imena prebivalcev večjih evropskih mest. Mail učencev je odgovarjal: »Ljubljancan, Zagrebčan, Dunajčan, Trstrar...«

Kruhar in moker pečeta kruh

V enem prvih razredov na neki naši osnovni šoli je tovarišica vprašala prosotička: »Povej mi, kdo peče kruhe?« Dobila je takojšen odgovor: »Kruhar in moker.«

Sestanki nas dušijo

»On dan mi je pototil znaec, da mora pogosto sedeti na sestankih, dolgih tudi po 8 in več ur, v zadimljenih sobah itd.«

— Pa vadržite me je zanimalo.

— Vadržim in ne, je duvumno odgovoril.

— Kako to mislite sem bil radoveden.

— Znajdem se in grem od časa do časa na stranišče, kjer vdihnem nekaj svežega zraka!

POPRAVEK

V št. 45 Dolenjskega lista od 6. novembra je bila na sredini tiskana vest o požaru v Adlešicah. Ker je pri tiskanju izpadla skoraj cela rokopolna vrstica, je bila vest popolnoma Glasiti bi se morala, da je ... v Adlešicah začelo goreti gospodarsko posloje Ivana Kralja, požar pa je zajel tudi posloje sosedu Jožeta Grabrjana.

Prizadete prosimo, da nam napako, ki je nastala po krivdi tiskarne, oprostijo.

UREDNISTVO

Moja mladost

Dandanes veliko beremo o vzgoji mladine in se trudimo, da bi naši otroci imeli čim lepšo mladost. Zato se vsačas zgodijo, da otroci mislijo, da se jim mora izpolniti vsaka želja, in ne pomislijo na ceno, ki so jo morali plačati njihovi starši za to, kar imajo sedaj oni.

Moj oče je bil surov, kroničen alkoholik. Skrbel je samo zase. V stari Jugoslaviji je hodil okoli s »škefartarje«, ki so na črno klali živino. Vedno se je hvallal, da živi kot mali bog. Bil je seveda mlad in ni mislil na to, da ima doma štiričlansko družino, lacno in golo, in ni mislil na stara leta, na katera se je treba pripravljati že v mladosti.

Razumljivo je, da smo bili otroci materi v veliko breme. Preostalo ji ni nič drugega, kot da je prosjačila. Koliko dni smo vsačas tečili čakali mater, da bo prinesla kosček koruznega ali tudi plesnivega kruha. Drugačnega nismo poznali. Vedeli pa smo, da gospóda je beli kruh.

Med vojno, leta 1943, smo dobili četrto sestrično. Jaz sem bila stara 13 let in se vsega dobro spominjam. Prvak sem bila prišla s paze, ko sem zaslišala jok novorojenčka. Sosed, ki je bila pri mami v hiši, me je poklicala noter in rekla: »Pojd k meni domov in prinesi dve rutiki Ubogala sem jo, čeprav si nisem znala razložiti, čemu ji bosta ruti. Potem sem videla, da je v ti dve ruti povila našega dojenčka, ker moja mama ni imela niti najmanjše stvari, v katero bi ga oblekla.

Prav takrat je vohala huda bitka blizu naše vasi in nismo mogli nikamor. Kmalu se je pomirilo in v vas so prišli partizani. Da bi si malo odpočili od bitke, v kateri so prebili ustaški obroč. To so bili hrvaški partizani. Ne spominjam se več dobro, toda vem, da je bil to štab in bolnica z ranjenci. Štab so imeli na sosedovem podu, bolnico pa po bližnjih vinogradih.

V našo hišo so pripeljali dva šivalna stroja in nekaj blaga. Nato so tu šivile več kot en mesec šivale za partizane. Tudi sestrici so sešili dva plaščka, kapice in nekaj plenice, da ni več ležala v slami. Mami pa so prodarile šivalni stroj, ko so videlo, da bi rada postala šivilja. Ko so odhajali, mi je bilo zelo hudo. Šivilala sem, da so pozneje ustaši pravi in bolnico pokončili pri vasi Friska na Hrvaškem, kjer je padlo mnogo partizanov.

Vojna je bila neizprosna. Oče je moral prodati šivalni stroj. Mama za dojenčka ni mogla sešiti ne kapice ne plaščka. Ko je bila sestrica stara pet mesecev, je hudo zbolela. Mama jo je morala nesti k zdravniku. Ker ni imela drugega, jo je zavila v odejo, ki ji jo je podarila partizanska Milka — Kordunka.

Mama je otroka zavila v odejo in ga nesla v Kostanjevico. Tu jo je tovarišica Staničeva vprašala, zakaj ima otroka tako zavitega že v prvih septembrskih dneh. Toda ko je videla, da je otrok pod odejo gol, jo je odpeljala k sebi domov in udobno oblekla otroka.

Sestrica je rasla, prišla je svoboda, v našo družino pa pomoč maminega strica. Tudi jaz sem si že začela sama služiti kruh. Sestrica je bila stara 17 let, ko ji je oče kupil prvo scoto« — predpasnik.

Danes je poročena mlada žena in skrbna mati dveh otrok, ki ne poznata stradanja in prezebanja.

MARIJA STARC

(Honorar 100 din)

— Alojzij, vrni se! Saj boš spet lahko lovil ribe!

Bolniki čakajo na stopnišču

Prej ali slej bo treba najti denar za zidavo

Ko je občinska skupščina na minuli seji sprejela mala poročila sveta za zdravstvo in varstvo za leto 1969, se je razprava sukala predvsem okoli neprimernih prostorov brežiškega zdravstvenega doma. Tako utesnjena, kot je zdaj ta služba, ne more nuditi ljudem učinkovite pomoči.

Izrečenih je bilo velikih kritičnih pripomb na račun tega, da s priklicitvijo celjskemu zdravstvenemu domu ni bilo napredka v tej službi. Vsi so pričakovali, da bodo Celjani pomagali investirati v gradnjo novega zdravstvenega doma, ker sedanji prostori ne ustrezajo niti najnovejšim sanitarnim in tehničnim zahtevam.

V zdravstveni dom pride po 211 pacientov na dan ali 5.479 na mesec. Na zobozdravnika morajo čakati na stopnišču, kar je neprijetno zlasti pozimi, ko je hodnik ledeno mrzel.

Zavarovanci menijo, da bi tako komunalni zavod za socialno zavarovanje kakor tudi zdravstveni dom v Celju moral dati svoj delež za novi zdravstveni dom v Brežicah. Do tega se čutijo upravičeni, ker brežiška občina do sedaj nikoli ni imela primanjkljaja, čeravno belci zavod za socialno zavarovanje to v drugih občinah. Če prebivalci ne bi bili pet let vezani s samopriskevkom za gradnjo in obnovo šol, bi prav gotovo že pristali na samopriskevok za zdravstveni dom, toda zdaj na to ni mogoče računati in je skupščina prisiljena

iskati druge vire, če hoče, da zdravstvena služba ne bo iz leta v leto zaostajala.

DREVI FOLKLORNI NASTOP

Pred brežiškim občinstvom bo nočej prvič nastopila akademska folklorna skupina »France Marolta« iz Ljubljane. Lani so plesali slavili 20-letnico obstoja. Predsednik republike Josip Broz Tito je skupino Franceta Marolta ob tej priložnosti nagradil s redom bratstva in enotnosti s srebrnim vencem. Folklorna skupina, ki jo sestavljajo študentje ljubljanske univerze, je z izvirnimi plesi obšla vse večje kraje naše domovine, uspešno pa je nastopala tudi v tujini. Na sporedu ima ples vse jugoslovanskih narodov. V Brežicah bo predstavila ples iz Prekmurja, Koroškega, Gorenjskega, iz Dole krajine in Primorskega. Nastopilo bo blizu 100 plesalcev in godbenikov.

Mladi brez vodstev

Krajevna organizacija Zveze komunistov v Globokem je ena tistih, ki zadnje leto ni sprejela nobenega mladega člana. Organizacija Zveze mladine v tem kraju ne dela in je brez vodstva. Bolj izkušeni mladinci se zaposlujejo v drugih krajih in jo tako drug za drugim zapuščajo. Mladina v tem kraju želi, da bi ji v težavah priskočila na pomoč Zveza komunistov.

Pogovor o obveščanju

Za danes sklicuje izvršni odbor občinske konference SZDL Brežice razgovor o informiranju, na katerega vabi predstavnike Dolenjskega lista. Pobudo zanj sta dala predsedstvo občinske skupščine in Dolenjski list.

RADIO BREŽICE

PETEK, 21. NOVEMBRA: 18.00 do 18.10 — Napoved programa in poročila 18.10—18.30 — Nove plošče RTB, obvestila in reklame, 18.30—19.30 — Glasbena oddaja: Izbrani ste sami.

NEDELJA, 23. NOVEMBRA: 11.00 — Domače zanimivosti — Prihodnji teden v republiški skupščini — Tovarna celuloze in papirja — Djuro Salaj Krško pred norimi nalogami — nedeljski pogovor — Za naše kmetovalce — ml. Lojze Pirč — Voda na potovanju po švem in nešvem svetu — Zabava vas ansambel Franja Bergerja — Nedeljska reportaža — 120 let godbe na pihala Kapela — Pozor, ni maš prednosti! — Obvestila, reklame in v sponzor kinematograf.

TUREK, 25. NOVEMBRA: 18.00 do 19.00 — Svetujemo vam — Jugotoni vam predstavljajo — Iz naše glasbene šole — Tedenski športni komentar — Obvestila, reklame in pregled filmov 19.00—19.30 — Mladinska oddaja.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Ema Starovaški iz Sevnice — Branko, Franciška Pavlin iz Senzlet — Tanja, Ana Novak iz Studenca — Andreja, Zlata Safar iz Zupeleca — dečka, Ana Skof iz Vrhja — Branka, Milica Cerinški iz Prudnice — Robert, Terezija Djordjevič iz Breže — dekle, Marija Nepizlan iz Bračne vasi — dečka, Marija Vascar iz Sel — dekle, Jozefa Krizan iz Breže — Francija, Marija Meza iz Breže — dekle, Ana Klavžar iz Vel. Kamna — dekle in Marija Kukovič iz Mrtnih sel — Antona — Cecilija Mo!

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponorečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici. Mirana Lapuha, avtomobilistka iz Breže, je nedo poročila z avtomobilom in mu prizadelo poškodbe po glavi in obeh rokah. Ernest Hode, trg. pomočnik iz Globokega, je padel po stopnišču in si poškodoval glavo. Franciška Kerin, kmetica iz Zengeja, je padla po stopnišču in si poškodovala prsni koš. Sergio Smeti, vajenec iz Luga, je padel z drevesa in si poškodoval glavo. Jože Vučaujak, delavec iz Mihalovca, se je poročal na pluj po desni nogi. Martin Hlastan, rudar iz Sedma, si je pri podiranju dreves poškodoval glavo. Kristina Cerjak, gospodinja iz Raven, je padla z mopedom in si poškodovala glavo. Leopold Jerič, kmet iz Hlastaja, je padel na poti in si poškodoval rebra.

NOVO V BREŽICAH

TRADICIONALNO SPORTNO SREČANJE v počastitev dneva republike pripravja občinski sindikatski svet med tekmovalci iz Samobora in Breže. Svoje znanje in sposobnosti bodo udeleženci preizkusili v šahu, kogljanju, malom nogometu, odbojki, namiznem tenisu in streljanju z zračnimi pištolami.

OSNUTEK STATUTA SE LE-TOS, Komisija za spremembo občinskega statuta je zaupala spremembe statuta strokovnim skupinam. Ko bo osnutek pripravljen, bo šel v javno razpravo. Ta je napovedana za prihodnje leto.

SLOVENSKO LJUDSKO GLE. DALIŠICE IZ CELJA bo prišlo gostovat v Brežice 4. decembra. Predstavitvo bo inkretivo priredilo Jurčičevega Desetega brata, s katerim je gostovalo še v Kostanjevici. Na domačem odru je to delo z uspehom uprizarilo že 35-krat. V Brežicah bo za vse vrstnosti dve predstavi, ker pričaku-

V tekmovanju za značko Živka Lovšeta so medvedki in čebelice rodu Savski valovi iz Breže osvojili prvo mesto v Sloveniji. Tekmovanje je razpisala komisija za medvedke in čebelice pri izvršnem odboru Zveze tabornikov Slovenije za obdobje od 15. novembra lani do 15. oktobra letos. Sodelovalo je 80 tabornikov.

ZDRUŽEVANJE BI HITREJE PRINESLO NAPREDEK

Sosed ne pozna sosedovih načrtov

V Brežicah so se odločili za ustanovitev sklada za turizem

»Razdrobljenost gostinstva je ena največjih ovir za hitrejši razvoj turizma v občini.« smo slišali na seji splošnega zbora v Brežicah. Vsak kuje svoje načrte in še pred kratkim sosed ni vedel za namere sosedja. Potem so interesi nenadoma zadeli drug ob drugega, malone na istem kraju sta se znašla dva kandidata s podobnimi zamislimi.

Nič še ni zamujeno, toda zadnji čas je, da se ti načrti uskladijo med seboj in da se natančneje opredelijo območja za posamezne vrste turizma. Predstavniki Socialistične zveze in skupščine so v razpravi navajali, da je kaj malo upanja na kredite, če bo vsak zase nastopal pred banko s svojimi zahtevami. Celotno največje gostinsko podjetje, Zdravilišče Čateške Toplice, je samo premajhno, da bi si lahko privoščilo posojilo za ureditve zastavljenih načrtov. Na seji so predlagali, naj bi strokovna služba pri občinski upravi pripravila gradivo za morebitno integracijo gostinstva, pri čemer

druge panoge niso vključene.

Odlučneje bi treba reševati kadrovske zasedbe v gostinstvu in turizmu. Trenutno stanje ni na zadovoljivi ravni niti v družbenem niti v zasebnem gostinstvu, čeravno je bil v zadnjih letih napravljen precejšen korak naprej. Ob tem vprašanju se je v svoji razpravi ustavil tudi predsednik kulturno-prosvetnega zbora Miloš Poljanšek. Poudaril je zlasti potrebo po vodilnih kadrih v gostinstvu. Opozoril je na nujnost povezovanja turizma s kulturnimi ustanovami, ki je bilo do sedaj preveč pomanjkljivo. Vsak je programiral zase, in tako niti gostovanja niti razstave in druge kulturne prireditve niso bile izkoriščene v turistične namene.

Udeleženci seje so pozdravili predlog za ustanovitev turističnega sklada pri občinski skupščini. Vanj se bodo stekali turistična taksna, prispevki iz proračunske blagajne, sredstva gostinsko-turističnih organizacij in deleži drugih panog gospodarstva. V turizem naj bi se v prihodnje vključile vse organizacije, od turistične zveze do zavoda za kulturo in občinske zveze za telesno kulturo, prav tako ribiške in lovske družine. Lovski domovi so vse premalo izkoriščeni. Zasedeni so le nekaj dni, povezave z gostinstvom pa bi jih lahko pogosteje napolnile, zlasti še, če bi prišli v navado sobotni in nedeljski izleti.

Veliko kritike je letelo na zasebne gostince. Gostišča so prelabo urejena, zato bi morali z davčno politiko spod-

Kapelci obljublajo slavje

Člani kapelske godbe bodo konec meseca slavili 120-letnico obstoja godbe. Leta 1950 je Ivan Požar iz Jerešlavcev zbral odsluzene vojaške godbenike in ustanovil godbo, ki je nastopala sprva le na svatbah in pogrebi. Kasneje se je njen program popestril in godbeniki so nastopili na najrazličnejših prireditvah. Godba je najstarejša daleč naokoli in dobiva izredno veliko povabil za nastope na javnih prireditvah. Trenutno šteje 25 članov.

bujati boljše, pri udpiranju novih gostišč pa izdajati dovoljenje le kvalificiranim ljudem. Sendviči z najslabšo kakovostjo salame so kaj slaba reklama za naš turizem. Med zasebniki so te redke izjeme, ki ponudijo gostom toplo hrano, dajatve imajo pa vsi enake.

J.T.

PISMENE ZAHVALE ZA RESEVANJE AVTOMOBILISTA

Človek človeku v nesreči brat

Predstavniki garnizije Cerklje so izročili priznanja pogumnim domačinom iz Krške vasi

Na mostu v Krški vasi pri Brežicah se je pred nedavnim dogodila prometna nesreča: v zgodnjih jutranjih urah se je z mostu prevrnil s svojim avtomobilom kapetan Todor Šarenac. Ko so to opazili pripadniki garnizije, ki so imeli isto pot, so takoj priskočili na pomoč ponesrečencu v vodi.

Bili so samo trije in niso mogli obrniti avtomobila, ki se je prevrnil na streho. Medtem ko je trojica zamaš poskušala izveči iz avtomobila ranjenega Šarenca, so se pritekli na kraj nesreče domačini Jože Les iz Krške vasi, Franc Škofljanec iz Velikih Malenc, Ivan Dvornik in Slavko Simonšek iz Krške vasi ter Branimir Vodopivec iz Dolenje vasi. Z združenimi močmi so po nekaj minutah preobrnil avtomobil in izvečili iz nje nezavestnega in ranjenega Šarenca. Odpeljali so ga v brežiško bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč.

Predstavniki komandne enote, v kateri dela kapetan Šarenac, so nekaj dni zatem obiskali vse udeležence reševanja in jim izročili priznanja za njihovo pomoč. Vsi domačini so sprejeli pismena priznanja, Jože Les pa še plaketo »Ljudska armada«, Ivan Škofljanec pa plaketo vojnega letalstva, vsi ostali pa značke Jugoslovanske ljudske armade.

Pri predaji omenjenih priznanj je delegacija cerkljanske garnizije obiskala slehernega na njegovem domu, nekateri pa tudi na delovnem mestu s tem so se pripadniki garnizije oddolžili ljudem, ki so pomagali rešiti življenje njihovega tovariša.

dem, ki so pomagali rešiti življenje njihovega tovariša. Ta primer in vrsta drugih dokazujejo tovariško povezanost med armado in civilisti. Človek se v podobnih nesrečah ni izneveril človeku.

M. JARANOVIC

Motel tudi onstran ceste

Restavracija na Griču nujno potrebuje prenočišča. Najprej namerava zgraditi hišice za počitek in prenočevanje na nasprotni strani avtomobilske ceste Ljubljana—Zagreb, jugozahodno od sedanje restavracije. S tem bodo pridobili sto ležišč. Pozneje bo PETROL postavil ob mostu čez Krko še dve restavraciji in bencinsko črpaliko. Vse te načrte je direktor restavracije Ludvik Hren obrazložil svetu za gospodarstvo občinske skupščine v Brežicah.

Škoda, da je odeja prekratka

Za študijsko pomoč prosi 38 otrok borcev NOV

Občinska skupščina Brežice je na torkovi seji sprejela predlog upravnega odbora sklada za borce NOV in predlog sveta za zdravstvo o zvišanju družbene pomoči borcem in aktivistom NOV.

Do sedaj je bil pogoj za sprejemanje družbene pomoči, da dohodki družinskega člana ne presegajo 250 dinarjev mesečno. Zda je to spremenjeno na 300 dinarjev mesečno. Povišanje družbene pomoči je bilo nujno potrebno, ker so se življenjski stroški v zadnjih letih močno povečali, pomoč pa je ostala ves čas enaka. Istočasno z zvišanjem družbene pomoči so zvišali tudi študijsko pomoč otrokom borcev. Dobijo jo otroci iz tistih družin, kjer mesečni dohodki na člana go-

spodinjstva ne presegajo 500 dinarjev. Maksimalna študijska pomoč za srednje in poklicne šole se je pomaknila od 350 na 400 dinarjev mesečno, za visoke in višje šole pa od 450 na 500 dinarjev mesečno. Cele vsote najbrž ne prejema nihče, ampak je razlika do 450 oziroma 500 dinarjev. Priznavalnine prejema v brežiški občini 43 upravičencev, za študijsko pomoč pa je bilo 31 prošelj že rešenih, 8 pa je še vloženih. Vsi ti prosilci imajo pogoje, zato bodo njihove prošnje ugodno rešene.

Vabimo vas na ogled in **NAKUP POHISTVA** v naši poslovalnici **POSTREŽBA** v Brežicah. Pohištvo dobite tudi na kredit. Pridite, oglejte si in prepričajte se, hoste o lepi izbiri in nizkih cenah! Priporoča se kolektiv **POSTREŽBE!**

BREŽIŠKE VESTI

POLETI NAM JE VROČE, ZATO PA JE ZIMA
BOLJ PRIJETNA

„Recepte za čokolado vem že vse na pamet“

Pogovor z mojstrom sladkih dobrot iz tovarne
Imperial v Krškem

Izučil se je za pleskarja. Pred devetimi leti je prvič prestopil vrata tovarne čokolade v Krškem. 14 dni je pleskal njene obrate in se tako privadil, da se je na mestu dogovoril za službo. Ravno takrat so potrebovali delavce in Tone Racič je obelil pleskarško orodje na klin.

TONE RACIČ ne je čokolade.

»Kaj vas je tako navdušilo?«

»Osemurno delo in pa seveda plača. Tukaj smo vedno na toplem, pleskarji pa tega niso deležni. Tudi to, da lahko delam na enem in istem kraju, me je privlačilo.«

»Kakšno delo opravljate tukaj?«

»Sestavljam zmesi za čokolado. Proizvajamo jo štiri različne vrste in še pet vrst polnjene.«

»Ali dobro poznate recepte?«

»Tako dobro, da jih vse vem na pamet, samo zaradi kontrole jih še včasih pogledam.«

»Kdo je najboljši mojster za čokoladne dobrote pri vas?«

»Janez Bračun. Tukaj je delal že pred vojno, ko so se s tem ukvarjali trapišči. Delal! So tudi likerje. Ko sem prišel v podjetje, sem likerje še videl v skladišču, a že dolgo jih ne delamo več.«

»Odkod ste doma?«

»Iz Drnovega. V službo se vozim z motorjem. Tudi žena je zaposlena tukaj.«

»Si kdaj zaželite čokolade?«

»Zelo redko, pravzaprav nikoli. Ne vem, če je pojem pol kilograma na leto, tako nasičen sem s njenim vonjem. Ko sem prišel sem, mi je zadisala lešnikova čokolada, zdaj pa tudi ta ne več.«

»Ste zelo zaposleni?«

»Letos kar precej, saj še nisem imel dopusta. Običajno delamo v dveh izmenah, in če je sila, tudi ponoči.«

»Ali dobro zaslužite?«

»Nekaj mesecev se že ne morem nič pritoževati. Dela je veliko, plače pa tudi tisoč dinarjev in čez. Vsi skupaj si želimo, da bi nam dela še zlepa ne zmanjkalo.«

J. TEPPEY

LANI JE BILO V KRŠKI OBČINI 54 PROMETNIH NESREČ

Brez znanja še apoteka ne pomaga

V treh letih se morajo zvrstiti v zimskih tečajih za prvo pomoč vsi vozniki avtomobilov in mopedov iz Krškega in okolice

Iz dneva v dan, iz tedna v teden beremo o številnih prometnih nesrečah, ki se dogajajo na naših cestah. Nesreče se nemalokrat končajo s hudimi telesnimi poškodbami ali celo s smrtjo.

Ko take vesti poslušamo ali beremo, običajno ne pomislimo, da bi podobna prometna nesreča lahko doletela tudi nas, morda ne toliko po naši krivdi, temveč koga drugega.

Statistični podatki kažejo, da je bilo v prvem polletju letos v krški občini 54 prometnih nesreč, v katerih je bilo 63 ranjenih in med njimi tudi nekaj mrtvih. Morda bi bilo to število manjše, ko bi bili ljudje pri nudenju pomoči bolj spretni. Predpisi nalagajo voznikom motornih vozil od 1. maja letos dalje obvezno avtomobilsko apoteko. Vprašanje pa je, če kot vozniki vemo, kaj vse je v njej in za kakšne namene.

Prav gotovo je več kot 90 odstotkov voznikov, ki imajo apoteko samo zaradi tega, da ustrežejo predpisom in jo lahko pokažejo prometnim milicnikom, če to zahtevajo.

Zato je republiški odbor Rdečega križa Slovenije dal pobudo za organizacijo deseturnih tečajev prve pomoči v primeru prometnih nesreč. Tečaja naj bi se udeležili sleherni vozniki motornega vozila, avtomobila ali mopeda. Da bi bil uspeh boljši, ne bi smelo biti v enem tečaju več kot 30 udeležencev.

O nudenju prve pomoči pri prometnih nesrečah so pred dnevi razpravljali predstavniki občinskega odbora Rde-

čega križa, komisija za varnost prometa pri občinski skupščini, člani Avto-moto društva in občinskega sindikalnega sveta Krško. Ugotovili so, da je v občini nad 4000 voznikov motornih vozil. Najprimernejši čas za obiskovanje tečajev bi bila zima. V treh letih naj bi se v takih tečajih zvrstili vsi vozniki. Organizator tečajev naj bi bila delavska univerza. Stroške bodo verjetno krili tečajniki sami, delno pa bi prispevale nekaj denarja osnovne sindikalne organizacije. Na tem razgovoru so Kršani sklenili, naj bi v prihodnje vsak kandidat za soferja amaterja obvezno opravil deseturni tečaj prve pomoči za primer prometne nesreče. Sindikalne organizacije bodo začele zbirati prijave še ta mesec in tako bodo prvi tečaji stekli že decembra.

Glas o klobuku sega v deveto vas

Odkar je Adolf Pleterski invalid, najraje zbira značke

V invalidskem vozičku je Adolf Pleterski iz Brestanice delal družbo svoji ženi, ki je urejevala vrh. Takoj mi je padel v oči njegov klobuk, ves obložen z značkami.

»Koliko jih že nosite za klobukom, oče?« sem ga vprašala.

»Ze čez 90 jih imam,« je smeje se odgovoril. »Zbiram samo lovske in planinske značke, ker so mi najbolj všeč.«

»Ste bil včasih lovec?«

»Da, zelo navdušen,« je posegla v pogovor njegova žena. »Pred tremi leti ga je zadela kap in od tedaj je priklenjen na voziček in posteljo. Prikrajšan je za sprehode v naravo, pa si je omislil drugo veselje.«

Tovaris Pleterski je bil po poklicu ključavničar. Delal je v elektrarni, kjer ga imajo v spominu kot prizadevnega in priljubljenega člana kolektiva. Nesreča ga je zadela tisto jutro, ko so se boreli iz podjetja odpravljali na izlet v

Maribor in na Pohorje. Tega izleta se je zelo veselil, saj je bil med vojno partizan, prav na Pohorju. In tako so ga zjutraj pred odhodom zamažali čakali.

Cesta za partizansko srečanje v Podbočju

Prihodnje leto bo v Podbočju srečanje Gorjanskega bataljona. Za to priložnost obetajo otvoritev ceste iz Sutne do Planine. Prebivalci si že lep čas prizadevajo, da bi jo usposobili za normalen promet. Veliko dela so ljudje opravili brezplačno. Z denarjem jim je pomagala občinska skupščina. Precej truda bo še treba vložiti vanjo, preden bodo vozila lahko zapeljala iz doline na gorjanska pobočja.

Žena je povedala, da se mu je zdravje popravilo in celo govor se mu je povrnilo. Bil je ves negiben, zdaj za silo že stopi na nogo, da se opravi na ženo. »Poleti sva bila pol meseca v Podčetrniku, na svoje stroške seveda,« je pojasnila žena.

»Pa se zdaj bolje počuti?«

»Noga je mnogo boljša, pa tudi govori lažje. Ze poleti sem si mislila, da bom to povedala prvemu novinarju, ki ga bom srečala. V zdravilnem atomskih toplih oba verjameva, socialnega zavarovanja pa o tem žal ne moreva prepričati,« je z obžalovanjem končala pogovor Pleterska.

V elektrarni so za svojega nekdanjega delavca lepo poskrbeli: kolektiv mu je kupil invalidski voziček, da lahko vsaj malo pride na zrak in da se srečuje z znanci na cesti.

J. TEPPEY

Jubilej »KOVINARSKE«

Tovarna industrijske opreme in konstrukcij KOVINARSKA Krško praznuje letos 15-obletnico obstoja. Jubilejno slavje bo za dan republike. Ob tej priložnosti namerava kolektiv izdati brošuro, v kateri bo prikazan razvoj podjetja od skromnega začetka pred 15 leti do mogočne tovarne danes.

KRŠKE NOVICE

■ **PREDSTAVNIŠTVO OSNOVNE ORGANIZACIJE SINDIKATA** v tovarni papirja se je odločilo za predlog, po katerem bi prihodnje leto uporabili denar za dopustniške regrese nekoliko drugače kot do sedaj. Člani so menili, da bi zanj kupili prikolice in jih razmestili v južnih krajih Jadranske obale. Za to bi najlaže poskrbeli poštinski dom v Poreču.

■ **V BRESTANICI** imajo dolgoletno pevsko tradicijo, a so se kljub temu zrnili v zmagi. Moderni čas je takim dejavnostim vedno manj naklonjen. Ljudje se neradi vedejo, čeravno je za en večer v tednu. Pevski zbor sicer v Brestanici še dela, vendar bi ga radi pomnožili. Razposlali so vabila vsem tistim domačinom, ki znajo peti, v upanju, da se ne bodo odrekli sodelovanju.

■ **ELEKTRO CELE** — obrat Krško je v kritičnih dneh pred težjem odklopil polovico javne razsvetljave. Vsem porabnikom električnega toka je podjetje pošlalo pozive za varčevanje. Kaže, da tega zamerkrat ne bo treba ponoviti.

■ **UPANJE NA BOLJSI KRUH**. Kršani s sodajo kakovostjo kruha niso zadovoljni, zato jim gradnja pekarnice v Stari vasi vlna upanje, da se bo čez leto in dan tudi kruh lažje dobil. Pekarno zida Plonir za podjetje Zito iz Ljubljane. S kruhom oskrbuje občine pretežno Imperial, ki pa za to nimajo potrebnih zmogljivosti, kajti vse naprave so še iz predvojnih časov.

■ **GRADBENO PODJETJE SAVA** — KRŠKO je ugodno zaključilo tričrtletje. Podatki kažejo, da je kolektiv ustvaril okoli milijon dinarjev skladov. Podjetje je letos obnovilo voznik park, za kar je izdalo 480.000 dinarjev.

■ **OBČINSKI ODBOR RDECE**. GA KRIZA poziva vse sindikalne organizacije, naj najkasneje do 25. novembra pošljejo prijave kvodajalcev za akcijo, ki je napovedana za začetek decembra.

Kršani zidajo v Sevnici

Podjetje Elektro Celje — poslovna enota Krško gradi v Sevnici razdelilno postajo, ki bo pripomogla k boljši kvaliteti energije. Investicija je previdena zaenkrat na 1.500.000 dinarjev. Pozneje bodo razdelilno postajo še povečali. Trenutno želijo doseči z njo le to, da bo manj izpadov in boljša napetost električnega toka na tem območju.

»LABOD« VABI NA OGLJED!

Ob dokončani preureditvi obrata v Krškem vabi tovarna perila LABOD občane na ogled obrata. Obrat v Krškem bo odprt za ogled 27. novembra od 13. do 17. ure.

Zamud ne sme biti več

Skupščinski kolegij, ki ga sestavljajo predstavniki svetov, predsednik in podpredsednik skupščine, načelniki in predstavniki družbenih organizacij občine Krško, je na zadnji seji predlagal, naj bi zakonske predpise pravočasno sprejeli, ker sremenbe med letom močno obremenjujejo občinske proračune. Menili so, da bo občina tudi prihodnje leto v težkem položaju in da ne bo mogla uskladiti dohodkov z izdatki.

Novi izdelki podjetja IDP?

Invalidske delavnice v Brestanici so povečale število zaposlenih od 30 na 50 ljudi. V Bregah so odprle obrat cementnih izdelkov. Začasno so delavnico vzeli v najem, pozneje pa bodo vse skupaj odkupili. V novem obratu izdelujejo navadne cementne in obdelane cementne fasadne bloke. Vse izdelke sproti prodajo. Izredno dobro tržišče so odkrili v Bjelovaru in Virovitici.

Pocenjena kilovatna ura

Suša je pripomogla, da se je kilovatna ura v brestanski termoelektrarni pocenila od planirane cene 30 dinarjev na okoli 23 dinarjev. Po planu naj bi znašala proizvodnja elektrarne 55 milijonov kilovatnih ur, zaradi pomanjkanja vodne energije pa bo ta številka precej narasla in ugodno vplivala na ceno. Trenutno porabi brestaniška elektrarna 600 ton premoga na dan, ker obratuje z vso zmogljivostjo — 15 milijonov kilovatnih ur na mesec.

VEST MED ČLANI IN VODSTVOM

Krški bralci o INFORMACIJAH

V novembru je izšla tretja številka Informacij, ki jih izdaja občinski sindikalni svet Krško. Uredniški odbor je zaprosil organizacijo podjetij, naj mu sporočijo, kako ocenjujete ta poskus obveščanja članstva.

Iz največjih delovnih organizacij, med katerimi so rudnik Senovo, Kovinarska iz Krškega, Tovarna celuloze in papirja, so dobili spodbudne odgovore. Vsi soglašajo s tem, da je glasilo koristno in da bi ga moralo prejemati čim več članov sindikata. Ni do-

volj, če ga dobe le funkcionarji. Večina vprašanih meni, da je skrajni čas, da se je v občini nekdo spomnil na tako glasilo. Predlagajo več poračanja o sklepih občinske skupščine, o pripravah na gradnjo šole, o asfaltiranju cest, o dokončanju železniškega nadvoza na Vidmu in podobno. Nekateri želijo v informacijah tudi zgoščene prispevke iz strokovne literature in o pomembnejših dogodkih v podjetjih zunaj občine.

Informacije izhajajo vsak mesec, vendar menijo bralci, da je to premalo. Vsaj dvakrat mesečno bi morale najti pot med sindikalno članstvo, da bi dobili proizvajalci bolj sveže novice. Želijo si še več gospodarskih prispevkov iz kolektivov. Uredniški odbor bo predloge upošteval, vendar želi, naj povedo svoje želje tudi tisti, ki, ki so do sedaj molčali.

Asfalt na igrišču v Leskovcu

Temeljna izobraževalna skupnost Krško je posodila občinski skupščini 70.000 dinarjev za ureditev telovadnice, ki jo uporabljata 500 otrok. Sola se je zavzela tudi za asfaltiranje igrišča, za kar je dala 15.000 dinarjev lastnih sredstev. Igrišče bo prešlo s asfaltom Cestno podjetje. Asfaltiranje bo veljalo 33.000 dinarjev, zato pričakujejo, da bo različno prihodnje leto poravnala skupščina.

Mladinske brigade

Prihodnje pomlad bodo za mladino krške občine organizirali delovno akcijo na cesti proti Planini v Gorjancih. Če se bo le dalo, bodo vključili zraven pripadnike JLA. Prebivalci menijo, da bi jim prišlo na pomoč tudi sindikalne organizacije. Te naj bi pri podjetjih izposlovala kamione za brezplačen prevoz gramoza in drugega materiala. Načrti so lepo zastavljeni, nato pričakujejo, da jih bodo pravočasno uresničili.

Vprašaj za nerazvite

Izvršni odbor občinske konference SZDL Krško je pred dnevi obravnaval resolucijo o ekonomski politiki v letu 1970, ki jo je izdal izvršni svet naše republike. Ugotovil je, da je resolucija preveč načelna in da ne daje dovolj možnosti za razvoj gospodarsko nerazvitih občin. Kaže, da bodo tudi te občine prihodnje leto životarle in z velikimi težavami zadovoljevale narasčanje potrebe po finančnih sredstvih.

Gostoljubje pred hramom Janeza Sintiča v Brezovici v Gorjancih. Približno deset hektov odličnega vina ima možakar vsako jesen naprodaj, ostanek pa zadrži za dom in kopače. (Foto: J. Teppy)

Predavanja v Zabukovju in Drožanju

V nedeljo, 23. novembra, bosta v Zabukovju ob 8. uri, v Drožanju pa ob 11. uri kmetijski predavanja, ki jih prireja krajevna organizacija Socialistične zveze. O strokovnih vprašanjih v poljedelstvu in živinoreji bo govoril inž. Zvone Pelikan, direktor kmetijskega kombinata »Zasavje«.

Blanca: izlet za kmetovalce?

Tudi vnaprej bo vodil krajevno organizacijo SZDL Franc Zorko, ravnatelj osnovne šole na Blanci. Tako so odločili na prvi seji novega odbora. Sprejeli so tudi delovni program za prihodnje obdobje, ki vključuje med drugim izlet kmetov v Mozirje, kjer bi si ogledali preurejene kmetije. V načrtu imajo več poučnih zdravstvenih in kmetijskih predavanj, v sodelovanju s krajevno skupnostjo pa več komunalnih del.

Skupščina ZROP

Prejšnji teden je bila v Sevnici ustanovna skupščina Zdrženja rezervnih oficirjev in puščičarjev. Na njej so izvolili člane vodstva in dveh komisij, predsednika in sekretarja organizacije pa so sklenili izvoliti kasneje. Obpravnavali so tudi poročilo o dosedanem delovanju te organizacije, ki je zdaj postala samostojna.

Odstop upravnika delavske univerze

Upravnik DU v Sevnici Miha Tomšič je na zadnji seji sveta delavske univerze dal ostavko. Ze večkrat je poudarjal, da je nesprijemljivo, če delavska univerza ne dobi denarne pomoči za splošno izobraževanje, za katero stroškov ni mogoče v celoti prevzeti v poslušalce predavanj. Univerza je dobivala namensko pomoč le za nekatere dejavnosti, zato je nastalo tudi nekaj izgube pri njenem poslovanju. Svet DU je menil, da te ustanove občinska skupščina ne more ukiniti, pač pa mora poravnati izgubo, v prihodnje pa zagotoviti denar za splošno izobraževanje, ki je v splošno korist.

SEVNIŠKI PABERKI

GOSTOVANJE BORISA FRANKA. V nedeljo bo nastopil v dvanajstih gasilskih doma ansambel Borisa Franka s svojimi Kranjci. Na sporedu bo petje in igranje domaših viš.

PREDAVANJE V DRUŠTVU KNJIGOVODIJ. 12. novembra sta članom sevniškega društva knjigovodij predavala o sodobnem vodstvu knjigovodstva prof. Viljem Nemeš, direktor Zavoda za organizacijo poslovanja in Ljubljane, ter strokovni sodelavci tega zavoda tov. Gros.

ZDAJ SE BREZ KINO PREDSTAV? Sevniški kino je dobil zavrnjeno prošnjo, da bi bil opravljen dajstev, tako kot večina posebnih kinematografov, ki ima le dve predstavi na teden. V Savi ni bilo hudo s prošnjo, poskušali so enkrat. V primeru, da ne bo uslišana, bo treba dvoranjo zapreti, kar bi bil hud udarec za družabno in kulturno življenje v kraju, kjer je že tako slabotno razvito.

VRTEC SE KAZE OBRIBE. Pri osnovni šoli je gradbeno podjetje Zagorje še opravilo toliko gradbenih del, da je mogoče vidi, kakšna bo stavba v tlorisu. Vrtec bo veljal 1,58 milijona dinarjev, sprejeti pa bo okoli sto otrok.

LETO CIRKUSNIH PREDSTAV. Marsikdo si letos ne zna razločiti, kakaj tako pogosto prihaja v kraj različne komedijantske skupine, ki se vsilijo druga za drugo. Zgodilo se je že, da je agencija oddala ena skupina, proti večeru pa se še druga nastanila v mestu. Kako bi bilo, ko bi si tako

SEVNICA: SOLSKI AVTOBUS JE PRIPELJAL. Svet za izobraževanje in kulturo je na četrtkovi seji pozval temeljno izobraževalno skupnost, naj izboljša prevoz otrok. Sedanji avtobusi so premajhni in zastareli, potrebni pa bi bile tudi vsaj zasilne čakalnice. (Foto: Legan)

PO LANSKIH DOBRIH UČNIH IN VZGOJNIH USPEHIH SE:

Čimprej izboljšati prevoz v šolo!

Na seji sveta so razen tega predlagali ustanovitev sklada za pospeševanje kulture ter ustanovitev zavoda za spomeniško varstvo

O učnih uspehih smo obširneje že poročali takoj, ko je bilo sestavljeno skupno poročilo. V celoti vzeto je dosežen precejšen napredek, kar dokazuje tudi sklopna beseda pedagoškega svetovaleca Jožeta Petančiča: »Preteklo leto je bilo uspešno na vseh področjih vzgoje in izobraževanja.«

Seveda to ne pomeni, da ni več problemov. Prva stvar, ki jo je treba nedvomno izboljšati, je prevoz šolskih otrok v šolo. Svet je menil, da je treba čimprej kupiti večje in boljše avtobuse, ki bi zamenjali dosedanje. Mnogi otroci morajo zdaj zelo zgodaj od doma, vračajo pa se pozno popoldne, tako da jim ostaja zelo malo časa za

učenje doma. Po mnenju sveta je to tudi eden od pomembnih vzrokov za razmeroma slab učni uspeh v petih razredih, ko se šolarji prvič vozijo iz podružničnih šol. Nujno je urediti vsaj zasilna postajališča, da otroci ne bodo čakali na avtobuse povsem na prostem.

Svet za izobraževanje in kulturo je sklenil, naj občinska skupščina s prvim januarjem 1970 ustanovi sklad za pospeševanje kulture in telesne kulture. Vanj naj bi se namensko stekal del občinskih dohodkov, podobno kot

za šolstvo. Člani sveta so menili, da ni potrebno čakati na kulturne skupnosti, ki bodo verjetno na podoben način uredile financiranje kulturne dejavnosti.

Na seji so razen tega predlagali občinski skupščini, naj ustanovi medobčinski zavod za spomeniško varstvo. Ta bi skrbel za zaščito kulturnozgodovinskih spomenikov, ki jih je več tudi na območju sevniške občine. Ustanovitev medobčinskega zavoda je obvezna tudi po zakonu, ki ureja ta vprašanja.

M. L.

Danes o osnutku zakona

Danes, 20. novembra, se bo ob 18. uri v Sevnici sestala sekcija za zdravstvo pri občinski konferenci SZDL. Člani bodo razpravljali o osnutku zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Sestanaka se lahko udeležijo tudi drugi občani.

NEKORISTEN BROD SREDI SAVE: Ivan Revušek kaže, kaj bi bilo treba narediti, da bi ga usposobili. (Foto: M. L.)

Dobra udeležba na konferencah

Ocena dela v aktivih - 24. novembra prva seja občinske konference ZK

Osem krajevnih organizacij, ki združujejo 403 člane Zveze komunistov sevniške občine, je te dni na letnih konferencah polagalo obračun dosedanjega dela. O poteku konferenc je v petek razpravljala občinski komite ZK, ki ocenjuje, da so bile uspešno opravljene.

Zunanja značilnost je bila izredno dober obisk na letnih konferencah, saj so v nekaterih krajih imeli skoraj stotodstno udeležbo. Razen o dosedanem delu in o organizacijskih vprašanjih so na konferencah govorili predvsem o političnem položaju, ki je nastal po letnih dogodkih, ter o pomembnih sedanjih partijskih vodstvih.

Člani ZK v občini soglašajo s stališči vodstev s teh zasedanj in ocenjujejo, da predstavljajo pravo osnovo za nadaljnjo krepitev idejne

vloge Zveze komunistov ter uresničevanje gospodarske in družbene reforme.

V več krajih so pretresali tudi dosedanje organizacijske oblike. Občinski komite ugotavlja, da v začetku, ob reorganizaciji, aktivni niso živeli, kasneje pa se je stanje spremenilo, tako da je večina od 14 aktivov uspešno delovala zlasti v delovnih organizacijah. Večina aktivov je v Sevnici, kjer šteje krajevna organizacija 229 članov, en aktiv pa je tudi v Krmelju.

Resen položaj v kombinatu

Je gradnja klavnice ob že tako prevelikih klavniških zmogljivostih v Sloveniji upravičena?

Inž. Zvone Pelikan, nekdanji direktor Hmeljarškega inštituta v Zalcu, ki je z letošnjim februarjem postal direktor sevniškega kmetijskega kombinata, je te dni dal ostavko na svoj položaj. Kot vzrok je navedel osebne razloge, verjetneje pa je, da se je za to odločil predvsem zaradi sila težavnega položaja te gospodarske organizacije, ki se kljub sanacijskemu programu in posojilu ne more in ne more izkoptati iz težav.

Vse kaže, da bo v prihodnje se slabše. Kombinatu je mimo sanacijskega programa, ki je predvideval investicije samo za ureditev sedanjih lastnih obratov, začel izkupička za prodano klavnico v Krmelju in s posojilom banke graditi v Sevnici novo klavnico v kombinaciji s hladilnico in skladiščem za sadje. To bo že tako velika letna odplačila posojil povečala še za 20 do 25 milijonov starih dinar-

jev, vprašanje pa je, koliko bo izkoriščena draga klavnica, ki nima dovolj živinorejskega zaledja. Gotovo je namreč, da se bodo za svoj obstoj borile tudi sosednje klavnice.

M. L.

Breg: zakaj le do svojih gozdov?

9. novembra je bila letna konferenca Socialistične zveze na Bregu, kjer se zadnje čase ljudje premalo udeležujejo skupnih sestankov, na katerih bi se pogovorili o težavah in skupnih akcijah. V nedeljo je bilo veliko pripomb zaradi opdavčenja nižinskih kmetij ter zaradi gozdnih poti. Prizadeti so trdili, da gozdni obrat skrbi samo za tiste gozdne ceste in poti, kjer ima sam gozdove. Ob tej priložnosti so negodovali tudi nad nizko električno napetostjo, ki preprečuje delo z električnimi stroji, več pripomb pa je bilo tudi zaradi napol zgrajenega broda na Savi.

Napol je slabše kot nič

Šmarčno in Kompolje: napol zgrajen brod se zdaj nekoristno ziblje na valovih Save

Z žalostjo, jezo, nekateri celo s posmehom v sru, že nekaj mesecev opazujejo ljudje z obeh strani Save novo zgrajeni brod za prevoz potnikov in težkih tovorov, ki

ga je s pomočjo vojakov letošnje poletje zgradil kmetijski kombinat »Zasavje«, da bi po bližnji prevažal hmelj iz Kompolj v sušilnico v Loko. Brod, za katerega je bilo porabljenih precej milijonov starih dinarjev, se zdaj brez koristi ziblje v vodi, le še kak pešec, ki je voljan prej stopiti v vodo, da pride do njega, se prepelje čez reko.

»Nekdaj smo imeli Šmarčani brod malo višje, tam, kjer je Sava globlja tudi ob bregovih. Ko so gradili novo cesto, so zaprli dovoz do njega, kombinat pa je želel večji brod, na katerem bi prevažali tudi vozove in traktorje s prikolicami. Moram reči, da je vojska brod dobro naredila, vse skupaj pa je ostalo na pol poti, ker niso prav narejeni dostopi. Tako je vse skupaj narejeno brez koristi za ljudi ob Savi, ki bi tako zvezo zelo potrebovali.« Pravi član vaškega odbora Ivan Revušek, ki ima ključke od tega plovila.

Povprašali smo se nekatere ljudi v Šmarčnem, ali bi bili pripravljeni tudi sami kaj narediti. »Bi, opravili bi vsa težaška dela, nimamo pa denarja za nakup materiala, zlasti cementa, ki je še potreben, da bi dostop k brodu posvil na tere, tako da bi lahko spreminjali njegovo višino glede na višino vode v strugi.« se je glasil odgovor.

M. L.

Nova menza v Krmelju

V četrtek so izročili namenjeno delavsko menzo v Krmelju. S tem je uresničena dolgoletna želja kolektiva, ki je z lastnim denarjem in prispevki svojih članov pripomogel do te nove pridobitve.

R. D.

Kolesar je obležal mrtev

15. novembra ob 17. uri se je pripetila huda prometna nesreča v Bošanju pri Sevnici. Voznik osebnega avtomobila Anton Polanec iz Loke je pripeljal iz Rače proti Sevnici. V Bošanju je pripeljal nasproti kolesar Peter Deželak iz Mrtoveca pri Bošanju, ki je vozil brez luči in cik-cak po sredini ceste. Prišlo je do trčenja. Kolesarja je vrigo na pokrov prijaznika, od tam na streho avtomobila, po 10 metrih vožnje pa na tla. Pri tem je dobil tako hude poškodbe, da je na kraju nesreče umrl. Na avtomobilu in kolesu je za okrog 2.150 dinarjev škoda.

SEVNIŠKI VESTNIK

Le znanje je pravo orožje

Ker je konferenca ZK poostrila odgovornost, se je močno izboljšala kadrovska zasedba

S konferenco krajevnih organizacij ZK v Trebnjem, ki je bila 11. novembra, so se končale letne konference, na katerih so opravili pregled dela, opravljenega v minulim mandatnem obdobju, ter izvolili nova vodstva.

Z veliko aktivnostjo občinskega vodstva ZK, občinske konference in komiteja se je povečal njegov ugled med članstvom ZK ter med drugimi občani. Tako je na primer sklep o sprejemanju odgovornih funkcij in nalog, ki ga je sprejela na deveti seji občinska konferenca ZK, imel za posledico, da so bile letošnje kadrovske priprave boljše kot mnogo let doslej.

Na konferencah so kritično, ponekod celo preveč, obravnavali dosedanje delo, odnos do mladine, sprejemanje novih članov ZK, organizacijske oblike in drugo. Ker je praksa tako pokazala, bodo v treh največjih krajevnih organizacijah ustanovili še oddelke, ki se bodo pod vodstvom sekretarjev sestajali posebej. Pomembna ugotovitev z več konferenc je tudi, da se morajo člani ZK stalno izpopolnjevati v teoretičnem in praktičnem znanju, če hočejo slediti razvoju, ločiti napredna od zastaralih stališč in biti na čelu tistih, ki si prizadevajo k napredku. Šele tako bomo komunisti lahko resnično enotni v akciji.

Oddali bodo še več zemlje

KZ Trebnje namerava za pet let oddati v kooperacijsko proizvodnjo 400 ha združnih zemljišč

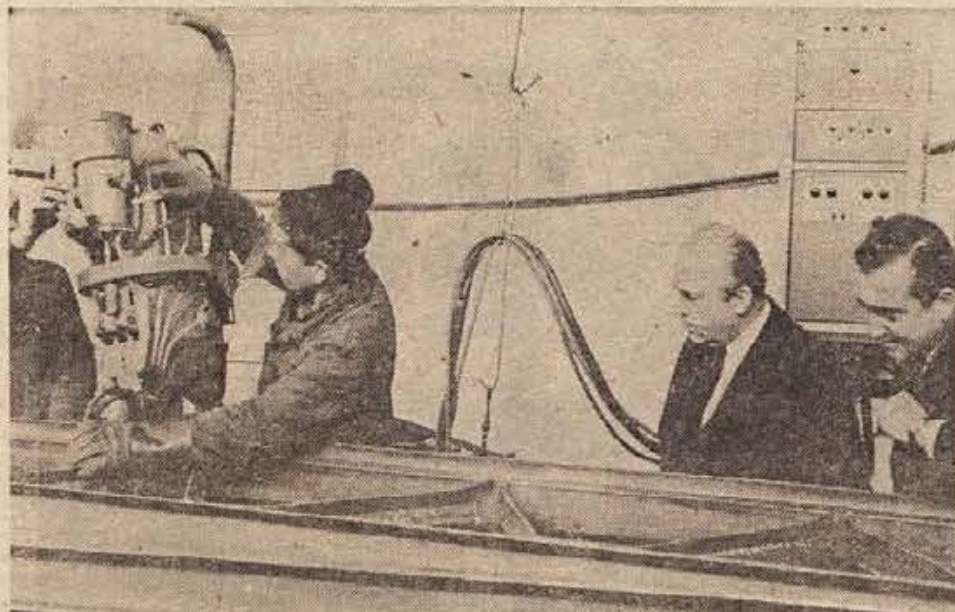
Na prošnjo komiteja občinske konference ZK je vodstvo KZ Trebnje sporočilo največje smernice za delo te gospodarske organizacije.

V poročilu je rečeno, da zadruga ne more določene načrtovati, dokler ni po vsem jasna splošna kmetijska politika. Poudarjeno je tudi, da se položaj kmetijstva kot panoge že nekaj let zaporedno slabša, kar močno vpliva tudi na zadrugo in njihovo lastno proizvodnjo.

Usmeritev dela KZ Trebnje bo v prihodnje slonela na povečanju in poglobljanju kooperacijskih odnosov z zasebnimi kmeti, razvijanju trgovine, prodaji mesa

in drugih donosnih dejavnosti. Lastno proizvodnjo bo zadruga še zmanjšala s tem, da bo ukinita tudi delovišče Jezero in hosta tako ostali le še delovišča: Mala Luka in Mokronog.

Že v tem letu je zadruga oddala v pogodbeno proizvodnjo 320 ha združnih zemljišč. Za naprej ima v načrtu oddajo 400 ha zemljišč za določeno pet let, kar je precej več kot polovica vse družbene zemlje. To svojo odločitev utemeljuje s tem, da bodo zemljišča bolj izkoriščena, da po ukinitvi pitališča Martinja vas ne potrebuje toliko krme in da bo precej večja kooperacijska proizvodnja.

Z OBISKA PREDSEDNIKA GOSPODARSKE ZBORNICE SRS v TREBNJEM: direktor KEMOOPREME Ivan Gole razlaga predsedniku zbornice Leopoldu Kresetu delovanje naprave za točkasto varjenje, pomembne tehnične novosti, ki jo podjetje uporablja pri izdelovanju tipskih montažnih proizvodnih dvoran. (Foto: M. Legan)

OB OBISKU PREDSEDNIKA GOSPODARSKE ZBORNICE V TREBNJEM Zbornica bo pomagala pospeševati investicije v manj razvita območja

Predsednik Leopold Kresa je obiskal Kemoopremo, Dano, TSS in Iskro

Kot smo na kratko že poročali, je bil 11. novembra na obisku v trebanjski občini Leopold Kresa, predsednik republiške gospodarske zbornice Spremljala sta ga inž. Pariš, predsednik UO sklada republiških gospodarskih rezerv, ter Marjan Jenko, poslanec trebanjske občine v republiškem zboru.

Preden so gostje obiskali nekatera podjetja, jih je predsednik občinske skupščine Trebnje Ciril Pevec seznanil s položajem gospodarstva v občini, ki se bori z mnogimi težavami, značilnimi za kmetijska manj razvita območja. Predsednik gospodarske zbornice je pojasnil politiko zbornice do teh vprašanj, ki zadevajo razvoj zaostalih območij. Dejal je, da se bo v prihodnje gospodarska zbornica mnogo bolj zavzemala za to, da bodo močna podjetja iz industrijskih središč gradila svoje obrate v manj razvitih krajih (seveda po ekonomskih kriterijih), pri čemer pa jim morajo iti občine na roke.

Seznanjen je bil tudi s pravnimi za gradnjo tovarne za predelavo krompirja, od katere dolensko prebivalstvo veliko pričakuje. Soglašal je s tem, da je treba pohiteti, saj je zaradi pomanjkanja investicijskega denarja nekaj časa že zamujenega in obstaja bojazen, da bi tako tovarno prej zgradili kje drugje. Dodal je tudi, da bo zborni-

ca pomagala pri pridobivanju denarja, potrebnega za gradnjo.

Gostje so zatem obiskali KEMOOPREMO, kjer so si ogledali izdelovanje tipskih montažnih industrijskih dvoran, ki jih je v razmeroma kratkem času osvojilo to podjetje. Direktor Ivan Gole jih je seznanil z načrti za povečanje proizvodnje, po katerih bi podjetje v nekaj letih doseglo 3 do 4 milijarde starih dinarjev celotnega dohodka. Tov. Kresa je med drugim

Priprave na zbere volivcev

Danes, jutri in v soboto bodo v trebanjski občini sestanki odborov vseh krajevnih organizacij Socialistične zveze, na katerih bodo obravnavali priprave na decembrske zbere volivcev ter praznovanje dneva republike. Na teh zborih bo treba izvoliti nove svete krajevnih skupnosti, razen tega bodo posvečeni tudi novostim v statutu občine ter zbiranju pomoči za prebivalce Banjaluke.

Naiveč pomoči je dal KPD Dob

Po dosedanjih podatkih o zbiranju pomoči od potresa prizadetim ljudem v Bosenski krajini je največ prispeval prek sindikalne podružnice KPD Dob pri Mirni — kar 7.760 dinarjev. Zanimivo je, da so se akciji zelo odzvali tudi obsojenci, ki so od svojega zaslužka v delavnicah Kazensko-poboljševalnega doma prispevali okoli 3.000 novih dinarjev.

Spet sindikalno šahovsko prvenstvo

V počastitev dneva republike bo občinski sindikalni svet Trebnje v sodelovanju s šahovsko sekcijo tudi letos priredil tradicionalno občinsko sindikalno šahovsko prvenstvo. Srečanje sindikalnih ekip bo v četrtek, 27. novembra, ob 16. uri v sejni sobi občinske skupščine.

dejal, da bi takim perspektivnim podjetjem morali v začetku pomagati s posojili, ob tem pa je obsojal preveliko splošno porabo, predvideno za prihodnje leto, ki gospodarstvu odteguje preveč denarja, tako da ga primanjkuje za zelo koristne gospodarske naložbe.

Na MIRNI so si gostje ogledali tovarno rastlinskih specialitet in desulfuracijo DANO ter Tovarno šivalnih strojev, kjer so se zanimali zlasti za razvojne možnosti te tovarne v okviru podjetja IMV iz Novega mesta.

Obiskali so tudi obrat ISKRE v Mokronogu, ki zdaj zaposluje le še 75 ljudi ali polovico manj kot pred nekaj leti. Izmed vseh Iskrinih obratov na Dolenskem edini zadnja leta ni napredoval. Tov. Kresa je menil, da bi mokronoški obrat v okviru kake sorodnejše Iskrine tovarne, na primer tovarne iz Sremiča, dosegel verjetno večji napredek kot zdaj, ko spada pod tovarno Pržanj, ki dela druge izdelke in se ne zanima dovolj za razvoj obrata v Mokronogu.

M. LEGAN

Prisilna uprava ne bo vplivala

Zaradi znanih napak v poslovanju podjetja MODNA OBLAČILA iz Ljubljane, je bila te dni uvedena prisilna uprava pod vodstvom direktorja JUGOTEKSTILA. Kot smo izvedeli, vse to ne bo vplivalo na razvoj trebanjskega obrata, ki prav zdaj gradi nove prostore, tako da bo skupno zaposloval blizu 300 ljudi. Spodbudno je tudi, da je trebanjski obrat dosegel letos najboljše proizvodne uspehe med vsemi obrati tega podjetja.

Za SZDL toliko kot letos

Izvršni odbor občinske konference SZDL je v četrtek sprejel poročilo sekretarja Toneta Ziberta o dosedanjem delu ter o porabi dotacije za delovanje Socialistične zveze. Sprejel je tudi okvirni delovni program za prihodnje leto, za kar bo organizacija potrebovala toliko denarja, kot ga je dobila ob občinske skupščine za leto 1989, to je 10 in pol milijona starih dinarjev. Večina stroškov za volitve je bila všteta posebej.

Šole kar v štirih krajih

Vse kaže da bodo letos začele delovati večerne kmetijske šole kar v štirih krajih trebanjske občine: v Dorniču, Knežji vasi, Dol. Nemški vasi in Velikem Gabru, kjer bo tudi nadaljevalni drugi letnik take šole. Temeljna izobraževalna skupnost, ki je sprva namenjena za kmetijsko šolanje 50.000 novih dinarjev, je sklenila, da zadostuje 20.000 dinarjev. Delavska univerza je predvidevala tudi prispevek udeležencev šole v znesku 100 novih dinarjev, ki pa je po mnenju ljudi prevelik.

Ples s »Fanti izpod Brneka«

V soboto, 15. novembra je bil v restavraciji »Dana« v Mirni ples, na katerem je igral znan trebanjski ansambel »Fanti izpod Brneka«. Ples je obiskalo mnogo mladih in starih, kar dokazuje, da je ansambel res priljubljen. Takih plesov si Mirnčani še želimo in vsi smo mnenja, naj bi bil tak ples vsako soboto. M. N.

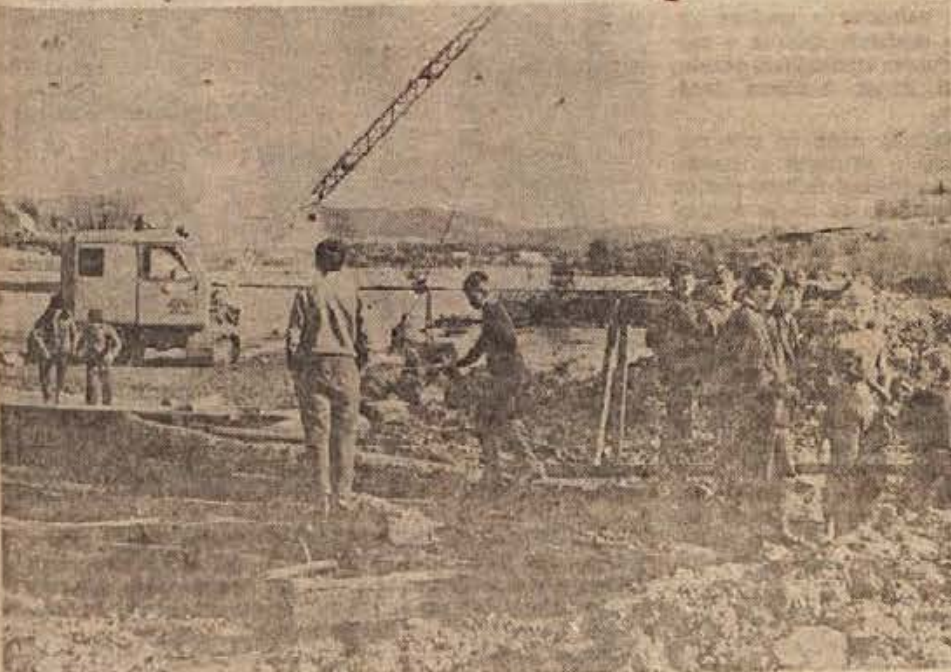
POHIŠTVO!

V BLAGOVNICI

KMETIJSKE ZADRUGE TREBNJE

v združnem domu nudijo veliko izbiro pohištva za spalnice, dnevne sobe, kuhinje in druge prostore.

Obiščite BLAGOVNICO V TREBNJEM, ki je odprta NON-STOP!

Nenadno močno deževje ob koncu tedna je povzročilo, da je Temenica znova zalila travnike od Trebnjega proti Ponikvam. Voda se je tako naglo umaknila, kot je narasla. Otroci so pri Mizarski delavnici (na sliki), kjer delajo novo strugo, ločili ribe po zalitih kotanjah in jih metali nazaj v Temenico. (Foto: Legan)

TREBANJSKE IVERI

■ NAKUPOVALNA MRZLICA. Zaradi glasov o podkratitvi olja so imele vse trgovine s prehrabnimi proizvodi izredno bogato boro. Ljudje so nakupovali, kot že dolgo ne. Samo ena Mercatorjeva prodajalna je prodala v enem sedmim dnevu kar 1.600 litrov olja. Zabele torej ne bo zmanjkalo, če že zmanjkajo toliko opevana ustalelost naših cen.

■ PIONIRJI SE PRIPRAVIJAJO. Mirni člani strelske družine »Frane Kresa-Cobana« se pod vodstvom Jerneja Pavlina vrsto pripravljajo na občinsko pionirsko prvenstvo, ki bo za dan republike na Mirni. Strelišče v Trebnjem je zdaj precej bolj opremljeno.

■ NASTOP BORISA FRANKA. Ansambel Borisa Franka se bo nastopil tudi v Trebnjem. V dvorani prosvetnega doma bo nastopil v nedeljo, 23. novembra, ob 19.30. Vstopnina je 6 dinarjev za odrasle.

■ SPET O MRLIŠKI VEZICI. Da je primarna mrliška vezica na pokopališču v kraju vse bolj potrebna, dokazuje tudi to, da se o tem govorilo celo na letni konferenci krajevnih organizacij ZK prejšnji teden. To naj bi izpeljal nov svet krajevnih skupnosti, ki bo v kratkem izvoljen. Na konferenci so dodali, da je mlinca najboljše organizacijo civilnih pogrebov.

■ NACRTI SO NAREJENI. Pripravljeni so načrti za postavitev streliščne stavbe in dokončno ureditve strelišča v Prapročah. Ostalo pa je vprašanje, če se bo strelski družini posrečilo zbrati potrebni denar.

■ DELITEV OBLEK. Občinski odbor Rdečega križa zbira prijave krajevnih organizacij, da bi razdelil stara oblačila in obutev, ki so jo aktivisti organizacije obrali ob zadnji akciji.

■ IN SE ENKRAT O POSTAJI. Prejeli smo pismo, v katerem se pomik S. S., ki je potoval skozi kraj, sprašuje, kako je mogoče, da nihče ne poskrbi, da bi kraj vendarle imel kolikor toliko primerno avtomobilno postajališče.

■ TEMENICA SE JE RAZLILA. Ob močnem nalivu ob koncu tedna je Temenica spet zalila travnike od Trebnjega proti Ponikvam. Regulacija potoka bo na vrsti, ko bo urejena Mirna. Tako predvideva program regulacijskih del.

■ MALOMARNOST. Vselej je žalostno, če smo zbudili odgovornost, ga človeka zaradi malomarnosti. Zdar tudi na javno besedo ni odziva, sicer ne bi reklamnega deska Tomosovega servisa ob cesti v Trebnje še vedno ležala na tleh ali ostala toliko časa razbita v trina Avto-moto društva.

Kočevje za Banjaluko

V zadnjih 14 dneh so v kočevski občini zbrali še naslednje prispevke za Banjaluko: TRCOPROMET 2000 din iz sklada skupne porabe, GYMNAZIJA 200 din (1 odstotek od osebnih dohodkov), osnovna organizacija Rdečega križa Livold je na lastno pobudo zbrala pri zasebnikih in upokojencih 305 din, Združenje kmetijsko gozdarsko posestvo obrat Livold 485 din, MELAMIN 4770 din, LIK solsko opremo za dva razreda, vredno 8000 din, ITAS 10.000 dinarjev iz sklada skupne porabe, občinski sindikalni svet 2000 din, AVTO KOČEVJE dva prevoza do Banjaluke v vrednosti 3000 din. Zbiranje pomoči s tem še ni končano. Samoupravni organi v delovnih organizacijah, ki se sestajajo v teh dneh, še vedno razpravljajo o pomoči, ki jo bodo v raznih oblikah še prispevali (material, denar, odpisovanje dolgov banjaluškim delovnim organizacijam itd.). Mladi člani RK pa zbirajo po šolah dinar za Banjaluko, vendar rezultati teh akcij še niso znani.

Zamujeno delo

Ovinek pri Stalcerjih v kočevski občini bi moralo Cestno podjetje Novo mesto preloziti že letos. Denar za ta dela je v svojem letošnjem proračunu zagotovil republiški cestni sklad. Čeprav se naglo bliža zima, Cestno podjetje še vedno ni začelo z deli. Nekateri trdijo, da bo Cestno podjetje opravilo zemeljska dela se letos in v prihodnjem letu preložitve ovinka dokončalo. Čimbolj pa se bliža konec leta, toliko bolj prevladuje prepričanje, da letos to delo sploh ne bo opravljeno.

300 litrov krvi

V zadnji letošnji krvodajalski akciji v kočevski občini, ki je bila 4. novembra, je oddalo 254 krvodajalcev (nadaljnjih 11 je bilo odklonjenih) skupno 801 krvi. Kar 157 izmed teh krvodajalcev je letos že drugič oddalo kri. Skupno pa so letos krvodajalci v kočevski občini v štirih odzemnih dneh (3-krat že v maju) oddali nekaj nad 3000 litrov krvi. Plan, ki je za leto predvideval 800 odzemov, so krvodajalci občutno presežili, saj jih je oddalo kri skupno kar 949.

DROBNE IZ KOČEVJA

GOSTJE SGP ZIDAR so bili gradbeni in Celja, ki so obiskali Kočevje. Najprej so si ogledali mesto in njegove znamenitosti, nato pa so se pomerili v odbojni, streljanju z rano puško, šahu, kuglanju in malim nogometu. Zmagovalci so dobili posebno priznanje. Kasneje je bil še prijateljski sestanek, katerega cilj je bil, da so se člani obeh kolektivov med seboj še bolj seznanili. Kočevski gradbeniki bodo Celjanom obisk vrnil.

ZADNJI NALIV je pokazal, da bo na novih zelenicah potrebno urediti odtok površinske vode. Na zelenicah je zdaj običajno glina, ki ne prepusča vode, zato nastajajo na njih najprej luže, ko pa je voda preveč, se odteka na pota in steze.

PRIVADILI SO SE 28 potrošniki na nov način trgovanja odroma prodaje v NAMI. Zda je v lokalu že več kupcev kot rado, vedneže. Tudi dolgočasnost kar pridno potiskajo stran in osebe ima precej dela, da ne razpusti preveč blaga trgovine brezplačno v NAMI pravijo, da so sicer računali, da bo nekaj blaga pokradeno, saj se jim posebno dogaja tudi v njihovih prodajalnah v dru-

Pri tehničnem pouku se učenci navajajo na razne ročne in tehnične spretnosti. Tehnične delavnice v novi osnovni šoli v Kočevju so zelo lepe, svetle in primerne za ta pouk. Učenci so staknili glave skupaj in ugotovljajo, kdo bo naredil boljši periskop. (Foto: Primc)

Kaj vse bo v Kočevju prihodnje leto?

Asfaltiranih bo 1100 m cest - Kopališče na Rinži - Še dve ulici dobita javno razsvetlavo

Svet krajevnih skupnosti Kočevje-mesto je že sestavil predlog programa komunalnih del za prihodnje leto in ga dal v obravnavo pristojnim občinskim organom, nato pa bodo o njem razpravljali še na zboru občanov.

Svet predlaga, da bi prihodnje leto asfaltirali Trg svobode (stari del mesta) v dolžini 400 m, cesto v združeno naselje v Kolodvorski ulici (200 m) in cesto v Mahovnik od Huhličeve hiše do odcepa proti Agroservisu (500 m). Javno razsvetlavo nameravajo urediti na Tomšičevi cesti in na delu Ljubljanske ceste od Sajeveve hiše do odcepa Novomeške ceste.

V zgornjem delu Mahovnika nameravajo očistiti okoli 200 m struge Rinže, odstraniti grmovje in napraviti stopnice, da bi olajšali kopalcem vstop v vodo. Če bi uredili še nekaj kabin in poljsko stranišče, bi bilo kopalcem poletje zelo ustreženo, vsi stroški ureditve pa ne bi presegli 10.000 din.

Poleg tega bi bilo prihodnje leto nujno treba očistiti odprti vodni kanal ob Ljubljanski cesti, ob novi Tomšičevi cesti spraviti odprti odtočni

kanal pod zemljo (betonske ovi) in urediti pločnik, parkirni prostor za avtobusno postajo urediti vsaj v makadamski izvedbi, urediti zemljišče, kjer je predvidena lokacija javnega kopališča, določiti lokacijo in zagotoviti denar za gradnjo vsaj dveh otroških igrišč ter vključiti v redno vzdrževanje še vse tiste stranske in nove ulice, ki doslej niso bile redno vzdrževane.

Napad na kolono na pohodu

ZROP izvedel več uspešnih vaj - Delovne organizacije denarno pomagale rezervnim oficirjem

Na nedavnem ustanovnem občnem zboru Združenja rezervnih oficirjev in podoficirjev kočevske občine so ugotovili, da so v preteklem letu izvedli več poučnih akcij. Med najuspešnejše sodijo nedvomno: napad na kolono na pohodu, raketni napad na topniške položaje in taktično-tehnični zbor.

Zanimivo je, da so vse te in še nekatere druge akcije, ki sodijo v program strokovnega izobraževanja rezervnih oficirjev in podoficirjev, uspešno izvedli, čeprav je dobil upravni odbor le 600 din dotacije (od aprila 1968 do danes). Veliko razumevanja za delo rezervnih oficirjev so pokazale nekatere delovne organizacije - med njimi največje kemična tovarna - ki so jim namenile kar 3100 din pomoči. Razen tega so člani sami pokazali posluš za finančne težave svoje organizacije in niso nikoli zahtevali povračila za izbuljeni delovni čas ali za prevozne stroške oziroma kilometrine.

Na občnem zboru so se seveda pogovorili o svojem nadaljnjem strokovnem izpopolnjevanju in izvolili nove vodstvene organe organizacije.

Pomoč jamarjem

Jamarška sekcija Kočevje je pred kratkim zaprosila turistično društvo Kočevje za 500 din denarne pomoči. Ker so jamarji v zadnjem obdobju zelo prizadevno raziskovali podzemne jame in tesno sodelovali s turističnim društvom, jim je upravni odbor dodal še nekoliko večjo pomoč, in sicer 800 din. Jamarji si že dve leti prizadevajo, da bi v bližini Kočevja odkrili in usposobili za turistični obisk vsaj eno jamo.

Bazen spet na dnevnem redu

Do 10. decembra bodo delovne organizacije povedale, če bodo prispevale za plavalni bazen

Občinska skupščina Kočevje je zaprosila vse delovne organizacije v občini, naj ji najkasneje do 10. decembra sporoče, če se strinjajo, da bi v Kočevju zgradili plavalni bazen, in če so gradnja bazena pripravljene financirati.

To okrožnico je občinska skupščina poslala delovnim organizacijam na podlagi priporočila, ki je bilo sprejeto na eni zadnjih njenih sej.

O gradnji plavalnega bazena bodo razpravljali tudi občani na prihodnjih zborih volilcev. Povedati bodo morali, če so za to gradnjo pripravljene plačevati tudi krajevni samoprispevek.

Plavalni bazen bi bil velika pridobitev tako za rekreacijo domačinov kot za napredek turizma. Turisti, ki pridejo v Kočevje, se najprej nekje nastanijo, nato si ogledajo zanimivosti mesta, potem pa jih večina vpraša: »Kje bi se lahko okopal?« Prav zato trdijo turistični delavci, da je

med nujno potrebnimi turističnimi investicijami v občini tudi plavalni bazen.

Po oceni urbanistov iz leta 1966 bi plavalni bazen takrat veljal, če bi bil zgrajen pri kemični tovarni, 1,5 milijona din. Zelo verjetno pa bi danes bazen veljal dosti več.

Testirni center v Kočevju

Avto-moto zveza Jugoslavije namerava prihodnje leto tudi v Sloveniji zgraditi 12 tehnično-turističnih avto-baz (testirnih centrov), ki bodo nudile pomoč domačim in tujim avtomobilistom. Iz zanesljivih virov smo zvedeli, da bo ena izmed njih postavljena v Kočevju. Gradnja bo veljala okoli 300 tisoč din, dograjena pa bo predvidoma do novembra prihodnjega leta. Njena lokacija še ni določena, zelo verjetno pa bo stala nekje v bližini bencinske črpalke.

Sosedje nas že preHITEVajo

Na hrvatski strani asfaltirajo ceste III. reda

Prebivalci na slovenskem bregu Kolpe v kočevski občini že nekoliko z zavistjo gledajo preko reke, kjer v sosednji čabranski in delniški občini sicer počasi, a vztrajno urejajo vasi in asfaltirajo ceste. Pravijo, da je kočevska občina revna, vendar sta sosednji občini še revnejši. Če na oni strani Kolpe najdejo denar za urejanje vasi in asfaltiranje, bi ga morali najti tudi na tej strani.

Sosedje Hrvatje so pred kratkim asfaltirali cesto, skozi vas Grbajel, vse potrebno pa so pripravili tudi za asfaltiranje glavne ceste skozi vas Turki, Gašparci in Plešoj. Cesto drugega in tretjega reda skozi več ostalih vasi pa so že asfaltirali, na primer skozi Gerovo, Cabar, Prezid, Malo selo, Tršče, Crni lug in še nekatere.

Tako prebivalci vasi na hrvaški strani Kolpe dihaajo svež in čist zrak, na slovenski strani pa se duše v prahu, kadar pripelje skozi vas kakšno motorno vozilo.

Občinska skupščina Kočevje, krajevnih skupnosti in vsi občani bodo končno le morali najti denar za asfaltiranje cest. Morda bi po zgledu sosedov najprej modernizirali ceste skozi naselja, nato

pa še na ostalem delu. Tako bi postopoma le uredili ceste, ki so zdaj najslabše v republiki, če bomo pa še nekaj let odlašali, se bomo lahko spohvalili, da imamo najslabše ceste v državi.

Nova bencinska črpalka

Do prihodnje jeseni, ko bo dograjen motel na Jasnici, bo v njegovi neposredni bližini ob cesti Kočevje - Ribnica odprta tudi nova bencinska črpalka. Kot smo zvedeli, bo do prihodnje jeseni dograjena črpalka le na eni strani ceste. Nekaj let kasneje, ko bo modernizirana cesta do Broda na Kolpi, pa bodo zgradili bencinsko črpalke še na nasprotni strani ceste.

Srečanje koroških borcev

Pred kratkim so se v domu upokojencev v Kočevju srečali koroški borci iz območja vse občine. Ob tej priložnosti so se pogovorili o svojem delu in težavah ter drugem. Srečanja se je udeležilo 40 koroških borcev, v vsej občini pa je živih še okoli 45.

Vedno več turistov na Kočevskem

Tudi Kočevska mora priti v srednjeročni plan razvoja turizma Slovenije - Zagotoviti je treba stalne vire za financiranje turistične dejavnosti - Slabe ceste so velika zavora za večji turistični promet

Na nedavni seji upravne odbori Turističnega društva Kočevje so razpravljali o turističnem prometu v prvih desetih mesecih letos, o perspektivnem razvoju na Kočevskem in pripravah na občni zbor društva.

Ko so razpravljali o turističnih dosežkih v prvih letošnjih desetih mesecih, so ugotovili, da v zadnjih treh letih število nočitev razmeroma hitro narašča, menjava tujih valut se je več kot podvojila, občutno pa je porastel tudi promet v prodajalni spominkov. Poleti so bili pogosto v zadrugi, kam z gosti, saj so bile prenočitvene zmogljivosti v gostiščih povsem zasedene.

Večjih prireditev letos v kočevski občini ni bilo, manjših pa je bilo kar pecej. Turiste

in seveda domačine so predvsem pritegnile razstave likovnega salona, nastopi glasbene šole, športne prireditve, humanitarni in filatelistični razstave in druge prireditve. Med uspehe si turistično društvo lahko pripíše tudi izdajo prvega barvnega prospekta Kočevske.

Glavna dva neuspeha pa sta bila, da društvu skupaj z ostalimi družbeno-političnimi organizacijami ni uspelo organizirati izseljenskega piknika in organizirati izleta v okolico Trsta, se pravi vrniti obisk tržaškim Slovincem, ki so tam obiskali Kočevsko.

Ko so razpravljali o perspektivnem razvoju turizma na Kočevskem, so ugotovili, da Program razvoja turizma v občini Kočevje, ki ga je lani izdelala Dolenjska turi-

stična zveza, ni nobena iluzija ali utopija, kot so ga ocenili nekateri, pač pa je zelo verjetno, da je celo preskromen, čeprav predvideva v naslednjih 30 letih kar 11 milijard starih dinarjev investicij za področje turizma.

Hkrati so sklenili, da bodo ukrenili vse, da bo tudi kočevsko območje prišlo v srednjeročni plan razvoja turizma Slovenije. Prav zato bodo v kratkem povabili na razgovor o razvoju turizma na Kočevskem predsednika Turistične zveze Slovenije dr. Danila Dougana. Razen tega bodo predlagali občinski skupščini, naj čimprej uresniči svoj sklep, da bo turistična dejavnost v občini imela reden vir financiranja, se pravi, da bo dobivala določen del prometnega davka od prodaje blaga na drobno.

Se letos osamosvojiti stanovanjsko gospodarstvo

Namensko trošiti denar stanovanjskega gospodarstva - O tem bo razpravljali delavski svet

Služba družbenega knjigovodstva je oktobra po uradni dolžnosti pregledala finančiranje in kreditiranje stanovanjske izgradnje pri Stanovanjsko komunalnem podjetju Ribnica.

Ugotovitve so pokazale, da bo končno le treba zahteve občinske skupščine iz februarja 1968 dosledno izvršiti najkasneje do 1. 1. 1970.

Pri tem je mišljeno predvsem, da je treba dosledno

namensko uporabljati denar, ki se zbira v okviru stanovanjskega gospodarstva, se pravi, da tega denarja ne bi za daljše ali krajše obdobje uporabljali izven dejavnosti stanovanjskega gospodarstva.

O teh vprašanjih bo te dni razpravljali delavski svet enote za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami, v katerem so razen članov kolektiva tudi predstavniki javnosti (stanovalec in lastnik stanovanj).

Novi most med Dolenjo vasjo in Prigorico bo predvidoma dograjen za 29. november. Upajmo, da del ne bo zavrla slabo vreme. Gradi ga SGP ZIDAR iz Kočevja. Novi most bo zelo trden. (Foto: Prime)

Spomladi o programih

V ribniški občini pripravljajo programe razvoja

Tudi v ribniški občini so se začeli pripravljati na izdelavo regionalnega prostorskega plana, ki bo med dolenski in obalnimi deli tudi občini Ribnica in Kočevje.

Pred kratkim se je sestala komisija za pripravo srednjeročnega plana gospodarstva. Njeni glavni nalogi sta, da bo sodelovala z DOMINVE STOM iz Novega mesta, ki bo izdelal zasnovo gospodarskega razvoja za vso Dolenjsko, in da bo spodbujala delovne organizacije, naj pripravijo svoje programe razvoja. Komisija po nato pripravi delovnih organizacij primerjala z izhodišči za vojne programe razvoja, ki jih izdelujejo strokovne in znanstvene službe za vso republiko.

Pričakujejo, da bodo osnuteki teh planov oziroma programov izdelani do maja ali junija prihodnje leto, nato pa bodo o njih organizirali javno razpravo.

Asfaltirati cesto

Na nedavni seji sveta krajevne skupnosti Ribnica so razpravljali tudi o komunalnih vprašanjih Ribnice in okolice. Zahtevali so, naj Stanovanjsko komunalno podjetje po hiti z urejanjem zemljišča v okolici ribniških stolpičev. Razen tega so se strinjali z upravičenimi željami prebivalcev Mlake, da bi se letos - če bo dovoljevalo vreme - asfaltirala cesta Ribnica-Mlaka, ki je dolga okoli 600 metrov.

Gospodarstvo je lepo napredovalo

Največji napredek sta dosegla INLES in RIKO - Vsi prispevali za žrtve potresa v Banja luki - V razpravah o gozdarstvu je bilo danih mnogo koristnih predlogov, vendar niso vsi sprejemljivi

Vodstvo občinskega sindikalnega sveta Ribnica je na zadnji seji razpravljalo tudi o zbiranju pomoči za od potresa prizadete v Bosanski krajini. Ugotovili so, da so prispevali pomoč v denarju skoraj vsi delovni kolektivi. Zbiranje pomoči se traja, čeprav je malone vsak zaposleni prispeval za Banjaluko.

Poziv za pomoč od potresa prizadetih krajev sta naslovila na delovne kolektive in občane občinski sindikalni svet in občinska konferenca SZDL. Naši ljudje so tudi tokrat, z razumevanjem prispevali svoj delež.

Pogovorili so se tudi o priporočilih na občini, ki bo v drugi polovici decembra. Na njem bo občinsko sindikalno vodstvo podalo obznanje o dvoletnem delu in poročilo o položaju gospodarstva v občini. Z zadovoljstvom lahko zapišemo, da je gospodarstvo v zadnjih dveh letih doseglo lepe uspehe. Posebno zadovoljiv napredek so zabeležili v INLES, RIKO, Pletilnici žičnih mrež in Sodržišč ter nekaterih obratih, katerih matična podjetja imajo sedež izven občine. Med njimi posebno izstopa tekstilni obrat SUKNA Zapuže v Jurjevicah.

Na seji so razpravljali tudi o delu v zvezi z usklajevanjem samoupravnih aktov delovnih organizacij. Občinski sindikalni svet je opozoril sindikalne organizacije, naj sodelujejo pri usklajevanju teh aktov.

Pogovorili so se še o ugotovitvah javne razprave o gozdarstvu. Menili so, da je bilo na razpravah danih precej koristnih predlogov, vendar niso vsi sprejemljivi. Z zasebnimi gozdovi bo treba gospodariti čim bolj in načrtno. Zato bodo morale goz-

darske organizacije tudi v bodoče imeti pomembno vlogo pri varovanju gozdov.

K. O.

Ribnica: jubilejno leto

V ponedeljek, 17. novembra, je bila v Ribnici razširjena seja občinske zveze za telesno kulturo. Na seji so sprejeli program dela in sklenili, da bo prihodnje leto jubilejno za ribniško telesno kulturo, saj bodo praznovali 70-letnico organizirane telesne kulture v ribniški dolini, 25-letnico telesne kulture po osvoboditvi, 20-letnico društev Partizan in 10-letnico načrtovanja rokometu.

POPRAVEK

V sestavku »Bil sem večni tajnik«, objavljen v 46. številki Dolenjskega lista, je tiskarski skrat v drugem odstavku izpustil celo vrsto v rokopisu in s tem precej spremenil smisel. Ta del bi se moral torej glasiti tako: »Član uprave Vodne skupnosti Kočevje-Ribnica in njen podpredsednik je bil v letih, ko so zgradili vodovod. Bil je tajnik ribniškega festivala, ko je bil obnovljen ribniški grad in odprt muzej v njem, in seveda tudi predsednik Muzejskega društva.«

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

GOZDARSKI DOM v Ribnici, ki je postal znamenit po nad 20 let dolgi gradnji, je pred kratkim dobil posebno ustanoviteljsko vanj so se vpletli družbeno-politične organizacije. V spodnjih prostorih je občinski komitej ZK, občinska konferenca SZDL, občinski sindikalni svet, občinski odbor ZZZ NOV in ribniška krajevna skupnost.

LEPO NAPREDUJE gradnja novega stolpiča v novem delu Ribnice. Gradili so ga začeli poleti, v treh dneh pa so dobili streho. Tako bodo gradbena dela končana do predvidenega roka. Računajo, da bo stolpič vseljiv septembra prihodnje leto. Kljub pozni jeseni je zaradi lepote vremena gradbena dejavnost v Ribnici še razgibana. Tudi prihodnje leto se obeta gradbenec precej dela.

NAD 300 LET STARO HIŠO imajo pri Sv. Gregorju. To je, kot trdijo domaćini, najstarejša hiša na Slemenih. Je še lepo ohranjena, poznavalet pa trdijo, da je to značilna slovenska kmetijska hiša iz tistega obdobja. Ohr-

Hladilni bazeni za mleko

Se pred prvimi vročimi dnevi v prihodnjem letu bodo po vseh na območju KZ Ribnica, kjer so zbiralnice mleka, postavili 17 večjih in 16 manjših hladilnih bazenov za mleko. Za nakup in postavitve bazenov bodo prispevali v enakih delih kmetijska zadruga, Ljubljanske mlekarne in kmetje, ki prodajajo mleko. Koliko bosta veljala, še ni dokončno znano, prvi izračuni pa kažejo, da se bo števila gibala okoli milijona din.

Komisija ze dela

Komisija, ki ugotavlja potrebo za dodeljevanje kreditov iz sklada za gradnjo stanovanj borcev, je v ribniški občini že začela delati. Najprej bo točkovala stanovanja vseh prosilcev, ki jih je okoli 200, nato pa določila, kdo je najprej upravičen do kredita in v kakšnem znesku. Delo komisije je zelo zahtevno in odgovorno, saj se nobenemu prosilcu ne sme zgoditi krivica. Komisiji pomagajo pri njenem delu krajevne organizacije Zveze borcev.

Denar bo varen

Kmetijska zadruga Ribnica bo z novim letom organizirala samostojno hranilno-kreditno službo za kmete, ki bo imela svoj upravni odbor. Za varnost viog bo jancija republika. Služba bo odobravalja v bodoče tudi vsaj srednjeročne kredite. Doselej je bila ta služba neposredno pri zadrugi, ki je ta denar uporabljala tudi za svoja obratna sredstva. Poslej bo morala zadruga kot ostali prosilci zaprositi za posojilo, če bo potrebovala denar.

Zamenjali bodo nedelavne

V zadnjem obdobju je delo mladinske organizacije v ribniški občini spet oživelo. Ustanovili so mladinska aktivna v PLETILNICI v Sodržiščah in SUKNU v Jurjevicah. Izvolili bodo tudi nove člane občinske konference, pri čemer bodo nedelavne člane zamenjali.

Slatnik: kanalizacijo grade

Prebivalci vasi Slatnik v ribniški občini so po dolgih letih dogovarjanja sklenili, da si bodo zgradili kanalizacijo. Dela bodo vredna okoli 4000 dinarjev. Nad polovico te vrednosti bodo prispevali v raznih oblikah vaščani sami, za razliko pa so zaprosili za pomoč občinsko skupščino in kmetijsko zadrugo.

Zgradili bodo še en počitniški dom

Novi dom ribniške počitniške skupnosti v Novem gradu je bil v glavni sezoni čisto zaseden, v drugih mesecih pa ne - Do prihodnje sezone bodo zgradili še en tak počitniški dom na otoku Krku

V novem domu počitniške skupnosti Ribnica v Novem gradu, ki ima 28 ležišč, je v juliju in avgustu letos letovalo 170 ljudi. Posamezniki so v njem letovali povprečno po 10 dni, kar pomeni, da je bil dom v glavni sezoni popolnoma zaseden. Žal pa je bil v septembru skoraj prazen.

Na dopustu v tem domu so se zelo prijetno počutili tudi družine z otroki, saj je v vsaki sobi kuhinlik in so tako lahko kuhali obroke za otroke. V domu ni restavracije, zato tudi ni bilo neprijetnega tručja. Za hrano pa je bilo kljub temu preskrbljeno v domovih »Urbana in »Pletenines.

Počitniški dom je bil dograjen šele tak pred letošnjo sezono, zato bo počitniška skupnost izkoristila zimsko obdobje za nadaljnje urejanje doma (fasada, nasad, parkirni prostor itd).

Počitniška skupnost bo

ustregla tudi želji tistih ljudi, ki ne bi radi vsako leto preživeli dopusta v istem kraju. Vse je pripravljeno, da bo zgradila še en počitniški dom, ki bo približno enako velik, kot je v Novem gradu, v Malinski na otoku Krku. Zemljišče so že odkupili, načrti so izdelani in licitacija za gradnjo razpisana. Graditi ga

bodo začeli čim prej, da bo po možnosti dograjen in opremljen do prihodnje turistične sezone. Tudi denar za gradnjo je že zagotovljen.

Želja upravnega odbora počitniške skupnosti je tudi, da bi delovnim ljudem omogočili čim cenejši in primernejši dopust. Prav zato nameravajo predlagati podjetjem, naj nudijo svojim članom primeren regres, da bodo lahko letovali na morju tudi tisti delavci, ki imajo številno družino in majhne osebne dohodke.

Odpovedano asfaltiranje cest

Cestno podjetje Novo mesto je odpovedalo za letos predvideno asfaltiranje ceste na Mlaki in ceste Žlebič-Ribnica - Ribničanje niso zadovoljni s počasnim moderniziranjem cest II. in III. reda v občini

Upravni odbor komunalnega sklada občine Ribnica je sprejel sklep o financiranju oziroma kreditiranju modernizacije ceste skozi Veliko Mlako in proti Opekarni ter o asfaltiranju še nekaterih drugih javnih prostorov v Ribnici. Dela so naročili pri Cestnem podjetju Novo mesto in se z njim dogovorili tudi za rok, do kdaj bodo dela opravljena.

Iz neuradnih, vendar zanesljivih virov smo izvedeli, da naročenih del Cestno podjetje Novo mesto letos ne more opraviti. Komunalnemu skladu bo s tem povzročena škoda, ker bodo prihodnje leto ta dela veljala več, kot znašajo sedanji predračuni.

Cestno podjetje je razen tega brez posebne utemeljitve odložilo asfaltiranje cestnega odseka Žlebič-Ribnica. Za ta odsek, ki je sicer asfal-

ga 9 km cest tretjega reda, s tako malo asfaltiranimi cestami se nahajajo skupaj s sosednjo kočevsko občino - ta ima še manj asfaltiranih cest - med tistimi občinskimi v republikah, ki imajo najmanj moderniziranih cest.

S takim odnosom Cestnega podjetja in republiškega cestnega sklada do urejanja cest v njihovi občini Ribničanje niso zadovoljni. Na zahtevo občanov in odbornikov bo občinska skupščina že na prihodnji seji temeljito razpravljala o vzdrževanju in modernizaciji cest v občini, hkrati pa seveda tudi odnosu Cestnega podjetja in republiškega cestnega sklada do njihove občine.

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli teden so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje malo-prodajne cene:

	(cena v din za kg)	
krompir	0,73	0,80
svetlo zelje	1,25	1,30
kisla zelje	2,30	2,10
kisla ropa	2,20	2,10
ohrovt	3,30	—
cvetača	3,70	3,40
fižol	—	—
v senju	7,05 in 7,35	6,00
čebula	3,40	3,50
česen	11,50	10,60
solata	4,00 in 9,50	2,50 in 4,20
paradižnik	4,20	4,20
korenje	2,00	2,00
peteršilj	4,10	—
zeleni	2,60	—
jabolka	1,40 in 1,80	1,00
hruške	3,40	3,10
grozdje	3,70	3,50
limone	6,20	6,20
pomaranče	5,90	5,90
mandarine	8,00	9,90
banane	6,20	6,90
jabca (cena za kos)	0,83 do 0,85	0,75 do 0,87

»Grčija« ni v novih prostorih

V ponedeljek se je oglasila pri nas Terezija Mihelič, lastnica gostilne »Grčija«, in povedala, da je bila v zadnji številki Dolenjskega lista v rubriki »Črnomaljski drobiri«, napaka. V nove prostore se ni preselila gostilna »Grčija«, kot je pisalo v vesti, pač pa gostilna pri »Belokranjcu«. »Grčija« je še vedno ostala v hiši Mirka Miheliča, Belokranjska 27. Prizadetim se oprostamo za napako.

Cvekarjem ponekod ni mogoče pomagati

Učni uspehi otrok, ki se šolajo v črnomaljski občini, so se lani izboljšali za 2,7 odst., k čemur je pripomogel tudi dodatni pouk, ki so ga nudili slabšim učencem na več šolah. Dodatnega pouka pa ponekod sploh ne morejo vpeljati, ker ni prostorov, vozovi ne morejo ostajati v šoli zaradi prometnih zvez, marsikje so učitelji preobremenjeni z delom itd. Precejšnja zavora k boljšim učnim uspehom pa je tudi dejstvo, da obiskuje redne šole še 210 kategoriziranih učencev.

Na Preloki želijo knjižnico

Aktiv ZMS ima precej knjig, nima pa prostora, da bi uredili knjižnico. Na letni konferenci ZMS so predlagali, naj bi knjižnico in klubski prostor uredili v že dolgo praznem stanovanju za učitelja. Na konferenci so tudi predlagali, naj bi mladina, ki je večanjena v prosvetnem društvu, dobila svoj del od izkopičke predstav. Razen tega so sklenili sodelovati na javni oddaji v Črnomlju, kjer se bo mladina pomerila v manju o zgodovini SKOJ.

V žuničih potrjeno prijateljstvo

Preteklo nedeljo je bilo v žuničih srečanje prebivalstva obmejnih vasi ob Kolpi, udeležili pa so se ga tudi predstavniki občin in občinskih družbenopolitičnih organizacij iz Duge Rese in Črnomlja, kakor tudi nekdanji funkcionarji, ki so največ pripomogli h gradnji mostu čez Kolpo pred 15 leti. Sklenili so prijateljske stike in sodelovanje pri reševanju skupnih težav še poglobljati, obenem pa je tekel pogovor o skupnem vzdrževanju mostu. Most, ki je bil zgrajen največ po zaslugi domačega prebivalstva, postaja problem, ker ga zdaj nihče redno ne vzdržuje, zato je promet čezenj večkrat zaprt.

ČRNOMALJSKI DROBIR

MARTINOVA NEDELJA je bila pomladno lepa in je zvalila veliko motoriziranih družin v naravo. Zidance so bile povsod dobro obiskane, kjer so ljudje pokušali novo vino. Gostilno podjetje in mesečni gostilničarji so pripravili martinovanje.

ABADONI IGRALI V NOVI MESTU — Črnomaljski beat ansambel je pretežno nedeljo igral na plesu v novomeški gimnazijski telovadnici. Plesalci so bili z glasbo zadovoljni. Abadonci pa je tudi »ilo« vseh občinstvo. S tem gostovanjem se je belokranjski beat ansambel še povečal krog svojih privržencev.

4 EKIPJE NA ROKOMETNEM TURNIRJU — V nedeljo je bil v Črnomlju odigran rokometni turnir med ekipami Belta, Semčja, Oalja in Novega mesta. Srečanje je bilo v počastitev dneva republike. Zmagala je ekipa Belta in osvojila prehodni pokal.

Belokranjski študentje živijo slabše kot drugi visokošolci

Na skupščini Kluba belokranjskih študentov odkrita beseda o lastnem delu, uspehih in težavah — Novi predsednik je Peter Jančan

Okoli 60 belokranjskih študentov se je udeležilo nedavne skupščine kluba v Ljubljani, navzoči pa so bili tudi predstavniki občin in družbenopolitičnih organizacij iz Metlike in Črnomlja.

Dokaj kritično so ocenili delo kluba v preteklem letu, ker delovni program ni bil v celoti uresničen ne na kulturnem, ne na športnem, ne na drugih področjih. Dosedanje sodelovanje z domačimi občinami so sicer pohvalili, vendar študentje želijo še več stikov z delovnimi organiza-

cijami, zlasti z mladino v gimnaziji. Sklenili so, da bodo skupno z občinskimi mladinskimi komiteji sestavili načrt za tesnejše sodelovanje z domačo mladino.

Medtem ko se socialne razmere belokranjskih študentov popravljajo, pa ugotavljajo, da belokranjski študentje še vedno živijo dosti bolj skromno in v mnogo slabših pogojih kot visokošolci iz drugih predelov Slovenije. Predlagali so, naj bi se v domačih občinah o kadrovske politiki pogovorili z

delovnimi organizacijami, zlasti se, ker je očitno, da povsod manjka strokovnjakov.

Razpravljali so tudi o možnosti zaposlovanja po končanem študiju, o pomoči ZZB otrokom borcev in o lastnih prostorih, zanimanje za delo v klubu in reševanje odprtih zadev pa so pokazali tudi bruci.

Na skupščini je bil za novega predsednika kluba izvoljen Peter Jančan, ki je bil že v osnovni šoli na Vinici in kasneje v črnomaljski gimnaziji eden najbolj delavnih mladincev.

Bodo predlogi občanov upoštevani?

Po končani razpravi o novem načinu gospodarjenja z gozdovi, nekaj vprašanj Lojzatu Šterku, predsedniku občinske konference SZDL

— Tovariš predsednik, naša organizacija se je dobra dva meseca ukvarjala z razpravo o novem načinu gospodarjenja z gozdovi. So bili občani zanjo zainteresirani?

— Na vseh sestankih po terenu, v organih SZDL in v sekciji Društva inženirjev in tehnikov so pokazali ljudje resnično in živo zanimanje za ureditev razmer v gospodarstvu.

Kaj se zdi ljudem slabega v dosedanjem načinu gospodarjenja z gozdovi?

— Kmetom ni všeč hudo zapleten postopek za pridobitev sečnega dovoljenja, lastniki gozdov hočejo več pravic pri soodločanju o sredstvih, namenjenih gozdarstvu, prav tako pa so kritizirali sedanjí način prometa z lesom.

— Kakšen je zaključek vseh sestankov in razprav?

— Na podlagi mnenj, ki so prišla s terena, je izvršni odbor občinske konference SZDL sestavil več predlogov oz. pripomb k obetanim novostim na področju gozdarstva. Menimo, naj se biološka amortizacija od lesa obračunava samo od lesa za prodajo, nikakor pa ne od lesa za lastno uporabo. Ugotavljamo, da je gozd družbeno bogastvo, zato mora imeti družba nadzor nad gozdarstvom. Predlagamo pa, naj bi nadzor in strokovno službo v tej dejavnosti opravljali samo strokovnjaki. Zelo se zavzemamo za ustanovitev republiškega sklada za gozdozvajanje, iz katerega bi se prelivala sredstva v siromašnejša gozdna območja, kjer pa

so ugodni pogoji za gozdozvajanje. Sklad bi moral imeti stalne virove dohodka in načrt za investicijska dela, ki bi jih financiral. Tako bi prišel do izraza interes družbe za krepitev družbenega gospodarstva.

Eden izmed naših pogojev

Ne gre brez kombiniranih oddelkov

V črnomaljski občini je bilo v minulem šolskem letu 6 popolnih osemletk in 12 podružničnih šol. Na šolah je bilo 2.595 učencev, od tega jih je 367 obiskovalo kombinirani pouk. Ugotavljajo, da se število otrok v kombiniranih oddelkih sicer zmanjšuje, še vedno pa ostajajo ti učenci prikrajšani. Naj imajo še tako dobrega in vestnega učitelja, jim ne more nuditi takega znanja kot v normalno organizirani šoli. Žal se kombiniranemu pouku ni mogoče izogniti, ker so hektatere šole zelo oddaljene, otrok pa je v oddolnih krajih zmeraj manj.

Že peti vlom v kioski!

Videti je, da je kioski-traffic, ki stoji sredi Črnomlja nasproti stavbe občinske skupščine, najprivlačnejša točka za vlomilce. V slabih treh letih, kar trafik stoji, je bilo že petkrat vlomljeno, zadnja dva vlomna pa sta se zgodila pred kratkim v razdobju 10 dni. Nazadnje je neznan vlomilec odnesel za okoli 700 din blaga. Zmanjkalo je več vžigalnikov, brivskih aparatov, razglednic, ura in pribor za manikiranje nohtov.

je tudi, da bo promet z lesom bolj sproščen. Ne mislimo, da bi morali lesno trgovino sprostiti kot na primer trgovanje s kmetijskimi pridelki, pač pa bi bilo umestno, da bi lahko gradbena podjetja in morda lesna industrija kupovali les naravnost od kmetov. Glede večjih pravic lastnikov zasebnih gozdov pa predlagamo, da bi svete gozdnih posestnikov izvolili v vsakem obratu gozdnega gospodarstva, ne samo pri centralnem svetu podjetja.

— Kakšna usoda čaka vaše predloge?

— Poslali smo jih raznim republiškim organom in našim poslancem. Ako so podobna stališča zavzeli tudi v drugih občinah, bodo najbrž v republiki podprta. Če se to ne bo zgodilo, bomo spet poslušali očitke kmetov, da za njihove predloge ni razumevanja. R. B.

Prosvetni dom je potreben popravi

Še za redno vzdrževanje manjka denar

Prosvetni dom v Črnomlju je kulturni spomenik, ker je bilo v tej stavbi 1944 zgodovinsko I. zasedanje SNOS. Stavba je bila sicer po vojni popolnoma prenovljena, vendar zahteva za redno vzdrževanje dosti denarja, ki pa ga Zavodu za kulturno-prosvetno dejavnost manjka. Odlašanje s popravili se mašuje iz leta v leto, denarja pa je vedno manj, ker število obiskovalcev kina precej upada.

V zadnjih dveh letih so porabili za vzdrževalna dela 43.200 din, letos še 19.409 din za obnovo inventarja. Nujno pa bi bila potrebna večja obnovevalna dela, vendar se jih v Črnomlju z lastnimi močmi ne morejo lotiti. Preurediti bi morali kino kabino, usposobiti gornjo avlo za prirejanje razstav, preurediti blagajno in popraviti pročelje stavbe, prekriti streho, modernizirati oder in obnoviti električno napeljava. Za vse to so potrebni težki denarji.

Zavod za kulturno-prosvetno dejavnost si lahko iz zagate pomaga samo na ta način, da se bo kljub vzgojnim pomislekom bavil samo s predvajanjem komercialnih filmov, ki bodo pritegnili več obiskovalcev. Prošili pa nameravajo za pomoč iz sklada SRS za pospeševanje filmske proizvodnje in predvajanje filmov.

Spomenik legendarnemu partizanskemu komandantu Francu Rozmanu-Stanetu v Lokvah so ob 25-letnici njegove smrti občani zasuli v venci in cvetjem. Se nikdar ni bilo v Belj krajini tako lepe in ganljive žalne slovesnosti kot 7. novembra, ko se je pri spomeniku, kjer se je Stane ponesrečil pri preizkušanju novega orožja, zbralo več kot 1500 ljudi. Prišli so ljudje iz delovnih kolektivov, solarji iz Bele krajine ter učenci osnovne šole iz Sentvida pri Ljubljani, ki nosi njegovo ime. Slovesnosti so se udeležili tudi predstavniki oblasti in političnega življenja obeh belokranjskih občin, podpredsednik republiškega Združenja borcev NOV Franc Kreše Čoban in Zdenka Kldrič.

(Foto: Ria Bačar)

Brez vrta ne bi mogel živeti!

Lojzatu Hutarju je vrtnarjenje užitek, razvedrilo in potreba — Vzgojil je 400 krizantem

Dolga leta je bil Lojze Hutar sredi vsega gospodarskega in družbeno-političnega življenja v občini Črnomelj, ondan pa sem ga našla v rastlinjaku za hišo, kjer je zamaknjeno ogledoval bele in rumene cvetove krizantem.

— Kako, da ste se začeli ukvarjati z vrtnarstvom?

— Ko sem bil pred dvema letoma upokojen kot direktor KZ Črnomelj, sem dolgo razmišljal, kaj bi počel. Brezdelja nisem va-

jen. Vrt in ovetje sta me že od nekdaj privlačila, imam številno družino, zato sem sklenil, da bom spet začel vrtnariti.

— Kakšne so vaše vrtnarske izkušnje?

— Pred vojno je bilo vrtnarstvo moj osnovni poklic. Končal sem kmetijsko šolo na Grnu, nato pa sem bil v službi pri baronu Ottenfelsu v Hrvaškem Zagorju. Okoli graščine sem skrbel za parke in nasade. Potem je prišla vojna in partizanstvo. V vojski sem bil do leta 1946, odlej pa sem se spet ukvarjal s kmetijstvom. Samo leto dni sem bil izven te dejavnosti, medtem ko sem bil podpredsednik občine in nekaj mesecev, ko sem bil v partijskih šolah. Vedno pa sem imel vrt, četudi sem opravljal odgovorne službe. Poleg koristi mi je vrt vedno pomenil užitek in razvedrilo.

— Kakšno vrtnarsko blago nudite kupcem?

— Letos sem vzgojil več kot 3000 nageljnov in okoli 400 krizantem, imel sem 1000 sadik paprike in 500 paradiznikov ter solato. Delam tudi vence in prodajam lončnice.

— In kakšen je vaš proizvodni plan za prihodnje leto?

— Obsega dela ne bom povečeval, ker v glavnem vrtnarim sam. Pomaga mi le žena, kolikor more. V naortu pa imam samo na predek v kvaliteti. R. B.

Tovariš Hutar je tudi pokrit rastlinjak naredil sam. V njem preživlja ure tihega zadovoljstva.

Od tekstilnih tovarn prejmemo stalno v razprodajo razno tekstilno blago in konfekcijo po znatno znižanih cenah. Prodaja na 5-mesečno brezobrestno odplačilo.

„Beletekstil“ ČRNOMELJ

Drobci, ki sestavljajo porazno sliko

● **NA VASI VEDNO MANJ LJUDI** — Občina Metlika ima 7.240 prebivalcev, od tega 3.547 kmečkega prebivalstva. Beg v mesta za zaslužkom je zadnja leta vse večji. Od leta 1953 se je 19 katastrskih občin zmanjšalo število prebivalstva od 5.087 na 3.585. Se pravi, da je na podeželju v zadnjih petih letih 1.500 ljudi manj.

● **KMETIJE OBDELUJEJO STARCI IN OTROCI** — Na kmečkih posestvih je le 37 odst. ljudi starih od 15 do 45 let. Na kmetijskih delih se 755 mož in žena v starosti od 45 do 60. leta in kar 621 ostarelih ljudi, ki so že prekoračili 60. leto.

● **NI KMETIJSKIH STROJEV** — Zasebni sektor kmetijstva ima v rokah 96 odst. vseh obdelovalnih površin. Povprečna velikost posestev je od 15 do 25 arov. V vsej občini imajo kmetje samo 15 manjših traktorjev.

● **STEVILO GOVED UPADA, TELET SKORAJ NI VEČ** — Leta 1960 je bilo v občini Metlika še 3.175 goved, leta 1964 še 2.392 glav živine, lani pa komaj 2.598. Letos je stanje še slabše. Telet skoraj

ni več! Leta 1960 so redili še 864 telet, leta 1964 je bilo 760 telet, lani pa jih je vsa občina premogla komaj 254.

● **NAMESTO OBDELANE ZEMLJE GRMIČJE IN OSAT** — Zaradi izseljevanja kmečkega prebivalstva v zadnjih 10 letih nastaja vedno več steljnikov, pašnikov in travniških površin. Polagoma jih zarašča grmičje.

● **KMETIJA POMENI ŽIVOTARJENJE** — Z zasebno kmetijsko proizvodnjo se v občini preživlja 1567 družin s 3.276 družinskimi člani. Samo od kmetijstva živi približno 1282 gospodarjev ali 2.236 ljudi, kar je 31,9 odst. vsega prebivalstva.

● **ZMERAJ VEČ JIH ODHAJA V TUJINO** — Po stanju 1. novembra 1969 je iz območja metliške občine na delu v tujini 260 ljudi ali 14 odst. vsega aktivnega prebivalstva. Iz Metlike je odšlo 65 ljudi, z Radovice 30, iz Bojanje vasi 18, s Krašnjega vrha 12, iz Mačkoveca in Sek 12, iz Gradca 12, z Božakovega 10 itd. Samo Radovica, Bojanja vas in Krašnji vrh imajo v tujini 31 odst. vsega prebivalstva.

Pred stavbo osnovne šole na Suhorju je v nedeljo proslavljala 25-letnico partizanska brigada Fontanot. Gostje iz Italije so imeli okoli vratu rdeče rutice, domačinke pa so jim pripenjale še šopke domačega cvetja. (Foto: Ria Bačar)

„Bili smo in ostanemo prijatelji“

Na Suhorju so počastili 25-letnico italijanske partizanske brigade Fontanot — Bilo je nepozabno in pričetno srečanje

Letos je minilo 25 let, kar je bila na Suhorju pri Metliki ustanovljena partizanska brigada Fontanot, ki so jo v glavnem sestavljali italijanski borci. Ob proslavi jubileja je že v soboto, 15. novembra, dopotovalo v Metliko več kot 100 nekdanjih borcev te brigade, z njimi pa so prišli tudi gospod Paolo Seno, senator italijanske republike, Albin Skerk, poslanec rimskega parlamenta, Silvano Bacicchi, sekretar deželnega vodstva KPT, številni funkcionarji ANPI ter sorodniki in člani družine Fontanot, po kateri nosi ime slavna brigada.

tiška godba na pihalu, je bilo prisrčno tovariško srečanje, na katerem marsikateri ga možaka ni bilo sram brisati solznih oči.

R. B.

Obisk je prese- netil

Po dveletnem zatišju v delu mestne organizacije SZDL v Metliki nihče ni pričakoval tako dobrega obiska na letni konferenci. Organizacija je bila pred leti ena najbolj delavnih v Sloveniji, za kar je prejela tudi nagrado, zadnje čase pa se z delom ni mogla pohvaliti. Ugotovili so, da je vzrok zatišja v prezaposlenosti članov odbora. O komunalni dejavnosti je na konferenci poročal šef odseka za gospodarstvo Niko Zupančič, nato pa so občani živahno razpravljali. Za komunalno ureditev v Metliki je šlo doslej precej sredstev, v prihodnje pa bo treba več dajati na vas, je bilo rečeno v razpravi. Izvolili so novo vodstvo mestne organizacije, za predsednika pa izbrali Milana Vajdo.

Metličani so gostom privedli lep sprejem v hotelu Bela krajina, v nedeljo pa so si zjutraj ogledali Belokranjski muzej, nato pa prisostvovali slovesnosti na Suhorju. Nedeljskega slavlja so se udeležili tudi Janko Rudolf, predsednik republiškega združenja ZB NOV, general Jaka Avšič, Lojze Bukovec, predsednik komisije za mednarod-

ne zveze pri republiškem odboru ZZZ, Mara Rupena-Osolnikova in drugi. Goste je najprej pozdravil predsednik občinske skupščine Metlika Ivan Zele, ki je med drugim dejal: »Bela krajina je vedno znala ceniti svobodo, zato smo Belokranjci veseli, ponosni in zadovoljni, kadar lahko sprejememo med nami bivše in sedanje borce za napredek. Z njimi obujamo spomine na težke dni skupne borbe, obenem pa izmenjavamo misli o sodobnih problemih.«

Tudi predstavniki italijanske delegacije so v govorih poudarjali prijateljstvo, skovano v borbi, izrazili pa so željo, da bi se tovarštvo med belokranjskimi in italijanskimi borci še poglobljalo. Po položajni venci in spomeniku in krajšem kulturnem programu, ki so ga izvedli šolarji s Suhorja in me-

Standard v številkah

10. novembra 1969 je bilo v metliški občini, ki ima 7.240 prebivalcev, 2604 radijskih sprejemnikov, 760 televizorjev, 250 osebnih avtomobilov in 340 motornih koles. To pomeni, da pride radio na manj kot 3 prebivalce, televizor na 9,4 ljudi in osebni avto na približno 28 občanov.

nji vasi, ki so ga člani kluba Fokus posneli že februarja letos. Film je zrealiziral Zoran Hočevar, snemalec je bil Janez Dular, tekst, ki ga je brala Metka Tancik, pa je napisal Toni Gašperšič. Glasbo je izbral Stane Fux.

Poleg skupnega nastopa se bosta skupini še samostojno predstavili občinstvu. Klub Fokus pripravlja razstavo »Metlika v objektivu«, kjer bo z okoli 50 fotografijami prikazano življenje mesta, napredek zadnjih let, pomanjkljivosti, ki kvarijo podobo Metlike. Fotografije bodo tudi napredaj.

Člani igralske skupine bodo ob dnevu republike nastopili še s pretresljivo pesnitvijo Ivana Gorana Kovačiča — Juma. Mladi se nadejajo, da bodo njihove prireditve lepo obiskane, saj so vanje vložili veliko truda in prostega časa.

Večer besede, filma in glasbe

Klub Fokus in igralska skupina »Osip Šest« bosta skupno nastopila za občinski praznik

V počastitev občinskega praznika pripravila metliška mladina 25. novembra nevsakdanjo prireditev: foto-kino klub Fokus in igralska skupina »Osip Šest« bosta organizirala »Večer besede, filma in glasbe«.

Na sodoben in prikopen način nameravajo gledalcem predstaviti besedila mladih slovenskih pesnikov, prvič pa bo predvajani tudi dokumentarni film o vrvarjih v Bušju.

Se bomo pisali

Z zasedanja občinske skupščine, ki je obravnavala kmetijstvo, v tej številki ni bilo mogoče objaviti vsega, kar so odborniki povedali. Sporočamo, da bomo mnenja z razprave objavili prihodnje.

NA SEJI SKUPŠČINE V METLIKI

V kmetijstvu rešimo, kar se rešiti da

Prav na psu je zasebno kmetijstvo v metliški občini in ga brez izdatnejše družbene pomoči ne bo mogoče postaviti na noge, je bila ugotovitev metliških odbornikov — Zakaj ni bilo poslancev?

Bela krajina je že od nekdaj in je še danes rezervat za delovno silo. V zadnjih 20 letih je prebivalstvo metliške občine naraslo samo za 283 ljudi, ob naravnem prirastu prebivalstva pa bi morala imeti občina 16.000 prebivalcev namesto sedanjih 7240, če se ne bi ljudje toliko izseljevali. To je za uvod v razpravo med drugim povedal podpredsednik občine Jarebovec inž. Ivan Kostelec.

Iz zares dobro pripravljene analize o stanju kmetijstva v domači občini je mogoče najti številne dokaze, da je ta panoga gospodarstva v zadnjih desetletjih. Več kot 90 odst. vseh kmetij je majhnih, saj imajo manj kot 4.000 din osnovne od katastrskega dohodka. Jasno je, da se večje družine na 3 do 4 hektarjih zemlje ne bi mogle preživljati, če se ne bi ljudje izseljevali, če jim ne bi dajala zaslužek domača industrija in če ne

bi dobivali borci-kmetje skromne družbene pomoči. Ker pa zemljo največ obdelujejo ostareli ljudje in otroci, ni čudno, če njihove ostajajo neobdelane ali slabo obdelane.

V razpravi je sodelovalo veliko odbornikov, največ pa so se oglašali kmetje. Četudi so nekateri na lastni koži občutili zgrešeno politiko do kmetijstva, po preteklosti niso dosti brskali, niso tarjali nad sedanjim položajem, temveč so kazali mno-

go dobre volje, da bi v kmetijstvu rešili, kar je še mogoče popraviti.

Ugotavljali so, da mora občina sama poseči v reševanje kmetijstva, kajti v letu dni republika in zveza nista prišli dosti dlje od sprejemanja resolucij in priporočil. Menili so, da bi morala Slovenija priznati nerazvita področja v obratnih predelih, zahtevali so kmetijsko pospeševalno službo, ustalitev ter zvišanje cen kmetijskim izdelkom, zdravstveno in pokojninsko zavarovanje kmetov s pomočjo sofinanciranja družbe, novo vlogo zadruge in dolgoročen načrt za razvoj kmetijstva v domači občini ter še vrsto drugih poboljšav.

Več odbornikov je vprašalo,

zakaj na tako pomembni seji ni več poslancev. Se je se je udeležil le poslanec republiškega zbora Franc Vrviščar, nekateri so poslali predhodno opravičilo, nekateri pa niti tega niso storili. Odborniki so jim zamerali.

Občina bo zasebnemu kmetijstvu pomagala s skladišči za pospeševanje kmetijstva, ki je bil ustanovljen na tej seji. Do konca leta bo sklad dobil iz proračuna, v letu 1970 pa naj bi imel stalne virov dohodka in vsaj 300.000 din razpoložljivih sredstev, sicer sklada nima smisla ustanovljati. To stališče sveta za gospodarstvo so močno podprli.

Zahteve in predloge odbornikov bodo posredovali republiškim organom, o kmetijski problematiki pa bodo razpravljali tudi na posebnem posvetu s poslanci.

R. B.

Kje potrošiti denar, če ne bo gradbenega materiala?

Tudi metliške trgovine, ki oskrbujejo kupce z gradbenim materialom, so nemalokrat v zadregi, kadar jim pride zaloga. Proizvajalci cementsa, opeke in železobetona ne morejo zadovoljiti vseh potreb in gradbeni material zelo neredno dobavljajo.

Letos so v metliški občini razdelili borcem 2 milijona din posojil za gradnjo in ureditev stanovanj. Borci bodo ta denar trošili tudi za nabavo gradbenega materiala. Če ga v trgovinah ne bo, bo spomladi, ko se bo obnova začela, nastalo veliko vprašanje, kje potrošiti denar za ta namen. Metliške trgovine pa bodo lahko ob dober zaslužek.

Med zaposlenimi pre malo strokovnjakov

V metliški občini se je število zaposlenih od leta 1960 povečalo za 900, kar je sicer lep napredek, a ni zadovoljiv ob dejstvu, da je v občini samo 20 ljudi z visokoškolsko izobrazbo. Po številu strokovnjakov je Metlika gotovo na koncu slovenske lestvice. Na 100 zaposlenih pride v Metliki komaj 1,05 odst. ljudi z visoko izobrazbo, v Srbiji pa je na 100 zaposlenih kar 28 ljudi s fakulteto. Pri delavcin je struktura zaposlenih prav tako slaba: med njimi je 1072 nekvalificiranih, 156 polkvalificiranih, 372 kvalificiranih in 24 visokokvalificiranih.

Sejmišče stran od mesta!

V lepo urejeno mestno sosesko v Metliki sejmišče res ne spada več, do prenestitve sejmišča pa bo prišlo še v letošnjem letu. Občina je sklenila pogodbo s podjetjem Beograd, da bo ob Sušici, v bližini ceste Metlika — Crnomelj, začelo graditi nov sejmiščni prostor. Letos bodo za prenestitev sejmišča porabili 200 tisoč din. S tem denarjem bodo izravnali teren, utrdili staje za živino in postavili zasilno zgradbo za pisarno, prihodnje leto pa bo sejmišče dokončno urejeno. V Metliki računajo, da se bodo sejmarji sešli na novem sejmiščnem prostoru še pred novim letom.

SPREHOD PO METLIKI

■ **EKIPA ZAVODA ZA RAZISKAVO MATERIALA** in konstrukcijske iz Ljubljane nadaljuje na sedanjem metliškem mostu svoje raziskave. S posebnim vrtilnim strojem bodo vzeli vzorec vseh starih nosilnih betonskih stebrov. Če je beton dovolj trden, bodo nosilce še ojačili s posebnimi betonskimi injekcijami in betonskim opešam, kakor bi nanje postavili novo močno konstrukcijo. Če pa raziskave ne bodo zadovoljive, bo srebda treba iz temeljev zgraditi nove betonske močne nosilce.

■ **VSO STREHO MARTINOVE CERKVE**, v kateri je 1952 našel prostore arheološki oddelk Belokranjskega muzeja, so prejšnji teden na novo prekrili. Toca je pred dvema letoma streho precej izdelala, pa tudi še prej je tu in tam zamakal dež. Zato je bilo treba zamenjati mnoge preperle letve. V tej stavbi, ki je pod upravo Belokranjskega muzeja, je bila razstavljena njegova arheološka zbirka do leta 1961, ko je bila prenesena v grad. V Martinovih cerkvi namerava muzej kasneje urediti belokranjski kulturni oddelk.

■ **IZREDNO SUHO IN TOPLO VREME** za ta čas (prejšnji četrtek so v Metliki namerili jutraj 18 stopinj C) je ugodno za-

sti za številne gradnje v mestu. Tako je že zrasla streha nad drugim nadstropjem poslovne stavbe metliškega komunalnega podjetja. S tem so obratni prostori istega podjetja, ki se drže nove stavbe, dobili lep naključek in tudi vsa okolica je z novo stavbo precej pridobila.

■ **MNOGE CESTNE SVETILKE** v Metliki še daj časa ne gorijo. Tako je žarnica pred metliškim gradom pregorela že v mesecu juliju, na ulici na trg v septembru, pa je še vedno ni nihče pramenjal. Kaj, ko bi to storili pred občinskim praznikom?

■ **RIBOGOJSTVO »KRKA«** IZ NOVEGA MESTA pripelje vsako soboto v Metliko morske in sladkovodne ribe, po katerih gospodinj prav rade segajo. Zadnje soboto je veljal kilogram odličev 8,50 din, sarjoli 5,50 din, papniti 5 din, sladkovodnih zlatih pa 3 din.

■ **MLADEGA GADA Z DVEMA GLAVAMA** je pred kratkim ujel Anton Mušič iz Trnovca pri Metliki. Zapel ga je v steklenico, hranil pa ga z mlekom. Zanimiv primer vsekerni nad pokusa. Gada bi rad ohranil pri življenju, komu pa bo dal — morda kakemu naravoslovnemu inštitutu ali muzeju — pa se še ni odločil.

Most v Otočcu popravljajo

Ta teden so začeli popravljati most čez Krko v vasi Otočec. Most bodo temeljito obnovili, ker bo šel čez večji promet po prestativni novomeškega sejmišča na Cikavo. Da bi razbremenili križišče v Zabji vasi prometa z vpregami ob semanjih dneh, bo treba urediti kot dovozno cesto za podgorjanski del ceste čez Črmošnjice, Hrušico in Slatnik. Sentijski živilorejci pa bodo, kot vse kaže, morali uporabljati za prihod na sejmišče na Cikavi na novo asfaltirano cesto od Novega mesta do Sentijskega. Kako bo to vplivalo na promet na tej cesti, je vprašanje zase.

Novo skladišče v Bučni vasi

Cestno podjetje je že vskladiščilo v novo zgrajeno skladišče v Bučni vasi pesek in soli, ki ju bodo potrebovali pozimi. Za gradnjo novega skladišča so se odločili zato, ker so hoteli modernizirati in izboljšati delo zimskih služb: oranje in posipanje cest s peskom in soljo. Skladišče je gradilo SGP »Pionir«. Ko bodo uredili centralno kurjavo, bodo zaprosili za tehnični prevzem.

Letna skupščina dolenskih študentov

Danes zvečer bo na filozofski fakulteti v Ljubljani redna letna skupščina kluba dolenskih študentov. Obravnali bodo razmere, v katerih štivijo, učne uspehe, zavzemali pa se bodo tudi za povišanje štipendij. Znano je, da so se stroški bivanja v študentskih domovih letos spet povišali.

Priznanja najboljšim učencem

Vodstvo novomeške osnovne šole se je odločilo za svojevrstno priznanje najprizadnevnejšim in najboljšim učencem. Na letošnji dan pionirjev so podelili posebna priznanja tudi učencem, ki niso bili najboljši po učnem uspehu, pač pa po športnih in drugih delovnih uspehih. Pokazalo se je, da so pravzaprav taki učenci idoli mladim. To prakso bodo še obdržali, saj na tak način krepijo samozavest učencev.

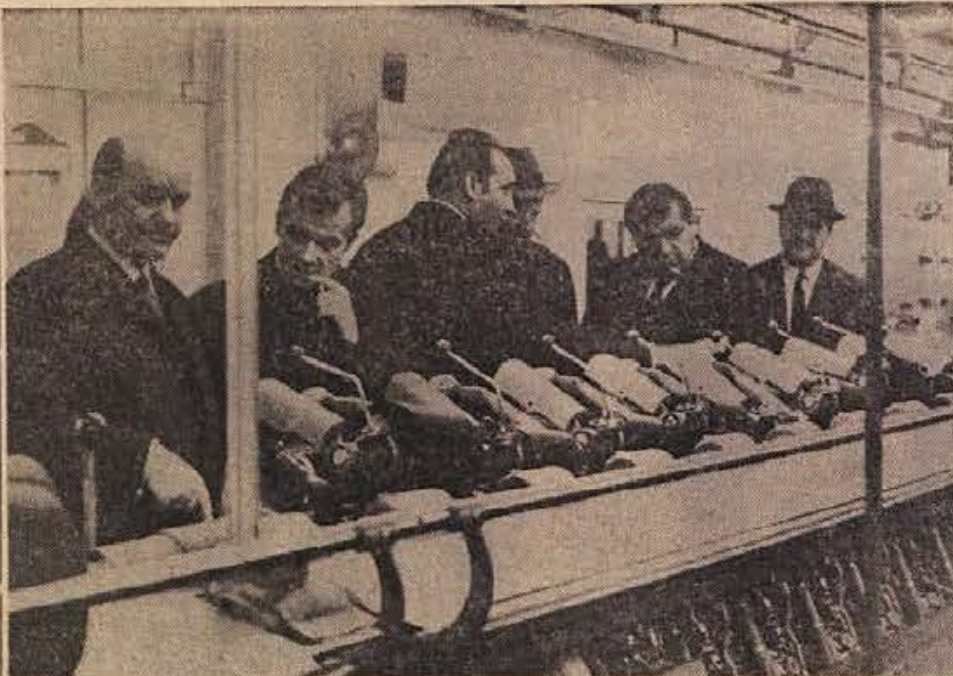
GRAMOFONI IN MAGNETOFONI

V prodajalni ELEKTROTEHNA v Novem mestu so dobili pošiljko gramofonov in magnetofonov nemške znamke TELEFUNKEN.

Gramofoni z vgrajenimi ojačevalci so naslednji: MUSIKUS 100 VX, MUSIKUS 509 VX — avtomatski in stereo gramofon MUSIKUS 1080 X, ki je polavtomatski. Magnetofone pa imajo naslednje: AVTOMATIK 212, magnetofon 201 de luxe in magnetofon 501.

Cene gramofonov so od 1400 din do 2500 din, magnetofoni pa so nekoliko dražji. (PO-E)

Franc Popit in Vlado Janžič, gosta iz CK ZKS, sta si na svojem obisku v NOVOTEKSU z zanimanjem ogledala sodobno NOVOTEKSOVO proizvodnjo, zlasti v tkalnici, predilnici in oplemenitilnici. Na sliki: z ogleda v predilnici. (Foto: M. Jakopec)

MNENJE K PREDLOGOM ZA ZASEBNO ZDRAVNIŠKO PRAKSO

Zdravje ni potrošna dobrina!

Odkod predlogi za posebne pravice manjšini, ko večina delovnih ljudi še vedno nima zagotovljenega osnovnega zdravstvenega varstva?

Na občnem zboru OBSS Novo mesto je Anton Vrant, predsednik sindikalne organizacije NOVOLE iz Soteske, razpravljal med drugim tudi o zdravstvenem varstvu in predlogih za uvedbo zasebne zdravniške prakse. Preprosto, prepričljivo in kleno je posredoval stališče delavcev iz svoje sindikalne organizacije do tega vprašanja. Njegovo razpravo o tem objavljamo v celoti.

V našem zdravstvenem zavarovanju je za povprečnega delavca vedno več težav. Preprost zavarovaneec ali kvalificirani delavec, ki dela s svojimi rokami, je izpostavljen številnim nepravilnostim, ki mu ogrožajo zdravje (delo na prostem, v mrazu, pri zdravju škodljivih delih itd.). Pravzaprav vidimo danes v zdravstvenih domovih pri zdravniških večinoma delavski sloj.

Menim, da tem preprostim delovnim ljudem, ki jih lahko še vedno štejem za večino, ne bi dovoljevala njihova plača, da bi si privoščili pregled v zasebnih ambulantah.

Ce je namen reforme, da bomo tudi v zdravstvu rešili tiste probleme, ki zadevajo zavarovance, ne bomo dopustili, da bolniki čakajo po ambulantah in čakalnicah povprečno 3 do 5 ur na zdravnika oziroma da pridejo na vrsto.

Pri sprejemu mora zdravnik ali bolniško osebje porabiti skoraj 70 odst. časa za izpolnjevanje nekakšnih obrazcev, tako da ostane pri tem za bolnika le malo časa. V podeželskih ambulantah — vsaj na našem območju — je en zdravnik na dve ambulanti. To torej pomeni, da nam še vedno primanjkuje zdravnikov, kljub temu pa je veliko teh dragocenih strokovnjakov odšlo, kot je silšati, na delo v tujino.

Zakaj plačujemo zdravstveno zavarovanje, saj gre za to tretjina ali še več od naših plač? Če bomo res dovolili zasebno zdravniško prakso, bo postalo zdravje delovnih ljudi navadna potrošna dobrina. Kupiti jo bodo lahko le tisti, ki so na vrhu družbene lestvice.

Vprašujem se, ali ne bi s tem odstopili od socialističnih načel, ki smo jih spre-

jeli v NOB in naši revoluciji? Mar ne pelje to nazaj v tisto, proti čemur smo se med revolucijo in v povojni izgradnji toliko zavzemali in želeli, da se ne bi več povrnili? Kakšna je bila pred vojno bolniška blagajna, katere se je moral posluževati revni proletariat?

Ali bomo še enakopravna socialistična družba, če bomo začeli mešetariti celo pri

zdravju delovnih ljudi? Menim, da predlogi za uvedbo zasebne zdravniške prakse niso prišli iz vrst delavskega razreda. Če bomo zdaj podprli ta predlog, bomo že čez nekaj let imeli tudi zasebne bolniške postelje! Stara, preprosta in resnična je ugotovitev, da to predlagajo tisti, ki poleg hiš, dragih avtomobilov in vikendov ob morju in v hribih ne vedo, kam bi z denarjem! Vsi smo za na predek in blaginjo, vendar ne za to, da bo to dvoje spet namenjeno tako imenovane mu boljšemu sloju! Takšno je mišljenje članov naše sindikalne organizacije, ki so me izvolili, da jih zastopam na tem zboru!

PO JAVNI RAZPRAVI O GOSPODARJENJU Z GOZDOVI

Lastniki so za tesnejše sodelovanje

V razpravi, ki jo je organizirala SZDL, se lastniki ne zavzemajo za kakšne večje spremembe, želijo si le več samoupravnih pravic

750 udeležencev je sodelovalo s pomočjo članov izvršnega odbora in gozdarskih strokovnjakov v razpravi o bodoči ureditvi gospodarjenja z gozdovi na 23 krajevnih konferencah SZDL. Tako se je v javni razpravi izoblikovalo stališče do vprašanja, ki je bilo zlasti na vasi nemalokrat predmet pogovorov in prekanj.

Posredujemo stališča, ki so se izoblikovala do treh osrednjih stvari: do naložb v gozdove, do prometa z lesom in do samoupravljanja. V razpravi na konferencah pa so spregovorili še o marsičem drugem, kar je v zvezi z gozdarstvom.

Lastniki gozdov so se povsod strinjali s tem, da so bile dosedanje naložbe gozdnih gospodarstev najne, zlasti še v zasebnih gozdovih. Slabi gozdovi dajejo najmanj, so pa najbolj potrebni naložb. nastaja pa vprašanje, kje dobiti zanje denar. Gozdnogospodarska območja so žal razmejena tako, da zajemajo zelo dobre ali zelo slabe gozdove. Zato so predlagali ustanovitev republiškega sklada za biološka vlaganja. Ta sklad bi usmerjal denar v naložbe tja, kjer so najbolj potrebne.

Večina lastnikov je bila za to, da se biološka amortizacija odvajala le od prodanega lesa, plačevali pa naj bi jo kupci, in ne lastniki. Ker je z njo zbrana denarja pre-

malo, bi bilo treba zagotoviti pri naložbah v gozdove razzen sredstev, zbranih v predlaganem republiškem skladu, tudi druga družbena sredstva.

Najbolj vroče so bile razprave o prometu z lesom. Tu so zasebni lastniki gozdov ugotavljali, da imajo gozdna gospodarstva monopolen položaj, precej pa jih je bilo takšnih (lastniki manjših gozdov), ki so bili za to, naj opravljajo promet z lesom še naprej samo gozdna gospodarstva. Odkupne cene/lesa so kritizirali večji in manjši lastniki. Ugotavljali so, da so preizkušnje v primerjavi s prodajnimi cenami, ki jih dosega gozdna gospodarstva. Predlagali so zmanjšanje števila redijskih delavcev in izboljšanje logarske službe.

V razpravi so se strinjali s predlogom GG Novo mesto, naj bi ustanovili dva samoupravna organa: DS podjetja bi upravljali z družbenim gozdovi, svet kmetov lastnikov pa z zasebnimi gozdovi. Vsak

OBČNI ZBOR OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA

Največ o splošni potrošnji

V razpravi manj o gospodarstvu in proizvodnji, pa več o odnosih, ki nastajajo v zelo hitrem razvoju v negospodarskem območju

Na občnem zboru občinskega sindikalnega sveta je samo predsednik Adolf Suštar v uvodni besedi omenil več števil, ki kažejo na izredno hiter razvoj proizvodnje in gospodarstva v občini. V razpravi so se delegati in gostje omejili na odkrpa in pereča vprašanja iz otroškega varstva, zdravstvenega zavarovanja, samoupravljanja in kmetijstva.

Iz razprave se je dalo razbrati, da bo sindikat usmerjal svoja prizadevanja v zdravstvenem zavarovanju v solidarnostno delovanje. Večja bremena, ki se obetajo, naj nosijo zavarovanci složno, in ne samo prizadeti bolniki. Sindikat se bo zavzemal za široko razpravo o osnutkih novih zakonov, da bi delavci pravočasno vplivali na odpravo nekaterih nesprejemljivih določil v osnutkih.

Otroško varstvo je še vedno velik problem, čeprav zdaj že imamo zanj program. Ta program pa je končno že treba začeti uresničevati. Menili so, da pri tem ne smemo misliti samo na Novo mesto, ampak tudi na razvijajoča se krajevna središča, v katerih raste industrija.

V kmetijstvu ni rešitev samo v čakanju na odločitve vod zgoraj. Zasebni kmetje, zlasti manjši, nimajo pogojev

Konferenca o delavski mladini

15. novembra je bila v Ljubljani specializirana konferenca o problemih in nalogah mladine v gospodarskih organizacijah, ki jo je organiziralo predsedstvo republiške konference ZMS. Konferenca se je udeležil tudi član novomeškega predsedstva Stane Zupancič, ki je govoril o položaju in vlogi novomeške mladine v delovnih kolektivih.

za mehanizacijo, ker je zasebna kmetijska proizvodnja še vedno premalo blagovna. Delavski razred v občini je nastal v povojnem obdobju iz kmečkega prebivalstva. Med delavci je še veliko polproletarcev. Vprašanje propadajočih majhnih kmetij — teh je veliko — bo rešil samo čas tako, da se bodo kmečki prebivalci še naprej zaposlovali v industriji. Zda pa je delavski razred dolžan pokazati svojo solidarnost do kmetov tako, da jim bo pomagal vsaj do zdravstvenega zavarovanja, ki ga sami niso zmožni plačevati.

M. J.

Iz denarja, zbrane ga za Banjalufko

Občinski odbor RK je skupaj z občinsko ZFM organiziral sestanek z ravnateljico novomeških srednjih in osnovnih šol. Dogovorili so se za skupno zbiralno akcijo, obleke, obutve in toaletnih potrebščin za banjalufške otroke, ki so pred dnevi prišli v Slovenijo in bodo do konca šolskega leta obiskovali pouk v počitniških domovih v Savudriji, Strunjanu, na Debelem rtiču, v Volpariji in Rakitni. Občinski odbor RK je iz sredstev, ki so jih prispevali občani, nakupil tem otrokom za 25.000 dinarjev šolskih halj, hlač, kril in spodnjega perila ter oklata in jim vse to že odposlal.

Novo predsedstvo sindikata

Na občnem zboru občinskega sindikalnega sveta so 14. novembra izvolili 31-članski občinski sindikalni svet in 11-člansko predsedstvo. V predsedstvo so bili izvoljeni: Martin Bajuk, Vinko Bambič, Anton Cefarin, Janko Goleš, Alojz Jožef, Janez Kršan, Albin Luzar, Lučka Mohar, Jože Skufca, Adolf Suštar in Marjan Vrabc. Za predsednika je bil izvoljen Adolf Suštar, za podpredsednika Janko Goleš, za tajnika pa Marjan Vrabc.

79-letni Mihael Jakše in 78-letna Marija Jakše sta v nedeljo, 16. novembra, praznovala 50-letnico skupnega življenja v Gornjem Gradišču pri Sentijski. Na redki slovesnosti so se zbrali njeni otroci, vnuki in pravnuki. V zakonu sta imela 7 otrok, živi pa jih še 6. Življenje jima ni bilo rožnato, dekler niso odrasli otroci. Upamo, da bo zato jesen njunega življenja lepša. Številnim čestitkam se pridružujemo tudi bralci Dolenskega lista in jima želimo še veliko srečnih in zdravih let! (Foto: Polde Miklič)

Cicibani bodo postali pionirji

Učenci prvih razredov osnovne šole »Katje Rupena« se bodo letošnjega dneva republike prav gotovo še dolgo spominjali. Ta dan bodo sprejeli v pionirsko organizacijo. Za slovesno vzdušje bodo poskrbeli starejši pionirji, člani dramskega, literarnega in pevskega krožka, ki pripravljajo proslavo.

Čedalje več šolanih ljudi

V »Novoteksu« ugotovljajo, da se je kadrovska struktura zaposlenih v zadnjih petih letih močno popravila. Delovna organizacija šteje 1180 članov, od tega jih je 11 z visoko izobrazbo, pred petimi leti so bili le 4, z višjo jih je 7, prej ni bilo nikogar, srednja ima zdaj 83 ljudi, pred petimi leti pa jo je imelo 43 zaposlenih.

Kadrovska struktura zaposlenih se bo v prihodnje še popravljala. Kar 68 zaposlenih delavcev namreč izredno študira na srednjih, višjih in visokih šolah, imajo pa tudi 11 študentov na raznih šolah. Na oddelku kranjske šole, ki deluje v Novem mestu, je vpisanih 21 mladih delavcev iz »Novoteksa«. Na delovnih mestih si bodo pridobili bogate izkušnje, v šoli pa potrebno znanje. V »Novoteksu« računajo, da jih bodo že po končanem drugem letniku postavili na delovna mesta tekstilnih tehnikov.

Dajte papir pionirjem!

Pionirji osnovne šole Katje Rupene iz Novega mesta se oglašajo te dni pri posameznikih s posebno nalogo: na šoli so ustanovili solidarnostni krožek, ker so želeli pomagati banjaluskim vrstnikom. Da bi zbrali potreben denar, so se odločili za zbiranje starega odpadnega papirja, ki ga bodo prodali DINOSU, s prisluženim denarjem pa bodo pomagali Banjalučanom. Akcija se je začela 17. novembra, trajala pa bo do 24. novembra. Pionirji prosijo občane, naj pripravijo odpadni papir, saj jim bodo tako pomagali, da bo akcija čim bolj uspešna.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Slavka Zupančič iz Drganjih sel — Zarka, Zofija Spitaler iz Poljan — Bojana, Ljubica Mateševac z Veškega vrha — Damirja, Metka Dovelc iz Ljubljane — Ana, Milka Kastelec z Voljnih jam — Milana, Marija Vovoda iz Dolnje Lokvice — Stanka, Ana Grubar iz Volčkov vasi — Andrejo, Ivanka Gasperske iz Češnjek — Franca, Terzija Kastelec iz Zvirč — Milivo, Helena Stangar z Milne — Mojca, Stelica Lončar iz Samobora — Snežano, Amalija Špece iz Stavbe vasi — Franca, Milena Zupančič iz Gotne vasi — Vesno, Antonija Pavšič iz Sela pri Zburah — Martino, Ivanka Vrančič iz Ruševne vasi — deklico in Anjele Jakše iz Orehovce — deklico. — Ceciliano!

PREBIVALCI HINJ, SEL IN VRHA GRADIJO

cesto, ki bo prinesla tudi v Suho krajino novo življenje

Med prostovoljce, ki so pomagali utrjevati in širiti cesto med Hinjami in Seli, so se pomešali tudi učenci višjih razredov prevolske osnovne šole — Na pomoč bo priskočilo 80 novomeških mladincev

Že nekaj dni se v suhokranjskem gozdu nad Hinjami in Seli, kjer se žaga porredko zapoje, rezko oglasa vrtni stroj. Velike skale, ki so se stoletja upirale vročini in mrazu, so pripravljene za razstrelitev. Suhokranjski kmetje iz Hinj, Sel in Vrha so pretrujeni in zgarani od dela na polju, kljub temu pa že mesec dni pridno utrjujejo in širijo cesto, po kateri se bodo s kombijem vozili njihovi otroci v šolo na Prevole. Delo počasi napreduje, saj se kamenje, ki je tod okoli kar posejano, trmasto upira njihovim rokam in orodju. Tudi kmetje Vinko Tomšič, Slavko Breznik in Ciril Konte iz Sel so bili prejšnji teden na cesti med prostovoljci. Takole so povedali:

Vinko Tomšič: Že mesec dni zanemarjamo delo na svojih kmetijah, ker utrjujemo cesto med Hinjami in Seli, ki je dolga 4,5 km. Na nekaterih krajih jo homo razširili, saj je preozka, da bi po njej lahko vozil kombi. Škoda je, ker je pozno, lahko nas presenetita dež ali sneg. Če se bomo zelo potrudili in nam bodo tudi drugi priskočili na pomoč, se bodo šolarji iz Lo-

pate, Sel, Vrha, Visejca in Hinj lahko kmalu vozili v šolo na Prevole.

Slavko Breznik: Na naših kmetijah, ki nam dajejo skromen dohodek, že lep čas delajo samo žene. Doslej smo delali skoraj zastoj, pred dnevi pa smo dobili nekaj

denarja od krajevne skupnosti; 10.000 din bo prispevala tudi občinska skupščina. S krampi in lopatami le počasi napredujemo, s stroji bi šlo veliko hitreje. Samo nekaj dni imamo vrtni stroj, pa smo naredili več kot prej v treh tednih.

Ciril Konte: Vsi si želimo, da bi se naši otroci bolj in lažje učili. Stara šola na Selih je dotrajana. Za novo šolo na Selih smo pred leti

prispevali veliko prostovoljnih ur, občina je dala skoraj 50.000, šola pa je bila zgrajena le do temeljev. Zdaj smo se s skupnimi močmi lotili ceste. Če jo bomo razširili in utrdili, ne bo koristila samo šolarjem, v naše vasi se bodo lahko pripeljali tudi kupci, ki se bodo morda zanimali za odkup naših pridelkov.

M. PADOVAN

Prve prijave za tečaje

Akcija »Prva pomoč in varnost prometa« v novomeški občini že našla ugodna tla

Propagandna akcija »Prva pomoč in varnost prometa«, ki je bila tudi v novomeški občini od 1. do 10. novembra, je našla v več krajih ugodna tla. V Mirni peči se je za tečaj prve pomoči prijavilo 28 voznikov amaterjev, tečaj pa se bo začel ta teden. Veliko zanimanje je tudi v Novem mestu.

Na zadnji seji posebne komisije za celotno akcijo — leta je pri občinskem odboru RK v Novem mestu — so sporočili, da se na 10-urne tečaje prve pomoči samostojno pripravljajo poklicni in drugi vozniki v večjih delovnih organizacijah. V teh organizacijah so tudi določili ljudi, ki bodo skrbeli, da bodo tečaji stekli.

V tečaje, ki bodo v Novem mestu, bodo vključili tudi inštruktorje za poučevanje kandidatov za voznike motornih vozil ter člane izpitne komisije za voznike izpite. Dogovarjajo se, da bi za te organizirali poseben tečaj, ki naj bi se začel predvidoma ob koncu novembra.

Vse prijave za omenjene tečaje zbira občinski odbor RK. Avto-moto društvo, Združenje šoferjev in avto-

mehaničkov, občinska komisija za vzgojo in varnost v prometu ter RK vabijo vse poklicne voznike amaterje, naj se prijavijo za tečaje, ki bodo brezplačni.

I. Z.

NOVOMEŠKI TAKSISTI MED NAJCENEJŠIMI V REPUBLIKI

»Želimo, da bi ljudje mislili o uporabi taksijev kot o nujnosti v sodobnem življenju, ne pa kot o »luksuzu« za tiste, ki imajo denar.«

Stari Novomeščani se prav gotovo spominjajo, da so že pred vojno v Novem mestu videli tu in tam kakšen avto s svetlečim se napisom »TAXI« na strehi. Tudi po vojni jih je bilo nekaj. Že sedem let pa na naših ulicah sročujemo tovariša Tonca Potokarja kot samostojnega taksista. Zadnja leta so se mu pridružili še trije: Franc Turk, Ivo Kotar in Branko Lukič. To so samostojni obrtniki — prevozniki, ki jih zakon imenuje obrtnike posebnega pomena, ker gre za javni prevoz potnikov z motornimi vozili v lasti zasebnikov, za razliko od prevoza potnikov z vozili v družbeni lasti.

Halo, taksi !!

Do istos so dejali vsak zase in kadar je kdo hotel. Vsak si je sam določal cene in delovni čas, 18. avgusta pa so sklenili pisarni poslovni dogovor, s katerim so uredili medsebojne odnose, hkrati pa so vzpostavili stalno dežurno službo od 6. do 23. ure (pod telefonsko številko 21-777). Dogovorili so se tudi o enotnih cenah, ki so med najnižjimi v republiki. Tako se, na primer, štiri osebe lahko odpeljejo iz mesta kadarkoli za 10 Ndin (2,5 N dinarjev na osebo) v Malo Bučno vas, Šmihel, Gotno vas, Bršljin ali v druga naselja v okolici Novega mesta. Za daljše proge pa računajo po en novi dinar za kilometer. Sami povedo, da je potreba po taksijih predvsem v času, ko ni avtobusnih avozov z okoliškimi kraji ali pa so zamude v avtobusnem prometu; posebno velika pa je v jeseni in pozimi zaradi slabega vremena. Spomladi in poleti, ko k nam prihajajo tudi tuji gostje, promet zelo

usahne. »Če bi živeli samo od tujocev, pravi tovariš Lukič, bi lahko pomrli od lakote. Zasluzek dajejo predvsem domači ljudje.«

»Ta pa nikakor ni v sorazmerju z našimi davki« so si enotni vsi štirje. »Davčna uprava nam nalaga tako visoke davke, da jih komaj zmoremo. Zavedamo se svojih obveznosti do družbe, toda našega zasluzka oblast ne bi smela precejnovati, saj gre velik del dohodka za vzdrževanje vozila.«

»Želeli bi da bi tudi naša občina imela predpis za taksiste, kot imajo to drugod,« je dejal tovariš Potokar, »saj je varnost potnika odvisna tudi od vozila, ki mora biti predvsem docela zanesljivo in udobno. Toda stroški vzdrževanja so visoki, ceste pa slabe in nov avto se v dveh letih umiri. Takrat je potreben nakup novega avtomobila. Zato bi radi ovrgli mnenje, da taksi pomeni vir hitrega in lahkega zasluzka.«

Pravijo, da so stranke večinoma vjudne, večših je težje le z bolniki, kriše in težave pa imajo največkrat s pijanimi strankami. Marsikatero zanimivo dogodivščino s potniki ne povedo, zaupali so mi le dve anekdoti:

Taksist pripelje vinjeno stranko po mučnu vožnji do doma in ko pričakuje plačilo za prevoz, skoraj dobi gnojne vile v hrbet. Spor rešijo — neugodno za stranko — šele na sodišču, vendar tudi taksistu, ki je to moral prestat, ni prijetno.

Taksist vozi stranko, ki vso pot sitnari: »Ne tako hitro! No, sedaj pa le pritisnite na plin! Pazite vendar, ovinkov se še posebno bojim!« Taksist pa mirno odvrne: »NIC ne skrbite, gospa, saj jih bom sekala! Stranka onemi in je do konca vožnje tiho...«

ANA VITKOVIČ

Karel Podbevšek

Prejšnji teden smo se poslovlili od starejšim Novomeščanom znanega rojaka Karla Podbevška. Pokojnik je bil rojen 1899 v Novem mestu. Kot 17-letni fant je odšel med I. svetovno vojno k vojakom na romunsko fronto. Od tam se je vrnil 18. decembra 1918 in že naslednjega dne odšel na Korško kot borec-prostovoljec za severno mejo. V Novo mesto se je vrnil poleti 1919 in nato končal trgovsko šolo. Najprej je služboval pri lesnem podjetju na Gorjancih, 1927 pa se je začel udeleževati kot novinar. Bil je dopisnik Jutra in Slov, naroda, pozneje pa tudi Novosti iz Zagreba. Leta 1930 je prevzel postovalnico Jutra v Novem mestu, leta 1937 pa je delo v postovalnici puetil zaradi bolezni, se naprej pa je ostal dopisnik vse do zadnje vojne. V predvojnem času je bil v Novem mestu znan kot naprednjak, sodeloval je tudi s člani KP v Novem mestu.

Že od začetka vojne je delal za NOB, od 1943. leta dalje pa je bil vodja novinarskega dela pri okrožnem odboru OF v Novem mestu. Po osvoboditvi je bil pokojni Karel TANJUGOV dopisnik v Novem mestu, 1955 pa se je upokojil kot vodja družnice Slov. poročevalca v Novem mestu. Karel Podbevšek je sodeloval tudi pri prvih začetkih Dolenjskega lista.

Huda bolezen je pokarila v zadnjih letih življenja priklenila na posteljo. Novo mesto je z njim izgubilo človeka, ki so ga poznali vsi starejši Novomeščani.

Novomeška kronika

NOVOMEŠKI SREDNJEŠOLCI so v nedeljo priskočili na pomoč prebivalcem Suhe krajine. Vafšani Hinj, Sel in Vrha že skoraj mesec dni pridno krijo in utrjujejo pot, po kateri se bodo vozili njihovi otroci v prevolsko šolo. S to delovno akcijo so si pridobili novomeški mladinci velike simpatije tamkajšnjih prebivalcev, občinska konferenca ZMS, ki jo je organizirala pod delovnim naslovom »Mladina pomaga mladincem«, pa zasluži vse priznanje.

SOLIDARNOSTNI DINAR bodo postali za pomoč učencem Bosanske krajine tudi novomeški učenci. Dinar bo njihov prispevek, ne pa prispevek starcev. Na šoli bodo ustanovili tudi solidarnostne krožke. Člani teh krožkov bodo za banjaluske vrstnike pletli rokavice, šale in nogavice. Tisti, ki ne znajo pletti, bodo prispevali klobučke volne.

UTRINKI, novo glasilo osnovne šole »Katje Rupena«, bo prvič izšlo za 29. november, dan republike. Na novomeški osnovni šoli nekaj let niso imeli svojega glasila, zdaj pa so se učenci zavzeli, da bi v svoje glasilo dopisovali o svojih uspehih, delu šolskih krožkov itd.

MLADINCI iz »Novoteksa« so na zadnjem sestanku mladinskega aktiva sklenili, da bodo ustanovili foto krožek ali klub za radiomaterije, če bo dovolj zanimanja. Na tak način bodo vključili več mladine, obdržali med njimi tesne stike, istočasno pa se bodo tako usposabljali, pred-

voem pri radiokluba, za vseljudsko obrambo.

NA TRGIH so se v ponedeljek črne madija in zelenjave gibalke takole: solata 4,5, gradije 2, jabolka 2, banane 6, kelo majje 2, paprika 3, bruske 4,5 in 5, limone 7, paradižnik 4, cveteca 4,5, zelje 1 din za kg. Jajca so bila po 90 par.

RODILA JE: dr. Marija Krmar z Mestnih njiv 12 — Simonc.

Ena gospa je rekla, da moramo samo še počakati na prvi avg. Potem bomo lahko imeli smučarske poletne na asfaltni skakalnici na novi cesti Nad mlino. Vzročnik na pri rešitvi za kanalizacijo je dovolj velika, cesta pa ima tam tudi primeren padeč. Denar od vstopnine pa bi lahko namenili za nigrado tistim, ki so cesto tako lepo naredili...

Pa nas je le vedno več!

Medtem ko se življenjska raven Slovencev zadnja leta zelo dviga, pa večkrat beremo, da naravni prirast prebivalstva iz leta v leto pada. Vzrok za to naj bi bila želja po višji življenjski ravni, udobnost in zaposlenost žensk ter težave glede otroškega varstva. Treba je priznati, da zaposlena žena in mati več otrok res težko najde čas za razvedrilo in počitek, posebno dokler so otroci manjši, če nima pomoči v gospodinjstvu.

Podatki v statističnem letopisu SR Slovenije za 1961 kažejo, da je bilo tisto leto v Sloveniji največ družin s tremi ali štiri člani, medtem ko je bilo število 5-članskih družin za polovico manjše.

Število članov:	Število družin:
3	90.709
4	91.036
5	58.813
6	32.068

Vendar Zvezni zavod za statistiko na osnovi popisov in drugih statističnih obdelav napoveduje, da bo prebivalstvo v Sloveniji v naslednjih letih vztrajno naraščalo:

leto:	prebivalstvo:
1969	1.690.000
1970	1.712.000
1971	1.726.000
1972	1.740.000
1973	1.754.000
1974	1.769.000
1975	1.782.000
1976	1.796.000
1977	1.811.000

Če lahko verjamemo napovedim, bomo približno čez 10 let Slovenci le šteli 2 milijona.

Cevlarsko podjetje Mokronog

razpisuje delovna mesta za

3 ČEVLJARSKE POMOČNIKE

3 DELAVCE za pričičev

Porazen učinek alkohola

Neredko smo pričeli pojavom, ko srednjeolci in starejši dijaki uživajo alkohol. Tudi starši vedo za taka početja svojih otrok, pa jih vendar ne opozorijo dovolj učinkovito na to, da alkohol pogosto botruje nesrečnim usodam ljudi.

Dostikrat se zgodi, da si dijaki priredijo zabavo ali praznovanje rojstnega dneva doma, in to začnejo povsem dostojno. Toda potem, ko zaužijejo večje količine alkohola, v svojem obnašanju prestopijo mejo dostojnosti in se ne morejo več obvladati. Alkohol lahko opazimo na še posebno porazen učinek takih zabav pri dijakih.

Medicina in psihologija odkrivata pri mladih, ki že zgodaj začnejo uživati alkohol, psihične in fizične izkrivljenosti; duševno zaostalost, nevrotičnost, nestalnost občutenja in značaja, nespodobnost, da bi uvideli posledice svojega obnašanja, nemir v učeni, neodgovornost do dolžnosti, beg od kolektiva in družinje z nasilnimi in prestopniki. Sodna in medicinska praksa kaže, da najdemo med mladimi prostitutkami in prestopniki tudi take, ki so alkohol uživali v tuliskal meri, da je ogrožal njihov obstoj v družbi poštenih ljudi.

Otroci in mladi, ki so postali žrtve uživanja alkohola, trdijo, da so bili prav njihovi straši — alkoholiški ali sorodniki tisti zgrešeni, zaradi katerega so tudi sami sčasoma postali alkoholiški. Tragično je

tudi to, da se otroci na skupnih poletih in zimskih počitnicah, kadar niso dovolj pod nadzorstvom, udajajo alkoholu, ob tem pa tudi kvartanju za denar in razvratu. Tako življenje pripelje postopoma mladega človeka do končnega propada.

PROF. VLADIMIR COLOVIC

Obvestilo in opravičilo

Tiskarna »DELO« v Ljubljani preteklo sredo zvečer spet ni pravočasno odposlala celotne naklade našega časnika: približno 6.000 izvodov prve naklade (z eno zvezdico) je brez sleherne naše krivde obležalo v ekspeditu Doma tiska CP »DELO«, čeprav je bil list pravočasno natisnjen.

Na naše ponovne pritožbe zaradi nerada pri odpremi Dolenjskega lista se nam je tehnično vodstvo tiskarne znova opravičilo, mi pa s spet prosimo vse prizadete bralce in naročnike, naj nam neljubo zamudo oprostijo. Svoje brezmoči, kar zadeva take odnose tiskarne do nas kot naročnika tiskarskih storitev, poudarjamo pa, da številka ni bila zamujena po naši krivdi.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA LISTA

Šentjur: smrt neznanke

16. novembra ob 17,15 je bila na cesti I. reda pri Šentjurju prometna nesreča, v kateri je bila poškodovana neznanca ženska, ki je hotela prečkati cesto. Ljubljancan Edo Prostor se je peljal z osebnim avtomobilom Volkswagen od Novega mesta proti Ljubljani. Pri Šentjurju je dohitel ženska in ga prehitel. Ko je bil na levi strani ob fičku, je neznanca prišla na cesto in jo je zbil na tla. Ponesrečenka so hudo poškodovano odpeljali v novomeško bolnišnico, vendar je že med prevozom umrla. Doslje še ni ugotovljeno, kdo je na osebnem avtomobilu znaša škoda 500 dinarjev.

Zaradi otroške igre zgorel skedenj

15. novembra ob 12,15 je začelo goreti na skednju Matije Kobetiča na Drežniku pri Vinici. Pospopje — v njem je bilo okoli 4.500 kg sena — je popolnoma zgorelo. Škoda znaša 25.000 dinarjev. Ogenj so povzročili otroci, ki so se igrali z vžgalicami.

Najprej jeleni

Pretekli teden se je Leopold Kozina z mopedom peljal po cesti iz Zamosteca proti Vinicam. Nenadoma je pridivil na cesto srnjak na ravnosti pred Kozinov moped. Mopedist je pade in se poškodoval, srnjak pa se je zavlekel v gozd ob cesti. V tem je pripeljal po cesti tovrnjak s celjsko registracijo. Sufer in njegov spremljevalec se nista zmenila za ponesrečenega Kozino, ampak sta se takoj spustila na lov za srnjakom, ga našla, zaklala in naložila v avtomobil.

KAREL ORAZEM

Sprememba naslova!

Naročniki ki spreminjajo svoj stari naslov naj sporočijo oba naslova. Doga je se da sporočijo samo novega ker pa imamo pri nas vsajih več naročnikov z enakim imenom in imenom seveda ne moremo vedeti čigav naslov je treba spremeniti

Vojaki!

Vsi vojaki ki naročajo Dolenjski list naj napišejo tudi točen domač naslov da bomo vedeli ali naj jim pošljemo belokranjsko-kočevsko izdajo (z dvema zvezdicama) ali posavsko-trebanjsko (z eno zvezdico)

Otrok je padel 10 m globoko

(Nadaljevanje s 1. strani)

je okoli 10 m — je bila teža tolikšna, da me je zbila na tla, otrok pa mi je zletel iz rok meter ali dva daleč. Pohral sem ga in ga odnesel staršem.

Jadrancin oče Bogdan Bobič je povedal, da so potem deklico odpeljali v kočevsko ambulanto, od tam pa so jo poslali v ljubljansko bolnišnico, kjer je ostala dva dni na opazovanju. Ko so v bolnišnici zvedeli, da ni padla naravnost na tla, ampak da jo je med padcem nekdo prestregel, so jo odpustili, saj sploh ni bila poškodovana.

Jadrancini starši se zavedajo, da pogumnega dejanja, ki

ga je napravil mladinec Marjan Grišin, ni mogoče z ničimer poplačati, vendar so mu kupili darilo, ki ga bo vedno spominjalo na plemenito dejanje.

JOZE PRIMC

Padla z ganka in se ubila

25-letna Viktorija Rus iz Zgornje Dobravice 9 pri Gračcu se je 15. novembra ob 19.30 uri naslonila na ograjo lesenega hodnika pri hiši. Ograja se je zlomila, Rusova pa je padla skoraj 4 metre globoko in se ubila.

ILKA VAŠTETOVA:

(Zgodovinski roman)

»Aha! Saj res!«

Ozri se je proti ladji.

»Kar na breg ga bomo znosili,« je bradat možak zaklical z ladje.

»Gašper!« je Marija pomahala z roko.

»Za vami smo prišli,« je zaklical stavec.

»Prav. Saj mi je bilo dolgčas.«

Marija je spoznala še drugega moža na ladji — Janeza. Nemo je stal, se z dolgim drogom upiral v prod in nepremično zrl v Marijo.

»No, Janez, kaj pa Gorjanci?« je Marija podražila mladega hrusta.

»Čakajo na nevesto iz Krškega,« ji je smeje se vrnil.

Ko je Drejec odšel v hišo, je Katka udarila v smeh.

»Marija! Kaj so naredili iz tebe? Če bi ne bilo tvojih las, bi te ne bila spoznala. Hui! Dvojno krilo, ozek život! Ali te ne tiščijo? In ozki gosposki čevljički! Hui! Kakor prava gosposka!«

»Smešno, kajne? Kje so časi, ko sem nosila močne široke škornje, ki mi jih je napravil kmetiški čevljar v Šmartnem! Ah, časi, ko sva z baronom cele

Pogovor z zdravnikom

Vnetje trebušne slinavke

Se pred leti se o tej bolezni ni prav mnogo govorilo, ker so jo imeli za redko. Zadnja opažanja pa kažejo, da ni tako id da vnetja trebušne slinavke — vnetij je namreč lahko več različnih — nastopajo dokaj pogosto.

Za tiste, ki o tej zlezi manj vedo: trebušna slinavka je podolgovata zleza, ki leži v trebuhu pod levim rebrnim lokom in izloča na dan v črevo okrog 2 litra sokov, ki so nujni za prebavo hrane.

Bolezen trebušne slinavke se razvije, če sokovi v njej zaostanejo, ker je njihovo normalno izločanje nemogoče ali omejeno, in povzroče okvaro tkiva te zleze. Povzročitelj je lahko kamen pri izvodu v črevo, krč zaporne mišice izvodila, vnetje, ki prodira po izvodu v žlezo, oteklina okolišnih organov in tkiv ter podobno. Pogosto nastopi vnetje trebušne slinavke v zvezi z vnetjem žolčnih potov in žolčnika. Krivo je lahko tudi poapnenje ožilja. Nad polovico obolenj trebušne slinavke nastopi po 50. letu starosti.

Vnetje trebušne slinavke imajo navadno rejni ljudje. Ne gre toliko za priravno debelost, pač pa za tiste, ki jedo preveč in predobro.

Najvažnejši znak bolezni je močna bolečina, ki nastane v sredini med popkom in žličko ter se širi na levo ob rebrenem loku in puhlačasto nazgor proti levi rami. Včasih pa se širi navzdol proti levemu kolku in čez. Največkrat se pojavi ta bolečina nekaj časa po jedi. Pojavi se driska, pa tudi bolečina pri žolčniku, kar pa ni vedno. Če se pridruži bruhanje, je razvoj resen. Bolečine so včasih tako hude, da je bolnika zelo strah, kaj bo z njim. Večkrat se bolnik zaradi bolečin zvije v klobčič ali pa se nagne naprej, da mu pridejo kolena do prsi, z rokami pa pritiska na zgornji del trebuha. Vročina je povišana, ne dvigne pa se nad 38 stopinj.

Bolezen je tako resna in zaradi bolečin alarmantna, da pošlje zdravnik, ki bolnika pregleda, pacienta v bolnišnico. Mnogokrat je potrebna operacija, da se odpre sokovom trebušne slinavke normalna pot.

To, kar sem zgoraj napisal, velja za nenehno vnetje trebušne slinavke. Poznamo pa tudi trajnejšo, kronično obliko. Vzrokov za to kronično obliko vnetja trebušne slinavke je spet več: boleznijo žolčnih potov, pomanjkanje kisline v želodecu, alkoholizem, poapnenje ožilja in drugi. Trebušna slinavka se počasi uničuje, zamira, namesto njene tkiva pa se bohoti vezivo. Zato dejavnost posameznih funkcij trebušne slinavke upada, vendar ne vseh enako, kar daje različnost znakov bolezni. Navadno je najprej okvarjena prebava maščob, nastopijo driske, ki se menjavajo z zaprtostjo. Bolnik čuti napihnjenost v trebuhu, posebno po mastnih jedeh. Če je žleza še bolj prizadeta, postane bolnik zelo suh, včasih pa se pridruži še sladkorna bolezen, ker je sedež uravnavanja sladkorja v krvi v trebušni slinavki, čeprav v posebnih očiščih.

Kroničnemu bolniku dajemo nemastno hrano. Dovoljen pa je sladkor (če ni sladkorne bolezni), prepečenec, keksi, riž, od mesa pa nemastno kurje, telečje, in ribje meso. Seveda so potrebna tudi ustrezna zdravila, ki jih predpiše zdravnik.

DR. BOZO OBLAK

Frutella

dneve lazila okrog po gozdovih in nabirala kamenje, rastline, hrošče!

»In sta se ustavila pri nas, pa smo kuhali žganec. Ampak, da so iz tebe napravili takšno krotko, sodobno gospodično!«

»Krotko? Ha!«

Marijin obraz se je stemnil. Ko bi preprosta Katka vedela, kako drago je Marija plačala to izpremembo. Da, bila je razposajena, divja, ko se ji je življenje še smejalo; zdaj pa je vse tiho in mrtvo v njej. »Cuj! Kaj je to? Ali slišiš?« je opozorila Katka. Marija je prisluhnila, prebledela. Nekje je klenkal mrtvaški zvonček in čul se je enakomerni ropot biričevega bobna.

»Zopet ženejo čarovnico na morišče,« je zasepetala. »Kar smo mi tu, so že tri umorili — tri nedolžne ženske — pomisli!«

»Ampak če so čarovnice, potem niso nedolžne,« je Katka plašno ugovarjala.

»Ne bodi nespametna! Čarovnic sploh ni. Tudi baron pravi tako.«

»Hm.« Katka ni bila prepričana.

Z Drejem je prišel sluga Jernej na breg in znosila sta vreče v hišo.

Marija in Katka sta se poslovili od brodnikov.

»Čez tri tedne se vrnem,« je še zaklical stari Gašper in odrinil so od brega.

Z majhnim sveženjem v roki je stopila Katka za Marijo v baronovo hišo.

Ze ob prvem dnevnem svitu je bila Marija v laboratoriju Brisala je prah. To je smela storiti v Valvasorjevi delavnici le ona, ker le ona je vedela, kje je mesto tej ali oni reči, le ona je poznala vse instrumente in aparate, le ona je vedela, kaj sme pospraviti, premakniti in kaj mora pustiti, kakor je. Skrbno je pobrisala Valvasorjevo pisalno mizo in polagala rokopišne liste, izpiske in pomožne knjige zopet na prejšnja mesta.

Zene in dekleta! Zelite poudariti ali morda ublažiti svojo postavo? Z lahkoto boste dosegle svoj namen z nakupom nedrčkov in steznikov

KONFEKCIJE KOMET METLIKA

Vsem občanom Metlike čestitamo za naš praznik!

KMETIJSKA ZADRUGA METLIKA

V naših vinotočih nudimo pristno metliško črnino.
Za praznik občine in dan republike iskreno čestitamo!

MESNO PODJETJE METLIKA

V naših prodajalnah dobite vedno sveže meso in mesne izdelke!
Za praznik naše občine in dan republike čestitamo občanom in poslovnim prijateljem!

Transportno podjetje METLIKATRANS IZ METLIKE

opravlja prevoze vseh razsutih gradbenih materialov solidno in po konkurenčnih cenah.

Priporočamo svoje usluge in hkrati čestitamo za občinski praznik ter dan republike!

KOMUNALNO PODJETJE METLIKA

- Gradimo objekte visoke in nizke gradnje.
- Opravljamo instalacijska, mizarska in kovaška dela.
- Izdelujemo betonske votlake.

Za občinski praznik in dan republike čestitamo in se priporočamo za naročila!

TEKSTILNA TOVARNA

Novoteks

NOVO MESTO

OBRAT METLIKA

Čestitamo za občinski praznik in dan republike!

POZIV ŽELEZNICE KOMITENTOM

Zaradi pomanjkanja voz železnica ne zmore povečanih potreb v tovornem prometu brez sodelovanja uporabnikov

Na zasedanju 3. XI. 1969 je delavski svet Združenega železniškega transportnega podjetja Ljubljana sprejel priporočilo za ublažitev težav v tovornem prometu zaradi pomanjkanja vagonov.

Železnica v tem letnem času ne more ugoditi povečanim potrebam v gospodarstvu po prevozu. Položaj je postal kritičen s prehodom v jesensko konico dela, ko naročila po prevozi presegajo zmognosti prevoznih zmogljivosti železnice. Ob povečanju prevozov za splošne potrebe gospodarstva so v tem času tudi občutno večje potrebe po prevozi v kmetijstvu, kar še bolj otežuje že tako kritično stanje. Zmogljivost tovornih vagonov, s katerimi upravlja Združeno podjetje, zadostuje le za redno pokrivanje prevozov tekočih potreb gospodarstva. Očitno je tudi, da se vozni tovarni park prepočasno obnavlja in modernizira glede na naraščajoče potrebe gospodarstva, tako po obsegu kakor tudi glede na zahteve po hitrem in sodobnem prevozu. Razlogi za tako stanje so splošno znani. Še vedno ni rešeno vprašanje o financiranju 10.000 novih vagonov za JZ, ki so železnici nujno potrebni za redno poslovanje.

Vsem ko je Združeno podjetje že storilo vrsto notranjih ukrepov za optimalno racionalizacijo v izkoriščanju tovornih voz, pa je ob premagovanju sedanjih težav nujno potrebno tudi bolj aktivno in bolj gospodarno sodelovanje gospodarskih organizacij in drugih komitentov z železnico, sicer železnica sama ne bo mogla bistveno izboljšati razmer.

V ta namen železnica priporoča, naj se komitenti poslužujejo njenih storitev v tovornem prometu tudi ob sobotah in nedeljah, v primeru večjih potreb pa tudi v nočnem času. V takih primerih bo železnica nudila tarifne olajšave.

Postaje in druge pooblašene železniške enote bodo v času, dokler bo tak promet, odprte za komitente v tovornem prometu po potrebi tudi vsak dan v podaljšanem delovnem času.

Da se zmanjša čas zadrževanja voz, je potrebno, da se komitenti dosledno ravnaajo po navodilih, ki jih glede nakladanja in razkladanja dajejo postaje in pooblašene enote, in da si prizadevajo ta dela opraviti v krajšem času. Tako se poveča obtok voz, pospeši se tudi odprava in dostava tovara, s tem pa se v večji meri razbrem enjujejo po nepotrebnem zadrževanju tovornih vozov.

Ob takem poslovanju bo železnica lahko opravila več prevozov, kar je v enotnem interesu tako železnice, kot tudi celotnega gospodarstva, da se tako dosežejo ugodnejši poslovni rezultati.

ZDRUŽENO ŽELEZNIŠKO TRANSPORTNO PODJETJE LJUBLJANA

*marsikoga
je rešila
le naravna*

ročna motorna žaga

ALPINA

moč: 6 KM (SAE), teža: 6 kg

dolžina meča: 55 - 65 - 75 cm

cena: 2542,50 din ali 102,40 dol. in 857,50 din rezervni deli in servis zagotovljeni

COSMOS

zastopstvo tujih firm:

Alpina, Gibo, Same, Bertolini, Renault, Alfa romeo, Man ...

LJUBLJANA, CELOVŠKA 32

s predstavnimi v Mariboru, Celju, Kopru

**KREDITNA
BANKA
CELJE**

S SVOJIMI POSLOVNIMI ENOTAMI:

- OSREDNJA ENOTA CELJE:
Z EKSPozITURAMI:
ZALEC, MOZIRJE, LASKO, SEVNICA,
BREZICE, ROGASKA SLATINA,
SMARJE PRI JELSAH, SENTJUR
PRI CELJU IN SLOVENSKE KONJICE
- PODRUŽNICA SLOVENJ GRADEC
Z EKSPozITURAMI:
DRAVOGRAD, RAVNE NA KOROSKEM,
RADLJE OB DRAVI, PREVALJE
IN MEZICA
- PODRUŽNICA VELENJE
Z EKSPozITURO V SOSTANJU
- PODRUŽNICA SLOVENSKA BISTRICA
- PODRUŽNICA
CELJSKA MESTNA HRANILNICA
- PODRUŽNICA ZA KMETIJSTVO V CELJU
vam daje vse informacije o denarnih zadevah,
svetuje, skrbi za najugodnejše poslovno sode-
lovanje v bančnih poslih in je na voljo s
svojimi storitvami gospodarskim organiza-
cijam in občanom.

**DECEMBRSKO NAGRADNO
ŽREBANJE VSEH HRANILNIH VLOG**

NAGRADE:
AVTO ZASTAVA 750, 30 POTOVANJ PO 10 DNI
V PARIZ IN LONDON
IN SE 94 DENARNIH DOBITKOV.

Žrebanje bo
13. decembra 1969 v BREŽICAH

*** DOLENJKA ***
*Vas pričakuje v svojih
trgovinah na Dolenjskem
* in v Beli krajini **

Gostinsko podjetje
hotel METROPOL
Novo mesto

razpisuje
dve delovni mesti.

kvalificiranega ali
polkvalificiranega
NATAKARJA ali
NATAKARICE in
1 kvalificiranega
KUHARJA ali
KUHARICE

Prošnje naj zainteresirani
pošljejo na upravo pod-
jetja.

**Oglašujte
v Dol. listu!**

RAZPISNA KOMISIJA

VODNE SKUPNOSTI

za vodno preskrbo Kočevja in Ribnice
v Kočevju

(vodovod Kočevje — Ribnica)

na podlagi 75. člena temeljnega zakona o
volitvah delavskih svetov

ponovno razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

da ima visoko, višjo ali srednješolsko izobrazbo
strojne ali gradbene stroke in najmanj 5 let prakse
za vodilnih delovnih mestih.

Kandidati morajo svoje prijave poslati Vodni skup-
nosti v Kočevju s kratkim življenjepisom in doku-
mentacijo, ki jo zahtevajo razpisni pogoji.
Razpis velja do 30. XI. 1969.

Razpisna komisija

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Ana Trnatec, gospodinja iz Gabrja; Drago Brezovar in Anton Petje, člana Krke, tovrne zdravil Novo mesto; Danilo Kovačič, Jože Bratkovič, Ida Blažič, Marija Zupanc, Vinko Opalk, Peter Kumer, Franc Kovačič, Ivan Kocijančič, Jože Kosce, Marija Sinkovec, Jože Udovič, Jože Klobučar, Marjan Somrak, Stelka Skuhic, Franc Potočnik, Milka Mihalič, Andrej Smrekar, Miran Simič, Martin Peterlin, Marija Hodžič, Stanka Pavšelj, Jože Kralj, Bojan Kekec in Martin Brudar, člani Novotolca, Novo mesto; Janez Može in Franc Andrejčič, člana IMV Novo mesto; Peter Henigman, član Opremalesa, Gotna vas; Janez Salehar, Franc Kren, Karel Pezdire, Tilka Senica, Mira Matkovič, Ana Urbančič in Olga Pezdirek, člani kolektiva Bor, Dolenjske Toplice; Dragica Vidmar in Ana Mikec, članici splošne bolnice Novo mesto; Cveta Strniša, gospodinja iz Dolenjskih Toplic; Alojz Senica, delavec iz Meniške vasi; Mihaela Skulj, članica zdravilišča Dolenjske Toplice; Marica Markovič, gospodinja z Gradšča; Marija Fink, gospodinja s Suhorja; Slavko Picelj, Stefan Bohar in Jože Strniša, člani Novotolca, Strana; Avgust Poljanec, kmet iz Velikega Riglja; Alojzija Plahušnik in Anica Rajk, članici osnovne šole Dolenjske Toplice; Alojz Zupančič, kmet iz Podhoste; Franc Jakše, član Kovinarja, Novo mesto; Franc Kun, član Gorjancev, Strana; Alojz Poljanec, član komunalnega podjetja Novo mesto; Jože Cirinski, član ZIT Sekcije za vico Novo mesto; Rozika Tešar, članica Dolenjske, Novo mesto.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

■ PETEK, 21. NOVEMBRA:
8.04 Operna matineja, 9.05 Pionirskitehnik, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — vet. Drago Dolenc: Mlečnost in gospodarnost krav lisaste pasme, 12.40 Poje moški zbor »Alpina« iz Zirov ob 70-letnici skladatelja Antona Jobsta, 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.35 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 18.15 Rad imam glasbo, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansamblom Maksa Kumra, 20.00 Vlado Golob: Privede slovenskih narodnih in posnarodnih pesmi, 20.30 Top-popa 13, 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

■ SOBOTA, 22. NOVEMBRA:
8.04 Glasbena matineja, 9.35 Čez travnike zelene, 9.50 »Naš avto-skop«, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Zivko Zigon: Program semenske proizvodnje na našem obratu, 12.40 Z ansamblom domačih napetov, 13.30 Priporočajo vam... 14.25 Lahka glasba za razvedrilo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 17.35 S triimi pianista Silva Stingla, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansamblom »Pantje« treh dolin, 20.00 Spoznavajmo svet in domovino, 22.15 Oddaja za naše izselence.

■ NEDELJA, 23. NOVEMBRA:
8.00-9.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Frane Punčar: »Nad streho« — Severnica, 9.05 Srečanja v studiu 14, 10.05 Še

pomnite, tovariši... a) Roman Štubelj: Trinajsta karavla, b) Anton Keš-Stojan: Javke, 10.25 Pisan borbe in dela, 10.45-13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — vmes ob 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 11.50 Pogovor s poslušalci, 13.50 Z novimi ansambli domačin napetov, 14.05-16.00 Nedeljsko športno popoldne, 16.10 Slovenska semlja v pesmi in besedi, — 1. oddaja 17.30 Radijska igra — Gert Hofmann: »Poročilo o kugi« v Londonu leta 1665, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice, 20.00 »V nedeljo zvečera«, 22.15 Zaplešite z nami.

■ PONEDELJEK, 24. NOVEMBRA:
8.04 Glasbena matineja, 9.15 Za mlade radovedneše, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — dr. Marjan Pavšič: Dedne napake pri teletih in odira bikov za osmetjevanje, 12.40 Maljen koncert pihalnih orkestrrov, 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Iz arhiva lahke glasbe, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 18.15 »Signal«, 18.35 Mladinska oddaja: »Interni 469«, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansamblom Toneta Kmetca, 20.00 Koncert Simfoničnega orkestra in zbor Slovenske filharmonije, 22.15 Za ljubitelje jazz.

■ TOREK, 25. NOVEMBRA:
8.05 Operna matineja, 9.35 Deset minut za ansamblom Atija Sossa, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Frane Lobnik: Pomen in značaj pomnanjkanja hora pri poljščinah, 12.40 Od vasi do vasi, 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Glasbeno

udejstvovanje mladih, 14.40 Mladinska reportaža: Na polji s kilavo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 17.05 Popoldanski koncert Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana, 18.15 V terek na svidenje! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansamblom Lojzeta Siaka, 20.00 Prodajalna melodij, 20.30 Od premiere do premiere, 22.15 Jugoslovanska glasba.

■ SREDA, 26. NOVEMBRA:
8.04 Glasbena matineja, 9.20 Iz glasbenih šol — Nova Gorica, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Jože Rihar: Vreža matic v luči razvoja, 12.40 Prijubljani pevci slovenskih narodnih pesmi, 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Koncert za oddih, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Mladina sebi in vam, 18.40 Nas razgovor, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice, 20.00 »Ti in oper«, 22.15 S festivalov jazz.

■ ČETRTEK, 27. NOVEMBRA:
8.04 Glasbena matineja, 9.25 Lahka glasba jugoslovanskih avtorjev, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Bogdan Zagar: Ozid, prostor oddiha in razvedrila, 12.40 Čea polja in potoke, 13.30 Priporočajo vam... 14.05 »Pesem iz mladih grla«, 14.40 Enajsta sola, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Četrtrkovo glasbeno popoldne, 18.15 »Morda vam bo všeč«, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Ivanke Kraševc, 20.00 Četrtrkovo večer domačih pesmi in napetov, 21.00 Večer s slovenskim pisateljem Cirilom Kosmačem, 21.40 Glasbeni nokturno.

• Opravljamo servisne preglede in garancijska popravila na vozilih FIAT-ZASTAVA, RENAULT, TAM in MAN

• splošna in generalna popravila vozil vseh vrst

• zamenjamo motorje na vozilih ZASTAVA in TAM

• opravljamo kleparska, avtoličarska in druga dela

• NAJNOVEJŠE:

Vse lastnike vozil FIAT-ZASTAVA 850 in 1100 R obveščamo, da odslej opravljamo vsa garancijska in servisna popravila tudi na teh vozilih.

OBIŠČITE NAŠ SERVIS!

STARE OKROGLE

Nenadjarjen komik je predlagal slavnemu humoristu Jeromu Klavki Jeromu, naj mu proda za pet funtov svojih humoresk, da jih bo izdal pod svojim imenom.

»Avtor knjige »Trije može v čolnu, da o psu niti ne govorimo« je odgovoril:

»To bi bilo zelo nerodno za oba. Če bodo pri meni videli pet funtov, bodo pomislili, da sem jih ukradel. Če pa bodo od vas slišali dobro zgodbo, bodo takoj vedeli, da ste jo vi ukradli.«

Pisatelj Rudyard je bil v mladih letih pomočnik v knjigarni.

»Ali je tale knjiga zanimiva?« ga je vprašal kupec.

»Ne vem, je nisem prebral,« odvrne Kipling.

»Kako?« se je tujec začudil, »kaj prodajate, a jih ne berete?«

»Seveda ne. — Pomislite, kaj bi storil, če bi bil na primer lekarnar. Ali naj bi poskušal vse praške in pilule, ki bi jih prodajal?«

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 23. NOV.

9.00 KMETIJSKA ODDAJA V MADZARŠČINI (Pohorje — Plešivec) (Beograd)
9.30 NARODNA GLASBA (Zagreb)
10.00 KMETIJSKA ODDAJA — 10.45 PROPAGANDNA ODDAJA — (Ljubljana)
10.50 OTROŠKA MATINEJA: Sin sosedca — mladinska. Nove dogodivščine Huckleberryja Finna, Stan in Olio — (Ljubljana)
12.15 TV KAZIPOT (Ljubljana)
16.30 GIDEON IZ SCOTLAND YARDA — angleški film — (Ljubljana)
18.00 PRENOS SPORTNEGA DOGODKA (Beograd)
19.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 3-2-1 (Ljubljana)
20.35 MUZIKANTI — humoristične oddaje (Beograd)
21.20 VIDEOFON (Zagreb)
21.35 SPORTNI PREGLED (JRT)
22.05 NEOBVEZNO — dokumentarna oddaja (Beograd)
22.35 TV DNEVNIK (Beograd)

PONEDELJEK, 24. NOV.

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
10.30 NEMŠČINA (Zagreb)
10.45 ANGLEŠČINA (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRABE (Beograd)
14.00 TENIS JUGOSLAVIJA: VELIKA BRITANIJA (JRT) — prenos (Ljubljana) pribl.
17.40 OSTRZEK — nadaljevanje — (Ljubljana)
18.00 PO SLOVENIJI (Ljubljana)
18.25 PROPAGANDNA ODDAJA — (Ljubljana)
18.30 OSKRBA ODPRTIH POSKODB — rane, oteklina — (Ljubljana)
18.50 BRITANSKA DOKUMENTARNO GLASBENA ODDAJA (Zagreb)
19.20 ZNANOST IN MI (Ljubljana)
19.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3-2-1 (Ljubljana)
20.35 G. de Maupassant: DEDIŠČINA — TV igra (Ljubljana)
21.25 PRISTANEK VESOLJSKE LADJE APOLO 12 NA ZEM. LJI — in oddaja LUNA JE BLIZU (Mopdov, Ljubljana)
23.00 POROČILA (Ljubljana)

19.30 TV POSTA (Zagreb)
19.45 TV PROSPEKT (Zagreb)
20.00 TVD (Beograd)
21.00 SPORED ITALJANSKE TV (Beograd)

TOREK, 25. NOV.

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
10.30 RUSČINA (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRABE (Beograd)
14.00 TENIS JUGOSLAVIJA: VELIKA BRITANIJA — prenos (JRT) (Ljubljana)
17.55 RISANKA (Ljubljana)
18.00 LUTKOVNA ODDAJA — (Skopje)
18.20 OBREZJE — oddaja za italijansko narod. skupino — (Ljubljana)
18.40 TORKOV VEČER: Pod lipo (Ljubljana)
19.05 OBIŠČITE Z NAMI SKOPJE (Ljubljana)
19.50 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3-2-1 (Ljubljana)
20.35 FILM Z GERARDOM PHILIPOM (Ljubljana)
PLEŠ SKOZI SVET (Ljubljana)
POROČILA (Ljubljana)

SREDA, 26. NOV.

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
10.30 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje — Plešivec) — (Beograd)
16.45 RASTIMO — oddaja za otroke (Beograd)
17.30 CLOVEK — serijski film — (Ljubljana)
18.00 PRENOS SPORTNEGA DOGODKA (Zagreb)
19.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3-2-1 (Ljubljana)
20.35 TEH NASH PETDESET LET (Ljubljana)
22.00 CLOVEK S KAMERA: Očetina slovečiva — ameriški film (Ljubljana)
22.2-REPRTAZA S PODELITVE BLODKOVH NAGRAD — (Ljubljana)

ČETRTEK, 27. NOV.

10.25 OTVORITEV HRVASKEGA RODNega GLEDALCA — prenos (Zagreb)
14.45 TV V SOLI (Zagreb)
15.30 NEMŠČINA (Zagreb)
15.35 ANGLEŠČINA (Zagreb)
16.10 OSNOVE SPLOSNE IZOBRABE (Beograd)
17.15 VESELI TOBOGAN — oddaja za otroke (Ljubljana)
17.45 PO SLOVENIJI (Ljubljana)
18.15 PEVSKI ZBOR IZ LAŠKEGA (JRT) (Ljubljana)
18.40 SPOMINI REVOLUCIONARJEV (Zagreb)
19.10 GLASBENA ODDAJA — (Zagreb)
19.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3-2-1 (Ljubljana)
20.35 BUDDENBROOKOVI — nadaljevanje (Ljubljana)
21.25 KULTURNE DIAGONALE — (Ljubljana)
22.15 SHENANDOAH — serijski film (Ljubljana)
22.35 POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored:
17.25 POROČILA (Zagreb)
17.30 KRONIKA (Zagreb)
17.45 ODDAJA ZA OTROKE — (Beograd)
18.15 NASH ZBORI (Ljubljana)
18.20 SPOMINI REVOLUCIONARJEV (Zagreb)
19.10 GLASBENA ODDAJA — (Zagreb)
19.45 TV PROSPEKT (Zagreb)
20.00 TVD (Zagreb)
21.00 SPORED ITALJANSKE TV

PETEK, 28. NOV.

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
11.30 ANGLEŠČINA (Beograd)
14.45 TV V SOLI — ponovitev — (Zagreb)
16.10 OSNOVE SPLOSNE IZOBRABE (Beograd)
17.45 NOVE DOGODIVŠČINE HUCKLEBERRYJA FINNA — nadaljevanje serijskega filma (Ljubljana)
18.15 M. Kozina: PADLIM (Ljubljana)
18.30 ODDAJA IZ CIKLA 50 LET ZKI — (Ljubljana)
19.00 POEMA 50 — recital (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.35 REVOLUCIONARNE PESMI V MODERNI PRIREDBI — (Beograd)
21.10 KO Slišiš ZVONOVE — jugoslovanski tim (Ljubljana)
23.20 REPORTAZA S PODELITVE ZIBERLOVH PIAKET (Ljubljana)
22.50 POROČILA (Ljubljana)

Drugi spored:
17.25 POROČILA (Zagreb)
17.30 KRONIKA (Zagreb)
17.45 ODDAJA ZA OTROKE — (Skopje)
18.15 GLASBENA ODDAJA — (Beograd)
19.00 MOZAIK (Sarajevo)
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
21.00 SPORED ITALJANSKE TV

SOBOTA, 29. NOV.

9.35 NAPOVED SPOREDA — (Ljubljana)
10.00 GLASBA NE POZNA MEJA — otroški spored (Zagreb)
15.15 MLADINSKA IGRA (Zagreb)
16.15 GOSPODI SO PELI — paritnanske pesmi (Ljubljana)
16.45 DOKUMENTARNI FILM — (Ljubljana)
17.30 TERMOVANJE V BOKSU ZA »ZLATO ROKAVICO« — prenos (Beograd)
19.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TVD (Ljubljana)
20.30 3-2-1 (Ljubljana)
20.35 WATERPOLO MLADOST: PRO LESCO — prenos — (Beogra)
21.25 REZERVIRANO ZA SMEH (Ljubljana)
21.40 NOVI ROD — serijski film (Ljubljana)
22.30 TV KAZIPOT (Ljubljana)
22.50 POROČILA (Ljubljana)
23.05 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA (JRT) (Ljubljana)

SRP ŽANJE USPEHE

SKUPNI REKLAMNI PROGRAM

UČINKOVITA IN NAJCENEJŠA

SKUPNA REKLAMA

V PETIH ČASOPISIH IN DESETIH LOKALNIH RADIJSKIH POSTAJAH

GOSPODARSKE ORGANIZACIJE NARODNE REKLAMNE STORITVE PRI SRP

ZDRUŽENJ POKRAJINSKIH ČASNIKOV IN LOKALNIH RADIJSKIH POSTAJ SRS

CELJE, GREGORČIČEVA 5 — TEL. 20-09

1894 1969

75 LET EMO

VSAK KUPEC sobne peči EMO sodeluje pri NAGRADNEM ŽREBANJU

Lanskoletni nagradenec IVAN OČEPEK iz Ljubljane je dvakrat zadovoljen.

Mogoče boste letos vi...

EMO 3
sobna peč na olje
3000-4000 kcal/h
z AET prižgalcem

EMO 5
sobna peč na olje
5000 kcal/h
z AET prižgalcem

EMO 8
sobna peč na olje
7500 kcal/h
z AET prižgalcem

KAMIN EMO 5
sobna peč na premog
5000 kcal/h

1. nagrada RENAULT 16 TS
2-26 nagrada POTOVANJE V TUJINO za dve osebi
27-60 nagrada IZDELKI »EMO«
Žrebanje meseca decembra v Beogradu

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

KRONIKA NESREČ

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 21. novembra — Marija Sobota, 22. novembra — Cilka Nedelja, 23. novembra — Klemen Ponedeljek, 24. nov. — Janez Torek, 25. novembra — Katarina Sreda, 26. novembra — Konrad Četrtek, 27. novembra — Bernard

KINIO

Brežice: 21. in 22. 11. jugoslovanski film »Imam dve mami in dva očeta«. 23. in 24. 11. angleški film »Na tibi je vrsta, da umreš«. 25. in 26. 11. francoski film »V meni sonca«.

Crnomelj: Od 21. do 23. 11. ameriški barvni film »Hondo in Apalaš«. 25. 11. ameriški barvni film »Obratna na sv. Valentin«. 27. 11. ameriški barvni film »Nasilje v Jerihu«.

Kočevje — Jadrana: 21. do 23. 11. francoski barvni film »Neukrotljiva Anglika«. 23. in 24. 11. francoski barvni film »Lepotica dneva«. 25. 11. italijanski barvni film »Romul in Rem«. 26. 11. ameriški barvni film »Cena maščeva«.

njas, 27. 11. francoski barvni film »Kaster, moč z Zanada«.

Kostanjevica: 23. 11. ameriški barvni film »Volkovi Teksasa«.

Metlika: od 21. do 23. 11. angleški barvni film »Samo naprej, kavbojs«. Od 21. do 23. 11. špansko-italijanski barvni film »Človek iz Istanbul«. 26. in 27. 11. »Vrta s sedmimi ključavnicami«.

Makronog: 22. in 23. 11. ameriški barvni film »Ljubzen v Las Vegas«.

Novo mesto: Od 21. do 24. 11. ameriški barvni film »Veliki Mc Lintock«. Od 25. do 27. 11. ameriški barvni film »Ugani, kdo pride na večerjo«. — POTUJOČI KINO NOVO MESTO: Od 21. do 25. 11. jugoslovansko-nemški barvni film »Winetou in Apanači«.

Ribnica: 22. in 23. 11. angleški barvni film »Quilerojevo poročilo«. Servica: 23. in 25. 11. italijansko-španski film »Sedem ptičlet za brate Mac Gregora«. 26. 11. angleški film »Kriva pot«.

Sodražica: 23. in 23. 11. ameriški barvni film »Ekspres polkovnika Ryanas«.

Trebnje: 23. in 23. 11. ameriški barvni kavbojski film »Vstaja Apache«.

Novembrsko vreme v pregovorih

Če na mrtvih dan deži, vreme po snegu diši. — Kakršno vreme na Lenarta kane, tako vse do božiča ostane. — Kadar Martin oblake preganja, nestanovitna se zima oznanja. — Sonce na Martina — pred durmi huda zima. — Če na Cecilijo grmi in treska, bo ob letu žita kot peska. — Katarina nam ne laže: po sebi prosinca vreme kaže. — Sneg na Andreja — je polju slaba odeja.

LUNINE MENE:

24. 11. ☉ ob 00,54
2. 12. ☽ ob 04,50
9. 12. ☽ ob 10,42

ZAHVALJE

Ob bridki izgubi našega dragega moža, očeta staroga očeta, brata in strika

KARLA ČAMPLJA

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so ga tako številno spremlili na njegovi zadnji poti in mu darovali vence in ovetje. Posebno se zahvaljujemo GD Ilirije in tov. Janiku Brocju za poslovilne besede, sin dikatnim podružnicam in sodelavcem Veletrgovine ASTRA Ljubljana, TRIKON Kočevje, IMV Novo mesto in NOVOLES TVP Straža, kakor tudi gospodu župniku, pevskemu zboru, sosedom ter vsem drugim, ki so nam kakorkoli stali ob strani ob najtežjih trenutkih. Zahvaljujemo se, sinovi: Tone, Slavko, Jože ter Ciril, Silvo, Franc in Vinko s družinami, hčerke: Marija, Francka, Angela in Rozi s družinami ter drugo sorodstvo

Lozina, Avstralijska, Ljubljana, Straža, Kočevje, Stopiče

Ob izgubi dobrega moža, očeta, brata in staroga ata

FRANCA UDETA

se najiskrenejše zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancom za podarjene vence in ovetje ter vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo gasilskemu društvu Smihela, tovarni NOVOTEKS in Industriji obutve, častiti duhovščini ter sosedom Samidovim, Sajatovim, Staniševim, Galičevim, Hrastarjevim in Burgarjevim. Se enkrat vsem iskrena hvala.

Zahvaljujemo se in hčerki s družinami

Ob tragični izgubi nepozabnega moža, očeta, sina in brata

TONETA UDOVIČA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancom za podarjene vence in ovetje ter vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo gasilskemu društvu Smihela, tovarni NOVOTEKS in Industriji obutve, častiti duhovščini ter sosedom Samidovim, Sajatovim, Staniševim, Galičevim, Hrastarjevim in Burgarjevim. Se enkrat vsem iskrena hvala.

Zahvaljujemo se in hčerki s družinami

Ob bridki izgubi našega dragega moža, očeta, sina in brata

NEŽE BOŽIČ

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancom za podarjene vence in ovetje ter vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Vodniku za skrb in nogo v časi bolezni

Zahvaljujemo se in hčerki s družinami in drugo sorodstvo

Ob smrti našega dragega očeta in staroga očeta

LEOPOLDA POTISKA

se iskreno zahvaljujemo delovni kolektivi Rudnika, TEKSTILANE in upravne občinske skupščine Kočevje, dalje društvu upokojencev ter vsem sorodnikom in prijateljem za podarjene vence, ovetje ter izrečeno sožalje. Zahvaljujemo se tudi za poslovilne besede tov. Figarju, rudniški godbi za izvedene žalostinke ter sosedom za nudeno pomoč.

Zahvaljujemo se hčerki Miel s vnučkinjo Dragico, sinu Stana s družino in hčerki Jusli s možem

Družina Krevi je darovala namesto venca na grob pokojnega Karla Podbevška 150 dinarjev v korist RK.

OBVESTILA

Dragi mami Elizabeti Oviček in Betki Malinovi iz Zagrebske ceste želi vse lopo in še veliko zdravih in smodovljnih let — Cirila s družino.

Dragi mami Albin Mali iz Velikih Lašč za 70. rojstni dan želi še obilo srečnih in zdravih let hčerka Danica s družino.

Dragi »kuharici« Tereziji Lipoš za 80-letnico življenja čestitamo: Renka, Tone, Jurij, Emina, Tina, Avil.

PREKLIČI

Besedo, ki sem jih izrekel o Mariji Bošič iz Regete vasi, Novo mesto, in Alojzu Šarboju iz Ul. komandanta Staneta, Novo mesto, se neresnična Jožefa Flak, Zolja vas 96, Novo mesto.

Jožeta Zupelj iz Dobravice 6, Gradca, preključujem vse osebne žalitve, ki sem jih izrekel 16. oktobra 1969 proti Kristini Butala, in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe.

Vinko Novljan, Mirna peč 28, preključujem žaljive besede, ki sem jih govoril v Vidi Brajer iz Mirno peč, in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe.

Anton Valjak, Šalka vas 69, Kočevje, prepovedujem pašo kokoli in vsak prehod po moji parceli. Kdor prepovedi ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Podpisani Ivan Springer, Dol. Straža 23, preključujem vse, kar sem neresničnega trdil o Mariji Bartolj iz Dol. Straže 26 dne 12. 11. t. l., ali kraj prej, ter se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe.

Stanko Bartolj, Dol. Straža 25, Straža, prepovedujem hojo in vožnjo Slavku Poglavcu, Janesu Stmenču in Ivani Springer iz Straže po moji poti skoz sadovnjak. Če tega ne bodo upoštevali, jih bom sodno preganjal.

Opozorjam vsakogar, ki bi kakoli kupil ali odnesel od moje mame Marije Bajuk, Vinogradniška c. 28, brez mojega vprašanja ali dovoljenja, da ga bom sodno preganjal. Obveščam tudi, da nisem plačnik za njene dolgeve. — Ivan Rajuk, Vinogradniška c. 28, Metlika.

Opozorjam vsakogar, ki bi kakoli kupil ali odnesel od moje mame Marije Bajuk, Vinogradniška c. 28, brez mojega vprašanja ali dovoljenja, da ga bom sodno preganjal. Obveščam tudi, da nisem plačnik za njene dolgeve. — Ivan Rajuk, Vinogradniška c. 28, Metlika.

OBVESTILA

OBVESTILO O CEPLJENJU PROTI GRIPU

Zdravstveni dom Novo mesto obvešča vse delovne organizacije, ki bi hotele opremiti svoje člane proti gripu, naj to prijavijo do 1. 12. 1969 svojim teritorialnim zdravstvenim enotam v Ormožju, Krškem, Metliki, Novem mestu in Trebnjem.

ZA PRAZNIKE 29. novembra in za silvestrovo vas bo po šelji saba val trio »Slavko Bevo«. Ponudbe pošljite na naslov: Stane Bevo, Grosuplje, Adamičeva 11.

KULTURNO UMETNIŠKO DRUŠTVO ansambel »Veseli planšarji« in novi izpopolnjeni zasedbi obveščajo vse ljubitelje narodnozabavne glasbe, naj se glede glasbenega sodelovanja na raznih prireditvah, plesih itd. obrabjaže direktno na naslov organizacijskega vodje Franček Povše, Ljubljana, Podlimbarskega 44, ali umetniškega vodje: Pavel Kosec, Prešernov 11, Radomlje (tel. 72-389).

EKSPRESNO OCISTI oblačila, večkratnostno perilo opere — Pralnica in kumena čistilnica Novo mesto. Gormova 8.

TOPLJE KOPELI nudijo javno kopalnico, Novo mesto, Prešernov trg 5.

GOSTILNA »CUGEL« iz Odrege pri Trebnjem priredi za praznik 29. november, svečer veselice. Za dobro jedačo in pijačo bo preskrbljeno. Igral bo Lojze Barbo s svojim triom. Vabljeni!

IZŠEMO KV črkoslikarja KV mizarja

Nastop takoj, odličen za služek, samsko stanovanje.

Reklamni ateljeji FRANC MERJASEC, aranžer-mojstar — Ljubljana, Sentvid, Guncelje, Strukljeva 17 — tel. 81-641.

Koroška vas: Prekuceljaj na cesti

Alojz Pavlič iz Vel. Bučne vasi je 11. novembra zvečer vozil svoj avto od Teške vode proti Novemu mestu. Pod Koroško vajo je v ovinku zapeljal na strmino ob cesti, avtomobil se je prekucnil na cesto in se potem še večkrat prevrnil ter zdrknil po strmini pod cesto. Škoda je za 3.000 dinarjev.

Mačkovec: Po prehitvanju trčenje

12. novembra je Miron Rač, voznik tovornjaka KZ Ruski Krasur pri Novem Sadu, pri Mačkovecu prehitel tovornjak Zagrebtransa, ko mu je naproti pripeljal osebni avtomobil. Zagrebčan Josip Husbec se je naglo umaknil na desni rob, Novosadčan pa je skušal hitro zapeljati na desno stran. Tovornjak je opazil z zadnjim delom priklole drugi tovornjak po vsej levi strani. Škoda so ocenili na 900 dinarjev.

Ločna: Ni upošteval prometnih znakov

Novomeščanka Terezija Grmek se je 13. novembra zjutraj poljala z osebnim avtomobilom iz Novega mesta proti Mačkovecu. V Ločni ji je naproti pripeljal tovornjak, ki ga je vozil Matej Čermelj iz Zdol. Voznik tovornjaka ni upošteval prometnega znaka, da imajo prednost vozila iz nasprotni smeri, zato je trčil v prednji del osebne avtomobila. Škoda znaša 600 dinarjev.

Pluska: S parkirnega prostora na njivo

Novomeščan Jože Lampret se je 14. novembra dopoldne poljal z osebnim avtomobilom mimo Pilske. Na mokri cesti je začelo avtomobil zanašati. Zapeljal je čez levo polovico ceste na parkirni prostor, od tam pa ob dveh drevesih na njivo. Na avtomobilu je škoda za 3.000 dinarjev.

Trebnje: Avto se je prekucnil na streho

Boogražan Novica Kragovič je 14. novembra dopoldne vozil osebni avtomobil mimo Trebnjega. Na mokri cesti je fiksno zdrknil čez levo stran po naslapi navzdol in se prekucnil na streho. Voznik in soprotnica Milka Popovič sta se pri nesreči lažje poškodovala. Škoda na avtomobilu znaša 10.000 dinarjev.

Soteska: Z avtom v odtočni jarek

Maksimilijan Krasec iz Hruševca je 14. novembra dopoldne vozil osebni avto Jakoba Kratina iz Novega mesta proti Dvorju. Pri Soteski je avto zaneslo v odtočni jarek in kup peska. Na vozilu je za 1.500 dinarjev škoda.

Novo mesto: Prekratka varnostna razdalja

Novomeščan Lado Muhič je 15. novembra dopoldne zavrljal na levo stran Ceste talcev v Novem mestu, kar je tudi nakazal z smernim kazalom. Zaradi prekratke varnostne razdalje je Novomeščan Gorazd Civic, ki je vozil za njim, trčil v zadnji del Muhičevega avtomobila. Škoda so ocenili na 600 din.

Jugorje: Zaradi vetra zgubil oblast nad vozilom

Ljubljčan Alojz Loparec je 15. novembra popoldne poljal z osebnim avtom ob Gorjanec proti Metliki. Pod vajo Jugorje je v bok avtomobila udaril močan snežek vetra. Voznik je izgubil oblast nad vozilom. Avto je zdrknil v oca. Škoda na travniki, škoda so ocenili na 800 din.

Bočka: Kolesar padel v jarek

Peter Kuznič iz Dol pri Suhorju se je 16. novembra poljal s kolesom iz Lokvice proti Metliki, kjer voznjo po klanca navzdol je pri Bočki zapeljal na levo stran, padel v jarek in oblekal s poškod. Škoda na kolesu znaša 100 din.

lesom iz Lokvice proti Metliki, kjer voznjo po klanca navzdol je pri Bočki zapeljal na levo stran, padel v jarek in oblekal s poškod. Škoda na kolesu znaša 100 din.

Uršna sela: Pet ranjenih

16. novembra zjutraj sta si na Uršnih selih pripeljala naproti osebna avtomobila, ki sta ju vozila ljubljčan Ivan Domjanč in Drago Radmilovič iz Ploca pri Gor. Kungoti, in trélla. Poškodovani so se Domjanč in njegov trije soprotniki ter soprotnik v drugem avtomobilu. Vse so odpeljali v bolnišnico. Škoda znaša 6.000 dinarjev.

Benečija: Verižno trčenje

Milivoj Gaberšnik iz Bologne, Martin Preskar s Čučala in Stjepan Marinko iz Siska so 16. novembra dopoldne vozili osebne avtomobile v koloni. Pri Benečiji je Marinko zaustavil, ker je voznik pri njem nenadoma zavrl. Gaberšnik in Preskar sta vozila v obratni razdalji in sta trélla, čoprav sta zavrla. Škoda znaša 11.500 dinarjev.

Log pri Žužemberku: Deklica pred avtomobil

Jeseničan Adolf Krasec se je poljal z osebnim avtomobilom 16. novembra dopoldne v Log pri Žužemberku. Dohitel je 8-letno Jernejo Tunkelj, ki je nenadoma hotela prečkati cesto, ne da bi se prepričala, če je prazna. Voznik je zavrl in zapeljal na levo stran ceste, vendar je še bilo preprosto. Deklico je zbil na tla, s avtom pa je zapeljal v vsek na levi strani, odkoder se je avtomobil prekucnil na bok. Deklico so odpeljali v bolnišnico.

Vel. Gaber: Turek prehitro vozil

Turek Seyful Gumus je vozil 16. novembra z osebnim avtomobilom mimo Velikega Gabra proti Zagrebu. Dohitel je kolono, ki je vozila za tovornjakom. Turek je pripeljal z neprimerno hitrostjo in ni pravčasno zavrl. Trčil je v zadnji del osebne avtomobila Jožeta Boršasa iz Prilip. Škoda znaša 1.000 dinarjev.

Nesreča na Drnovem

16. novembra zvečer se je pripetila prometna nesreča na cesti Krško-Drnovo. V smeri Drnovega je vodil vprego s parom konj Jože Urbanc iz Jelše. V Drnovem je na cesti I. reda pripeljal s osebnim avtomobilom Ivan Judež iz vasi Brege, ki zaradi neprimerne hitrosti ni mogel pravčasno ustaviti in je trčil v konja. Konjs nista bila poškodovana, na avtomobilu pa je za okrog 2.000 dinarjev škoda, ker sta konja skočila na pokrov motorja.

Nesreča pri železniški postaji v Krškem

15. novembra zvečer se je pripetila prometna nesreča na Kolozdvorski cesti v Krškem. Voznik nepriljubljenega osebne avtomobila Jože Nadoh iz Krškega je pripeljal s precejšnjo hitrostjo po Cesti 4. julija, ko je iz čakalnice železniške postaje stopil na cesto Pavle Štalcar iz Trške gore, katerega je zadel. Štalcarja so odpeljali v novomeško bolnišnico.

Tovornjak ni zasenčil luči

14. novembra zvečer se je pripetila prometna nesreča na cesti 2. reda na Bizeljškem pri bencinski črpalnici. Iz Districte proti Brečiam je vozil neznan tovornjak, ki ob srečavanju s motoristom Jožetom Šekoranjem s Bizeljškega ni zasenčil luči. Bleščeče luči tovornjaka so motorista zaslepile, da se je sletel v 14-letno Bojanko Sojnik s Bizeljškega, ki je šla pravilno po levi strani ceste. Pri trčenju sta oba padla. SONTIKOVI so nudili zdravniško pomoč v breški bolnišnici. Na motorju je škoda za okrog 20 din.

maloglasni

SLUŽBO DOBI

SPREJMEM gospodinjstvo pomočnico za kuhinjo in bife. Hrana in stanovanje v hiši Poštena in pridna. Dazila Vehovec, bife — Polje — Ljubljana.

SPREJMEM gospodinjstvo pomočnico k 4-članski družini. Lahko zveščica. Nastop službe takoj. Lj. Lojze Candek, Domžale, Ljubljanska 63

TAKOJ SPREJMEM kvalificiranega avtoleparja in avtolekarja ter vajenca za avtoleparsko obrt v Krškem. Ponudbe na naslov: Stane Pustavrh, Cesta krških žrtev 130, Krško, od 7. do 16. ure.

DEKLE ali mlajšo upokojenko škem za varstvo 2 otrok v starosti 1 leta in 4 let. Stanovanje in hrana proskrbljena. Pišite ali se zglasite osebno na naslov: Terezijski Bodek, Ljubljana, Črtnirova 17.

Takoj sprejem dva pridna in poštena fanta s dežele, stara od 16 do 18 let ali starejša, vojašnice prosti, za delo pri čiščenju in mazanju avtomobilov. Zaposlitev je celodnevna, plačilo je dober. Stanovanje in hrana sta zagotovljena. Ponudbe samo osebno na naslov: CIRIL CANKAR, LJUBLJANA, VODNIKOVA 99, AVTOPRALNICA.

Na pisma ne odgovarjam.

SPREJMEMO mlado dekle za pomoč v kuhinji in ostala dela. Plača dobra. Goštilina Ivan Rekar, Zavska cesta 13, Kranj.

ISČEM pekovaškega pomočnika. Pekarja Jože Zupanc, Dol. Toplica. Hrana in stanovanje proskrbljena.

TAKOJ SPREJMEM v uk mizar. škoga vajenca. Dam hrano in stanovanje. Markič, mizar, Nasko 114 pri Kranju.

SPREJMEMO TAKOJ pekovaškega vajenca in pomožnega delavca za pekarno Gorjup, Čerčična pri Rakovju.

ISČEM mladega fanta, ki ima vse, seje do izčitave ali priučitve avtoleparske in ličarske stroje. Avtoleparstvo in ličarstvo Avstrij Modle, Trešnovo, n. h., Novo mesto.

STANOVANJA

ODDAM opremljeno sobo samostojnemu možkemu. Naslov v upravljalni listu (2196/69).

PRODAM

PRODAM kuhinjsko kredenco ali samostojno kuhinjo. Naslov v upravljalni listu (2233/69).

PRODAM montažno garažo. Naslov v upravljalni listu (2225/69).

PRODAM starejšo dobro ohranjeno spalnico. Ogled vsak dan od 14. do 18. ure. Zagrebška 18, stanovanje 12, Novo mesto.

PRČJAM leto dni rabljen komplet za hidrofor s avtomatom. Jože Nedog, Podbošta 24, Dol. Toplica.

PRODAM STROJ za izdelovanje cementnih strešnikov 350 modelov. Franc Mihovec, Godešič 17, Škofja Loka.

PRODAM kompletno kuhinjsko pohištvo, peč na olje »Kontaka« in električni štedilnik. Dragan

POSEST

PRODAM gradbeno parcelo v Krškem. Martin Modic, Gotna vas 46, Novo mesto.

PRODAM 7 arov vinograda in sčadnico. Vprašajte pri Tonetu Novaku, Srednje Grčevje, Otočec ob Krški.

PRODAM gradbeno parcelo (poleg Vohičeve ulice). Jožeta Stina, Nad mlini 58, Novo mesto.

RAZNO

IZGUBLJENA je zlata veržica in medaljona s monogramom M. V. v Novem mestu dne 17. 11. med pol enajsto in 13. uro na poti od Mesnih njiv do pošte, tržnice in Glavnega trga. Prosim najdjalca, da mi jo proti nagradi vrne, ker mi je drag spomin, na naslov: Dr. Frano Gabron bolnica, Novo mesto.

STAREJŠA VDOVA želi spoznati vdovca, neznanca, nekoholika. Imenu stanovanjsko hišo, bres otrok. Ponudbe pod »Mizna« skupno številko.

PSIČKO — PEPINCA, izgubljen v nedeljo, 9. novembra, v Zburah pri Smarjetu, vrnite proti nagradi na naslov: Janko Orel, Zakotnikova 1, Ljubljana.

POSREJUEM nakup novih volil Opel in Vauxall. Vlado Smajdek, Novo mesto, Valentičeva 7. Informacije v popoldanskem času.

BOLEHATE NA ZELODCU, jetrib, kočju, črvesju, prebavlj Poskusite s rogaško DONAT vodo! Hvalasni boste temu prirodnamu zdravilu V Novem mestu ga dobite pri STANDARDU (MERCATORJU) pri HMEJLINIKU in pri DOLENJKI.

ZENIN IN NEVESTA, ne posbita: Moderno izdelane porčne prstane dobilo pri Omarju Zidarju, stariju v Ljubljani, Gošpica 8, (polog univesne).